

DAGSORDEN PKT. 4

Regnskaper 2013–2016

DAGSORDEN PKT. 4

Regnskaper

2013–2016

Landsorganisasjonen i Norge, morselskap og konsern

LOs utdanningsfond

Sykelønnsordningens fond

LOs opplysnings- og utviklingsfond

Innhold

Årsberetning og regnskap for 2013 – til orientering

Landsorganisasjonen i Norge, morselskap og konsern 2013	3
LOs utdanningsfond 2013	21
Sykelønnsordningens fond 2013	28
LOs opplysnings- og utviklingsfond 2013	35

Årsberetning og regnskap for 2014 – til orientering

Landsorganisasjonen i Norge, morselskap og konsern 2014	43
LOs utdanningsfond 2014	61
Sykelønnsordningens fond 2014	68
LOs opplysnings- og utviklingsfond 2014	75

Årsberetning og regnskap for 2015 – til orientering

Landsorganisasjonen i Norge, morselskap og konsern 2015	83
LOs utdanningsfond 2015	101
Sykelønnsordningens fond 2015	108
LOs opplysnings- og utviklingsfond 2015	115

Årsberetning og regnskap for 2016

Landsorganisasjonen i Norge, morselskap og konsern 2016	123
LOs utdanningsfond 2016	142
Sykelønnsordningens fond 2016	149
LOs opplysnings- og utviklingsfond 2016	156

Årsberetning 2013

Virksomhetens art

Landsorganisasjonen i Norge (LO) er landets største lønnskategorisorganisasjon med 22 fagforbund som medlemmer. LO ivaretar fagforbundenes fellesinteresser som forhandler av lønns- og avtalevilkår. Fagforbundene med sine 898 000 medlemmer omfatter nesten alle yrkesgrupper i landet.

LO er lokalisert i Oslo med distriktskontorer i Sarpsborg, Oslo, Hamar, Gjøvik, Drammen, Tønsberg, Porsgrunn, Arendal, Kristiansand, Stavanger, Bergen, Førde, Molde, Trondheim, Steinkjer, Bodø, Tromsø og Kirkenes. LO har også kontor i Brussel, Belgia.

Fortsatt drift

I samsvar med regnskapsloven §3 bekreftes det at forutsetning om fortsatt drift er tilstede.

Helse, miljø og sikkerhet

Ved utgangen av 2013 var sykefraværet i LO på 4,55 %, fordelt på 5,56 % for kvinner og 2,92 % for menn. Sykefraværet ved utgangen av 2012 var på 5,79%.

Fraværet er i all hovedsak knyttet til sykdom eller skader som ikke er arbeidsrelaterte.

LO har hatt og vil fortsette å ha stor oppmerksomhet på forebyggende arbeid for å redusere antall sykedager. Systematisk HMS-arbeid har vært prioritert over en lengre periode. LO har en aktiv oppfølging av sykemeldte, og tilrettelegger arbeidsplassen der det er behov for dette. LO er en IA-virksomhet, og har målsettinger på alle tre delmålene i IA-avtalen (reduksjon i sykefravær, økt sysselsetting av personer med redusert funksjonsevne, økt arbeidsaktivitet etter fylte 50 år).

LO har bl.a. bedriftsidrettslag og tilbud om naprapat som virkemidler for å forebygge belastningsskader. I tillegg har LO et nært samarbeid med bedriftshelsetjenesten (A-med). LOs arbeidsmiljøutvalg som også inkluderer distriktskontorene, har hatt regelmessige møter i 2013 hvor tiltak for bedring av HMS er foreslått og gjennomført. Alle enheter i organisasjonen har utarbeidet planer for oppfølging av arbeidsmiljøet og gjennomfører medarbeidersamtaler (utviklingssamtaler).

Det har ikke forekommet alvorlige arbeidsuhell eller ulykker i løpet av året.

Miljørapportering

LO skal drive sin virksomhet med minst mulig påvirkning av det ytre miljø.

LO abonnerer på bysykkelkort og har minimalt med parkeringsplasser til bruk for ansatte. I tillegg oppfordres det til kollektivtransport på reiser der dette er mulig. LO kjøper klimakvoter for tjenestereiser med fly, og har investert i utstyr for å benytte videokonferanser.

LO er sertifisert som Miljøfyrtårnvirksomhet, og jobber systematisk for å overholde sine forpliktelser i sertifiseringen.

Vi benytter miljøvennlige renholdsprodukter, svanemerket papir og ved våre øvrige innkjøp blir miljøvennlige produkter og produksjonsmetoder vektlagt.

Avfallet kildesorteres og hentes regelmessig. Vi samarbeider med Oslo Kongressenter om redusert energiforbruk og andre miljøbesparende tiltak ved vårt hovedkontor i Oslo.

Likestilling og mangfold

LO-Sekretariatet består av 6 kvinner og 9 menn. I LOs valgte ledelse er det 4 kvinner og 4 menn. Av organisasjonens øvrige ledere er 39,3% kvinner og 60,7% menn. Totalt er vi 62,9 % kvinner og 37,1% menn.

Lønnsfastsettelsen innen de forskjellige stillingskategorier skal være lik, uavhengig av kjønn. Begge kjønn skal ha lik mulighet til videreutdanning og deltakelse i kompetansehevende tiltak. LO har pr. 31.12.2013 259 ansatte fordelt på 252 årsverk.

Arbeidsmiljøet i LO betegnes som godt. Ulike arbeidsmiljøfaktorer måles hvert 2. år i en egen arbeidsmiljøundersøkelse som danner grunnlaget for avdelingsvise HMS-handlingsplaner.

Videre er det utarbeidet retningslinjer for varsling av utilbørlig opptreden i organisasjonen. LOs HMS-arbeid er godt forankret i organisasjonen gjennom arbeidsmiljøutvalget og LOs verneombud.

Det er utarbeidet en egen seniorpolitikk for blant annet å øke den gjennomsnittlig avgangsalderen blant LOs ansatte.

LO er en rasismefri sone og deltar i Norsk Folkehjelps prosjekt for å motvirke rasisme i arbeidslivet. Det jobbes aktivt for å fremme likestilling og hindre diskriminering i egen organisasjon.

Målsetningen er at arbeidsstyrken i størst mulig grad skal gjenspele mangfoldet i befolkningen. Det er derfor et personalpolitisk mål å oppnå en balansert alders- og kjønns sammensetning, rekruttere personer med etnisk minoritetsbakgrunn og personer med nedsatt funksjonsevne.

Framtidig utvikling

LO er en organisasjon hvor organisasjonens ressurser brukes til å fremme medlemmenes interesser i samsvar med vedtektene.

I tillegg til å sikre LOs medlemmer gode lønns- og arbeidsvilkår, er arbeid til alle en prioritert oppgave for LO.

LO vil fortsatt medvirke til å styre og påvirke samfunnsutviklingen i tråd med arbeiderbevegelsens sosialdemokratiske idegrunnlag.

Resultat, finansiering og likviditet

Morselskapet LO hadde i 2013 inntekter på TNOK 482 670 og et driftsoverskudd på TNOK 5 105. Årsresultatet viser et overskudd på TNOK 206 465.

Konsernet LO hadde inntekter på TNOK 532 622 og et driftsunderskudd på TNOK 37 173. Årsresultatet viser et overskudd på TNOK 205 838.

Egenkapitalandelen for LO på er 92,3%, og 91,4% for konsernet.

Konsernet har en sunn økonomisk og finansiell stilling.

Årsresultat og disponeringer

Sekretariatet foreslår følgende disponering av årsresultatet i Landsorganisasjonen i Norge (Tall i 1 000)

Til kampfondet	50 436
Fra kampfondet	-436
Til Folkets Hus Fond	1 251
Til LOs Opplysnings- og utviklingsfond	20 468
Fra LOfavør	-5 227
Til øvrige fond	24 386
Til annen egenkapital	115 585
Total disponering	206 465

Landsorganisasjonens fond og egenkapital per 31.12.2013:

(Tall i 1 000)

Kampfondet	1 050 000
Folkets Hus Fond	134 684
LOs Opplysnings- og utviklingsfond	109 201
LOfavør	21 068
Øvrige fond	7 854
Totalt fond	1 322 807
Annen egenkapital	2 669 787
Sum egenkapital	3 992 594

Oslo, 07. april 2014

Gerd Kristiansen	Tor-Arne Solbakken	Hans-Christian Gabrielsen
Peggy Hessen Følsvik	Erna Hagensen	Hans O. Felix
Mette Nord	Odd Haldgeir Larsen	Arve Bakke
Anders Skattkjær	Trine Lise Sundnes	Leif Sande
Jan-Egil Pedersen	Tone Rønoldtangen	John Leirvaag

Landsorganisasjonen i Norge 2013

LO I NORGE		NOTER	RESULTATREGNSKAP	KONSERN	
2013	2012		(tall i 1000)	2013	2012
Driftsinntekter					
407 426	387 051	1	Kontingentinntekter	407 426	387 051
75 244	75 878	3,12	Andre driftsinntekter	125 196	124 873
482 670	462 929		Sum driftsinntekter	532 622	511 924
Driftskostnader					
226 435	217 234	4, 5	Lønnskostnader	255 853	244 216
13 232	12 959	7	Avskrivninger på varige driftsmidler	18 378	17 252
436	32 683		Konfliktstøtte til forbund	436	32 683
237 462	249 243	6, 10	Andre driftskostnader	295 129	312 383
477 564	512 119		Sum driftskostnader	569 795	606 534
5 105	-49 190		Driftsresultat	-37 173	-94 610
-10 446	-11 810	8	Resultatandel i datterselskaper	-	-
113 871	321 447	8	Resultatandel i tilknyttede selskaper	113 871	321 447
35 733	51 218		Renteinntekter	67 528	86 532
62 848	30 357		Annen finansinntekt	62 340	29 773
-645	-338		Annen finanskostnad	-728	-316
206 465	341 683		Resultat før skattekostnad	205 838	342 825
-	-	1	Skattekostnad på ordinært resultat	-	-
206 465	341 683		Årsresultat	205 838	342 825
			Til/fra minoritet	-328	-1 182
			Til/fra majoritet	206 165	344 008
50 436	212 683		Til kampfondet		
-436	-32 683		Fra kampfondet		
1 251	-570		Til/fra Folkets Hus Fond		
20 468	985		Til LOs Opplysnings- og utviklingsfond		
-5 227	-5 393		Fra LOfavør		
24 386	-564		Til/fra øvrige fond		
115 586	167 225		Til annen egenkapital		
206 465	341 683		Sum disponert	205 838	342 825

Landsorganisasjonen i Norge 2013

LO I NORGE		NOTER	EIENDELER	KONSERN	
31.12.2013	31.12.2012		(tall i 1000)	31.12.2013	31.12.2012
			Anleggsmidler		
			Varige driftsmidler		
7 073	7 362	7	Fast eiendom, tomter mv.	58 365	57 675
31 447	41 530	7	Driftsløsøre, inventar mv.	38 544	48 031
38 520	48 892		Sum varige driftsmidler	96 909	105 706
			Finansielle anleggsmidler		
932 154	937 835	8	Investeringer i datterselskaper	-	-
997 168	478 973	8	Investeringer i tilknyttede selskaper	997 168	478 973
348 029	442 893	9	Investeringer i aksjer og andeler	348 029	442 893
24 530	26 274	14	Lån - datterselskaper	-	-
231 312	127 605	11	Andre fordringer	445 312	453 938
2 533 193	2 013 580		Sum finansielle anleggsmidler	1 790 509	1 375 805
2 571 713	2 062 472		Sum anleggsmidler	1 887 418	1 481 510
			Omløpsmidler		
			Fordringer		
39 869	25 653		Kundefordringer	42 536	29 409
424	309		Andre fordringer	7 257	10 825
40 292	25 962		Sum fordringer	49 794	40 235
63 691	58 074		Andre kortsiktige investeringer	126 249	58 074
1 651 338	1 954 088	16	Bankinnskudd, kontanter mv.	2 309 339	2 565 403
1 755 321	2 038 124		Sum omløpsmidler	2 485 383	2 663 711
4 327 034	4 100 596		Sum eiendeler	4 372 801	4 145 222

Landsorganisasjonen i Norge 2013

LO I NORGE		NOTER	EGENKAPITAL OG GJELD	KONSERN	
31.12.2013	31.12.2012		(tall i 1000)	31.12.2013	31.12.2012
			Fond		
1 050 000	1 000 000	17	Kampfondet		
134 684	133 432	17	Folkets Hus Fond		
109 201	88 732	17	LOs OU-fond		
21 068	26 295	17	LOfavør		
7 854	9 274	17	Øvrige fond		
1 322 807	1 257 733		Sum fond		
			Annen egenkapital		
2 669 787	2 495 241	17	Annen egenkapital	3 994 619	3 756 134
		17	Minoritetsinteresse	3 254	2 977
3 992 594	3 752 975		Sum egenkapital	3 997 873	3 759 111
			Gjeld		
			Avsetninger for forpliktelser		
177 782	195 348	5	Pensjonsforpliktelser	189 687	211 373
42 711	57 257	13	Andre avsetn. for forpliktelser	42 711	57 257
220 492	252 606		Sum avsetn. for forpliktelser	232 398	268 631
			Annen langsiktig gjeld		
-	-		Øvrig langsiktig gjeld	5 000	-
-	-		Sum annen langsiktig gjeld	5 000	-
			Kortsiktig gjeld		
22 667	20 224		Leverandørgjeld	29 343	23 207
18 590	15 379		Skyldig offentlige avgifter	20 488	17 693
72 691	59 413	15	Annen kortsiktig gjeld	87 700	76 580
113 948	95 016		Sum kortsiktig gjeld	137 530	117 480
334 440	347 622		Sum gjeld	374 928	386 111
4 327 034	4 100 596		Sum egenkapital og gjeld	4 372 801	4 145 222

Landsorganisasjonen i Norge 2013

LO I NORGE		KONTANTSTRØMOPPSTILLING	KONSERN	
31.12.2013	31.12.2012	(tall i 1000)	31.12.2013	31.12.2012
Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter				
206 465	341 683	Resultat før skattekostnad	205 838	342 825
10 446	11 810	- Resultatandeler i datterselskaper	-	-
-113 871	-321 447	- Resultatandel i tilknyttede virksomheter	-113 871	-321 447
-40 303	-29 492	- Resultatført utbytte	-40 303	-29 492
13 232	12 959	+ Ordinære avskrivninger og nedskrivninger driftsmidler	18 378	17 252
-16 513		- Gevinst/+tap ved salg av aksjer	-16 513	-
-116 293	-4 453	Endring i fordringer	-934	-6 976
2 442	-2 232	Endring i leverandørgjeld	11 136	-1 572
-3 247	-8 829	Forskjell mellom kostnadsført og innbetalt pensj.premie	-2 815	-7 240
1 943	-7 002	Endring i andre tidsavgrensninger	-650	-2 537
-55 699	-7 003	Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	60 266	-9 187
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter				
-5 618	-58 074	Utbetalinger til kortsiktige investeringer	-68 176	-58 074
-358 108		Utbetalinger ved kjøp av finansielle investeringer	-358 108	
31 870	4 994	Innbetalinger fra salg av finansielle investeringer	31 870	-
-2 860	-7 004	Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	-9 581	-12 641
399		Innbetaling ved avvikling av selskap	399	
-	-31 852	Utbetalinger finansielle investeringer		-31 852
87 266	253 002	Mottatt utbytte	87 266	253 002
-247 051	161 066	Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-316 330	150 435
-302 750	154 063	Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	-256 064	141 248
1 954 088	1 800 025	Beholdning i kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse	2 565 403	2 424 155
1 651 338	1 954 088	Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt	2 309 339	2 565 403

Noter til årsregnskapet 2013

Alle beløp i TNOK

Note 1 Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapslovens bestemmelser og god regnskapsskikk.

Konsolideringsprinsipper

Konsernregnskapet utarbeides etter ensartede prinsipper ved at de kontrollerte virksomhetene følger de samme regnskapsprinsipper som LO. Alle vesentlige interne transaksjoner, fordringer og gjeld elimineres.

Virksomheter hvor LO har betydelig innflytelse

Virksomheter hvor LO har betydelig innflytelse, herunder felleskontrollert virksomhet, er vurdert etter egenkapitalmetoden i selskapsregnskapet og i konsernregnskapet. LO's andel av resultatet er basert på de ovennevnte virksomheters resultat etter skatt. Det er gjort fradrag for interne gevinster og eventuelle avskrivninger på merverdi som skyldes at kostpris på aksjene var høyere enn den ervervede andelen av bokført egenkapital. I resultatregnskapet er resultatandelene vist under finansposter, mens eiendelene i balansen er vist under finansielle anleggsmidler.

Klassifisering og vurdering av balanseposter

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmidler/langsiktig gjeld.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Kortsiktige plasseringer av overskuddslikviditet (likvide aksjer, obligasjoner og andeler vurdert som omløpsmidler), vurderes til virkelig verdi med verdiendring over resultat. Gevinster, utbytte og andre utdelinger regnskapsføres som annen finansinntekt.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi dersom verdifallet ikke forventes å være forbigående. Langsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringspunktet.

Kontanter og kontantekvivalenter

Kontanter og kontantekvivalenter består av kontanter og bankinnskudd med eventuelle opprinnelige bindinger inntil 3 måneder eller mindre.

I kontantstrømoppstillingen for konsernet er kontanter og kontantekvivalenter definert som over og presentert netto etter trukket kassekreditt.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene. I tillegg gjøres det for øvrige kundefordringer en uspesifisert avsetning for å dekke antatt tap.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler balanseføres og avskrives over driftsmidlets levetid dersom de har levetid over 3 år, og har en kostpris som overstiger TNOK 20. For konsernets skattepliktige virksomhet er grensen for vesentlig verdi satt til TNOK 15.

Direkte vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres som løpende driftskostnader, mens påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmiddelets kostpris og avskrives i takt med driftsmiddelet.

Leieavtaler

Leieavtaler der en vesentlig del av risiko forbundet med eierskap beholdes av utleier, klassifiseres som operasjonelle leieavtaler. Alle leasingkontrakter i LO er definert som operasjonell leasing.

Finansielle anleggsmidler

Investering i datterselskaper og tilknyttede selskaper regnskapsføres etter egenkapitalmetoden i selskapsregnskapet. Øvrige aksjer, andeler og andre investeringer vurderes etter kostmetoden.

Pensjoner

LO følger internasjonale prinsipper for regnskapsføring av pensjoner hvor estimatavvik løpende føres mot egenkapitalen.

Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser beregnes etter lineær opptjening basert på forventet sluttlønn. Beregningen er basert på en rekke forutsetninger, herunder diskonteringsrente, fremtidig regulering av lønn, pensjoner og ytelser av folketrygden, fremtidig avkastning på pensjonsmidler samt aktuarmessige forutsetninger om dødelighet og frivillig avgang. Pensjonsmidler er vurdert til virkelig verdi og fratrukket i netto pensjonsforpliktelse i balansen.

Kontingentinntekter

LOs kontingentinntekter overføres fra forbundene, og som hovedregel beregnet med utgangspunkt i 0,2% av forbundenes lønnsmasse. Inntektsføringen skjer etter beste mulige estimat på opptjent kontingentgrunnlag i regnskapsperioden.

Offentlige tilskudd

Offentlig tilskudd mottatt fra Utenriksdepartementet og Norad regnskapsføres brutto og inngår i andre driftsinntekter.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte metode. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter, bankinnskudd og andre kortsiktige, likvide plasseringer.

Skatt

Konsernet er delvis skattepliktig som følge av skattepliktig aktivitet i enkelte selskaper som inngår i konsernet. Skattekostnaden i resultatregnskapet omfatter både periodens betalbare skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt er beregnet med 27 % på grunnlag av de midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier samt skattemessig underskudd til fremføring ved utgangen av regnskapsåret. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller som reverserer eller kan reverseres i samme periode er utlignet.

Netto utsatt skattefordel balanseføres i den grad det er sannsynlig at denne kan bli nyttegjort.

Note 2 LOs konsernsammensetning

Konsernregnskapet omfatter LO, LOs Utdanningsfond, Sykelønnsordningens Fond, LO-Partner AS, Sørmarka AS og Arbeiderbevegelsens Folkehøgskole Ringsaker AS.

Note 3 Andre driftsinntekter

Morselskapet LO

	2013	2012
Tilskudd fra Norad, Utenriksdepartementet	32 690	31 301
LOfavør	2 395	2 271
LO's koordinatører	7 044	6 637
Juridiske tjenester	20 539	20 164
Andre inntekter	12 576	15 505
Sum	75 244	75 878

Konsernet LO

Andre inntekter LO	75 244	75 878
Undervisning, hotell- og konferanseinntekter	49 953	48 995
Sum	125 196	124 873

Note 4 Lønnskostnader, antall ansatte, godtgjørelser, lån til ansatte m.m.

Morselskapet LO	2013	2012
Lønnskostnader	155 772	146 853
Arbeidsgiveravgift	24 028	21 599
Pensjonskostnader	33 642	34 006
Andre ytelser	12 994	14 776
Sum	226 435	217 234

Endring i lønnskostnaden skyldes foruten generell lønnsvekst, økte salærer til LOs advokater, samt reduksjon i refundert sykelønn. Salærer viderefaktureres LOs forbund (se note 3).

Gjennomsnittlig antall ansatte omregnet til årsverk: 248 242

Ledende personer	Lønn	Pensjons- utgifter	Annen godtgjørelse
Leder Gerd Kristiansen	1 127	238	91
1. nestleder Tor-Arne Solbakken	1 063	1 097	48
2. nestleder Hans- Christian Gabrielsen (fra kongressen 2013)	516	95	12
1. sekretær Peggy Hessen Følsvik (fra kongressen 2013)	518	135	12
LO-sekretær Terje Olsson (fra kongressen 2013)	469	105	25
LO-sekretær Trude Tindlund (fra kongressen 2013)	442	97	10
LO-sekretær Are Tomasgaard (fra kongressen 2013)	459	79	11
LO-sekretær Renee Rasmussen (fra kongressen 2013)	430	0	10
Roar Flaathen (leder til og med kongressen 2013)	485	231	57
Ellen Stensrud (hovedkasserer til og med kongressen 2013)	436	200	7
Trine Lise Sundnes (1. sekretær til og med kongressen 2013)	532	107	10
Kristian Tangen (LO-sekretær til og med kongressen 2013)	364	14	8

Lønnen til LOs valgte ledelse fastsettes av Sekretariatet og justeres årlig med bakgrunn i antatt gjennomsnittlig lønnsvekst i samfunnet for øvrig.

Ansatte inkl. ledelsen har lån i LO på til sammen TNOK 6 523. Ledelsen inngår i LOs kollektive pensjonsordning som er tilpasset Lov om Foretakspensjon. Pensjonsutgifter utgjør betalt premie i perioden.

Leder har verken avtale om etterlønn, bil-, bolig- eller personallån.

Honorar til revisor (alle beløp inkl. mva):	2013	2012
Lovpålagt revisjon	856	780
Andre attestasjonstjenester	0	115
Skatterådgivning	14	44
Andre tjenester utenfor revisjon	23	60
Sum	893	999

Konsernet LO	2013	2012
Lønnskostnader	179 463	168 916
Arbeidsgiveravgift	27 688	25 241
Pensjonskostnader	35 777	36 160
Andre ytelser	12 925	13 899
Sum	255 853	244 216

Gjennomsnittlig antall av ansatte omregnet til årsverk: 311 293

Honorar til revisor (alle beløp inkl. mva):	2013	2012
Lovpålagt revisjon	1 032	1 042
Andre attestasjonstjenester	12	142
Skatterådgivning	35	87
Andre tjenester utenfor revisjon	38	59
Sum	1 117	1 330

Note 5 Pensjonskostnader og pensjonsmidler, pensjonsforpliktelser

LO er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon. Organisasjonens pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i denne lov.

LOs ledelse og ansatte er dekket gjennom kollektive (sikrede) pensjonsordninger i SpareBank 1 Forsikring AS. LO har i tillegg en usikret pensjonsordning knyttet til pensjonsavgang mellom 62 og 67 år.

Fra 67 år dekkes LOs ansatte gjennom en kollektiv sikret pensjonsordning. Denne ordningen sikrer en antatt total pensjonsytelse på 70% av pensjonsgrunnlaget, med nedtrapping ved 77 år (65%) og ved 80 år (60%) Pensjonsytelsen baseres på beregninger fra Folketrygdens regelverk fram til 31.12.2010.

LOs ledelse er etter kongressens vedtak i 1997 ikke valgbar etter fylte 60 år, men står til LOs disposisjon til fylte 65 år. Pensjonsytelsen fra 65 år sikrer en antatt livsvarig ytelse på 66% av pensjonsgrunnlaget.

Ytelsene forutsetter fullt opptjente pensjonsrettigheter. Fullt opptjente rettigheter har arbeidstakere som ved nådd pensjonsalder vil få en tjenestetid på 30 år eller mer.

I tillegg har LO en pensjonsavtale med tidligere ansatte. Dette er en usikret ordning som dekkes gjennom driften.

Basert på forsikringstekniske prinsipper beregnes nåverdien av antatte framtidige pensjonsytelser.

Estimatavvik føres løpende mot egenkapital.

Følgende økonomiske og aktuariemessige forutsetninger er lagt til grunn for beregningene.

	2013	2012
Diskonteringsrente	4,06 %	3,90 %
Forventet avkastning av pensjonsmidler	4,06 %	3,90 %
Årlig forventet lønnsvekst	3,50 %	3,50 %
G-regulering	3,25 %	3,25 %
Regulering av løpende pensjon	3,25 %	3,25 %

Det knytter seg usikkerhet til beregninger som strekker seg langt fram i tid. LOs netto pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser kan spesifiseres som følger:

Morselskapet LO

Sikret ordning

Bokført pensjonsforpliktelse 01.01.	123 807	177 620
Netto pensjonsforpliktelse etter arbeidsgiveravgift 31.12.	111 031	123 807
Egenkapitalført estimatavvik 31.12.	(11 413)	(50 175)

Usikret ordning (AFP, driftspensjon)

Bokført pensjonsforpliktelse 01.01.	50 309	58 247
Netto pensjonsforpliktelse etter arbeidsgiveravgift 31.12.	47 029	50 309
Egenkapitalført estimatavvik 31.12.	(3 499)	(7 369)

Pensjoner dekket over drift (tidligere DNFP)

Bokført pensjonsforpliktelse 01.01.	21 232	28 941
Netto pensjonsforpliktelse etter arbeidsgiveravgift 31.12.	19 722	21 232
Egenkapitalført estimatavvik 31.12.	594	(3 087)

Sum pensjonsforpliktelser 31.12.	177 782	195 348
Egenkapitalført effekt av prinsippendring/estimatavvik 31.12.	(14 318)	(60 631)

Spesifikasjon av pensjonskostnaden	2013	2012
Årets pensjonsopptjening	27 755	31 299
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	15 017	11 076
Forventet avkastning av pensjonsmidler	(7 987)	(7 143)
Administrasjonskostnader	1 583	1 289
Resultatført planendring	0	0
Ansattes andel pensjonsordninger	<u>(2 726)</u>	<u>(2 515)</u>
Pensjonskostnad	33 642	34 006

Konsernet LO

Sikrete og usikrete ordninger

Bokført pensjonsforpliktelse 01.01.	211 344	278 911
Netto pensjonsforpliktelse etter arbeidsgiveravgift 31.12.	189 676	211 373
Egenkapitalført estimatavvik 31.12.	(18 853)	57 468

Spesifikasjon av pensjonskostnaden

Pensjonsopptjening	29 554	32 257
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	15 548	11 605
Planendring	0	0
Forventet avkastning av pensjonsmidler	(8 302)	(7 501)
Kostnad innskuddspensjon, AFP, andre ordninger	320	1 258
Administrasjonskostnader	1 677	1 336
Ansattes andel pensjonsordninger	<u>(3 019)</u>	<u>(2 795)</u>
Pensjonskostnad	35 777	36 160

Note 6 Spesifikasjon av andre driftskostnader

Morselskapet LO

	2013	2012
Administrasjonskostnader	59 808	58 560
Informasjonsmaterieell, PR-kostnader	20 795	22 941
Møte- og reisekostnader	25 737	27 753
Tilskudd/ bevilgninger	41 669	67 724
Kontingenter	10 671	9 746
Fagblad	19 355	17 960
Kongress	9 048	1 639
Avsatt til kongress 2017	8 000	5 000
Internasjonalt faglig arbeid	36 059	35 170
Tap på krav	(47)	2 675
Andre kostnader	6 367	75
Sum andre driftskostnader	237 462	249 243

Note 7 Varige driftsmidler

Morselskapet LO

	Fast eiendom	Driftsløsøre, inventar o.l.	Totalt
Akk. anskaffelseskost 01.01.13	8 685	115 110	123 795
+årets tilgang	0	2 862	2 862
-årets avgang	0	2 635	2 635
Anskaffelseskost 31.12.13	8 685	115 337	124 022
Akkumulerte avskr. 31.12.13	1 612	83 890	85 502
Bokført verdi 31.12.13	<u>7 073</u>	<u>31 447</u>	<u>38 520</u>
Årets avskrivninger	289	12 943	13 232
Økonomisk levetid	20-40 år	3 - 10 år	
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	

Konsernet LO	Fast eiendom	Driftsløsøre, inventar o.l.	Totalt
Akk. anskaffelseskost 01.01.13	126 550	136 129	262 679
+årets tilgang	4 273	5 311	9 584
-årets avgang	0	2 635	2 635
Anskaffelseskost 31.12.13	130 823	138 805	269 628
Akkumulerte avskr. 31.12.13	71 458	100 261	171 719
Akkumulerte nedskrivninger 31.12.13	1 000	0	1 000
Bokført verdi 31.12.13	58 365	38 544	96 909
Årets avskrivninger	3 584	14 794	18 378
Økonomisk levetid	20 -25 år	3 - 10 år	3 - 10 år
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær

Note 8 Tilknyttede virksomheter og datterselskap

Firma	Pr 01.01. Bokført verdi	Bokført mot EK	Resultatandel	Pr 31.12. Bokført verdi
LO - datterselskaper				
Sørmarka AS (Siggerud)	18 503	4 765	(2 128)	21 140
Arbeiderbev. Folkehøgskole Rings. AS (Moelv)	2 596		(684)	1 912
LO Partner AS (Oslo)	203		(7)	196
LOs Utdanningsfond (Oslo)	437 386		(5 033)	432 353
Sykelønnsordningens Fond (Oslo)	479 147		(2 594)	476 553
	937 835	4 765	(10 446)	932 154

LO - tilknyttede virksomheter og felles virksomheter

Firma	Pr 01.01. Bokført verdi	Kjøp av aksjer	Bokført mot EK	Mottatt utbytte	Resultatandel	Bokført verdi
LOs Opplysnings- og Utviklingsfond	88 732			0	20 468	109 201
Bank 1 Oslo Akershus AS	82 265	335 988	(7 432)	0	53 758	464 578
Oslo Kongressenter Folkets Hus AS	15 361		4 856	0	2 221	22 439
Tankesmien Agenda AS	0	4 000				4 000
Amedia AS	390 241		16 249	46 963	37 423	396 950
	576 600	339 988	13 672	46 963	113 871	997 168

LOs Opplysnings- og utviklingsfond er felleskontrollert virksomhet med NHO.

Eierandelen i Amedia AS er på 35,6 %. Antall aksjer i Amedia er 86 968 689.

LO har i 2013 ervervet 680 137 nye aksjer i Bank 1 Oslo Akershus AS, pris 494 pr. aksje. Eierandelen etter emisjonen er 19,44% og antall aksjer totalt er 889 306. LO og forbundene har en eierandel på til sammen 29,92% Aksjonæravtalen er regulert slik at LO og forbundene skal stemme likt i alle sammenhenger.

LO har ervervet 40 aksjer i Tankesmien Agenda AS, pris kr. 100 000 pr. aksje. Eierandelen er 40%

Oslo Kongressenter Folkets Hus AS er omdannet til aksjeselskap. LO inkl. Folkets Hus Fond eier 153 614 aksjer som tilsvarer en eierandel på 30,14 % av aksjene.

Stemmeandel tilsvarer eierandel i datterselskaper og tilknyttede selskaper.

Bokført mot egenkapital, gjelder i hovedsak estimatavvik på pensjon.

Note 9 Investeringer i aksjer og andeler

Selskapets navn	Antall	Pålydende i kroner	Bokført verdi
Aksjer			
SpareBank 1 Gruppen AS	109 212	1 000	329 697
SpareBank 1 Markets AS	7 352	1 000	18 120
Klassekampen AS	100	100	100
Statstilsattes Hus AS	280	100	28
IT Fornebu AS	204	100	53
Andre aksjer			9
Sum			348 008

Det er mottatt TNOK 40 119 i utbytte fra Sparebank 1 Gruppen AS.

Andeler

Drammen Folkets Hus			10
Samfunnshuset Kirkenes			10
Andre andeler			1
Sum			21

Sum investeringer i aksjer og andeler **348 029**

Note 10 Leieavtaler

LO leier lokaler for sin virksomhet i Oslo Kongressenter, Folkets Hus med utløpsdato 01.02.2030. Årlig leie er MNOK 10 340. For sine kontorer i fylkene leier LO lokaler med varierende utløpsdatoer.

Note 11 Andre fordringer

	2013	2012
Morselskapet LO		
Pantelån Folkets Hus Fond	105 173	102 395
SpareBank1 Gruppen AS	111 399	11 399
Lån til fagbevegelsen	1 576	1 636
Panteobligasjoner	2 600	3 000
Leieboerinnskudd	9 659	9 659
Personallån	6 524	5 134
Avsetning tap på fordringer	(5 619)	(5 619)
	231 312	127 605
Konsernet LO		
Fordringer i LO	231 312	127 605
Ansvarlig lån til SpareBank1 i Sykelønnsordningens Fond	140 000	140 000
Ansvarlig lån til SpareBank1 i Utdanningsfondet	74 000	184 000
Andre fordringer	0	2 333
	445 312	453 938

Note 12 Offentlige tilskudd

LO mottar tilskudd til sin virksomhet i Øst-Europa og utviklingsland. LO står ansvarlig for midlenes anvendelse inntil rapport og regnskap er oversendt og godtatt av bevilger. Tilskuddet for 2013 var TNOK 32 690.

Note 13 Andre avsetninger for forpliktelser

LO har forpliktet seg til å dekke 1/3 av pensjonsforpliktelsene til LOs forbund og foreninger i Den norske Fagorganisasjons pensjonskasse.

	2013	2012
Garantiansvar pensjonsforpliktelser	34 511	36 357
Avsetning til kongress 2017	8 000	20 000
Avsetning til landsmøte Folkets Hus Landsforbund 2017	200	900
	<u>42 711</u>	<u>57 257</u>

Note 14 Mellomværende, fordringer og gjeld, selskap i samme konsern

Morselskapet LO

	2013	2012
Lån til Sørmarka AS (gjenstående nedbetalingstid 16 år)	10 235	11 138
Lån til AFR AS (gjenstående nedbetalingstid 26 år)	14 295	15 136
Sum	<u>24 530</u>	<u>26 274</u>

Lånene belastes med den til en hver tid gjeldende rente i Folkets Hus Fond.

Spesifikasjon av transaksjoner mellom selskap i samme konsern

	2013	2012
Sørmarka - Kjøp av tjenester	5 067	6 877
Sørmarka - Renter på lån	214	252
Arbeiderbevegelsens Folkehøgskole Ringsaker - Renter på lån	294	332
Utdanningsfondet - Salg av tjenester	1 300	1 300
Sykelønnsordningens Fond - Salg av tjenester	60	60

Note 15 Annen kortsiktig gjeld

	2013	2012
Morselskapet LO		
Kulturutvalget	1 972	1 949
Avsatte feriepenger	15 952	14 560
LOfavør	12 192	5 393
Innsamlingsaksjon for gjenoppbygging av Utøya	25 156	24 661
Annen kortsiktig gjeld	17 418	12 850
	<u>72 691</u>	<u>59 413</u>
Konsernet LO		
LO	72 691	59 413
Arbeiderbev. Folkehøgskole Ringsaker AS	1 035	1 870
Sørmarka AS	3 079	4 719
Innvilget ikke utbetalt stipend i Utdanningsfondet	10 894	10 553
Sykelønnsordningens Fond	0	25
	<u>87 700</u>	<u>76 580</u>

Note 16 Bundne skattetrekkmidler

I posten bankinnskudd, kontanter og lignende inngår MNOK 11 i bundne skattetrekkmidler.

Note 17 Årets endring i egenkapital

	31.12.2012	Resultat 2013	Føring mot EK pr 31.12.2013	31.12.2013
Morselskapet LO				
Kampfondet	1 000 000	50 000		1 050 000
Folkets Hus Fond	133 432	1 251		134 684
LOs Opplysnings- og utviklingsfond	88 732	20 468		109 201
LOfavør	26 295	(5 227)		21 068
Øvrige fond	9 274	(1 300)	(119)	7 854
Sum fond	1 257 733	65 193	(119)	1 322 807
Sykelønnsordningens Fond	481 401	(2 593)		478 808
LOs Utdanningsfond	431 175	(5 033)		426 142
Øvrig egenkapital	1 582 665	148 900	33 273	1 764 838
Sum annen egenkapital	2 495 241	141 273	33 154	2 669 787
Totalt	3 752 975	206 466	33 154	3 992 594
	Resultat	Resultat	Føring mot EK	
	31.12.2012	2013	pr 31.12.2013	31.12.2013
Konsernet LO				
Majoritet	3 756 134	206 165	32 319	3 994 619
Minoritet	2 977	(328)	605	3 254
Totalt	3 759 111	205 838	32 924	3 997 873

Føring mot egenkapital består i hovedsak av esimatavvik i pensjonsberegningene.

Note 18 Hendelser etter balansedagen

Det har ikke vært noen vesentlige hendelser etter balansedagen som kunne påvirke regnskapstall for år 2013.

Oslo, 07. april 2014

Gerd Kristiansen	Tor-Arne Solbakken	Hans-Christian Gabrielsen
Peggy Hessen Følsvik	Erna Hagensen	Hans O. Felix
Mette Nord	Odd Haldgeir Larsen	Arve Bakke
Anders Skattkjær	Trine Lise Sundnes	Leif Sande
Jan-Egil Pedersen	Tone Rønoldtangen	John Leirvaag

Statsautoriserte revisorer
Ernst & Young AS
Dronning Eufemias gate 6, NO-0191 Oslo
Oslo Atrium, P.O.Box 20, NO-0051 Oslo

Foretaksregisteret: NO 976 389 387 MVA
Tlf: +47 24 00 24 00
Fax: +47 24 00 29 01
www.ey.no
Medlemmer av den norske revisorforening

Til sekretariatet i
Landsorganisasjonen i Norge

REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for Landsorganisasjonen i Norge, som består av organisasjonens regnskap og konsernregnskap. Organisasjonens regnskap og konsernregnskapet består av balanse per 31. desember 2013, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Sekretariatet og leders ansvar for årsregnskapet

Sekretariatet og leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og for slik intern kontroll som sekretariatet og leder finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for organisasjonens utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av organisasjonens interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon om organisasjonens regnskap og vår konklusjon om konsernregnskapet.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet for Landsorganisasjonen i Norge avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av organisasjonens og konsernets finansielle stilling per 31. desember 2013 og av deres resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Uttalelse om øvrige forhold

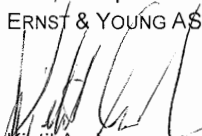
Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til disponering av resultatet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at sekretariatet og leder har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av organisasjonens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Oslo, 11. april 2014
ERNST & YOUNG AS

Kjetil Andersen
statsautorisert revisor

Årsberetning 2013

- Virksomhetens art** Fondet gir stipendier til medlemmer som ønsker å bedre sin kompetanse og øke sine muligheter for yrkesmessig karriere. Fondet ble etablert i 1992 med en egenkapital på kr. 317 070 792. Egenkaptialen ble overført fra Lavlønnsfondet (tariffestet ordning 1980 - 1992).
- Fondet har lokaler i Oslo Kongressenter Folkets Hus, Youngs gt 11, 0181 Oslo.
- Fortsatt drift** Styret bekrefter at forutsetningen for fortsatt drift er lagt til grunn ved avleggelse av årsregnskapet.
- Arbeidsmiljøet** Fondet har ingen ansatte. Administrative tjenester kjøpes av LO.
- Ytre miljø** Fondet driver ingen produksjon som kan påvirke det ytre miljø i noen retning.
- Likestilling** LO's Sekretariat er fondets styre, og består av 6 kvinner og 9 menn.
- Årsregnskapet** Resultatregnskap, balanse og noter gir utfyllende informasjon om virksomhetens økonomiske situasjon ved årsskiftet. Årsunderskuddet på kr 5 033 198 dekkes fra opptjent annen egenkapital.

Egenkapital pr 01.01.	kr	437 385 826
Egenkapital pr 31.12.	kr	432 352 628

Det har ikke vært spesielle forhold av betydning for regnskapet etter årsavslutning.

Oslo 7. april 2014

Gerd Kristiansen	Tor-Arne Solbakken	Hans Christian Gabrielsen
Peggy Hessen Følsvik	Erna Hagensen	Hans O. Felix
Mette Nord	Odd Halgeir Larsen	Arve Bakke
Anders Skattkjær	Trine Lise Sundnes	Leif Sande
Jan-Egil Pedersen	Tone Rønoldtangen	John Leirvaag

Resultat 2013

	Note	2013	2012
INNETEKTER			
Avkastning av kapital	2	16 871 510	17 842 472
Sum inntekter		<u>16 871 510</u>	<u>17 842 472</u>
DRIFTSKOSTNADER			
Avskrivninger	4	270 125	270 125
Administrasjon		1 359 656	1 392 044
Bevilgninger		935 743	250 211
Stipendier	3	<u>19 339 185</u>	<u>22 140 745</u>
Sum driftskostnader		<u>21 904 709</u>	<u>24 053 125</u>
ÅRSRESULTAT		<u>-5 033 198</u>	<u>-6 210 653</u>
Overført fra opptjent egenkapital		<u>-5 033 198</u>	<u>-6 210 653</u>

Balanse 2013

EIENDELER	Note	31.12.2013	31.12.2012
Anleggsmidler			
Immatrielle eiendeler			
Immaterielle eiendeler	4	28 896	299 020
Obligasjoner og andre fordringer	6	74 000 000	184 000 000
Sum anleggsmidler		<u>74 028 896</u>	<u>184 299 020</u>
Omløpsmidler			
Påløpte renter		3 712 260	4 836 986
Bankinnskudd		304 379 368	259 553 908
Andre kortsiktige investeringer		62 557 779	
Sum omløpsmidler		<u>370 649 407</u>	<u>264 390 894</u>
SUM EIENDELER		<u>444 678 302</u>	<u>448 689 914</u>
EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital			
Innskutt egenkapital		317 070 792	317 070 792
Opptjent egenkapital	7	115 281 836	120 315 034
Sum egenkapital		<u>432 352 628</u>	<u>437 385 826</u>
Gjeld			
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		1 431 575	752 088
Annen kortsiktig gjeld		10 894 100	10 552 000
Sum kortsiktig gjeld		<u>12 325 675</u>	<u>11 304 088</u>
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		<u>444 678 302</u>	<u>448 689 914</u>

Noter 2013

1. REGNSKAPSPRINSIPPER

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapslovens bestemmelser og god regnskapsskikk.

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år.

Øvrige poster er klassifisert som anleggsmidler. Omløpsmidlene vurderes til virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Obligasjoner og andre langsiktige fordringer verdsettes til kostpris.

Avkastning på aksjer, bankinnskudd og obligasjoner resultatføres ved opptjening.

Det gjøres en avsetning for ikke utbetalte stipendier vedrørende regnskapsåret.

2. AVKASTNING PÅ KAPITAL	2013	2012
Renter bankinnskudd	7 672 405	8 656 303
Renter ansvarlig lån	3 194 078	9 186 169
Påløpte renter	1 376 216	0
Avkastning forvaltning	4 628 811	0
Sum avkastning av kapital	16 871 510	17 842 472

3. STIPENDKOSTNADER	2013	2012
Utbetalt stipend	18 997 085	20 973 045
Endring avsetning innvilget/ikke utbetalt stipend	342 100	1 167 700
Sum stipendiekostnad	19 339 186	22 140 745

4. ANLEGGSMIDLER	2013	2012
	Immaterielle eiendeler	Immaterielle eiendeler
Anskaffelseskost 01.01.	810 374	810 374
Tilgang i året	0	0
Avgang i året	0	0
Pr 31.12.	810 374	810 374
Samlede av- og nedskrivninger	781 479	511 354
Bokført verdi	28 895	299 020
Årets avskrivninger/nedskrivninger	270 125	270 125

Utdanningsfondet har utviklet nytt datasystem for behandling av stipendsøknader.

Systemet ble tatt i bruk i 2011. Utviklingskostnader er aktivert som immatriell

eiendel og avskrives lineært i løpet av 3 år.

5. ANSATTE OG GODTGJØRELSE TIL REVISJON

Fondet har ikke ansatt daglig leder og har ikke egne ansatte. Landsorganisasjonen i Norge er ansvarlig for administrasjon og regnskap. Det er ikke utbetalt styrehonorar i fondet.

Lovpålagt revisjon utgjør kr 22 500, - inkludert mva. Andre tjenester utenfor revisjonen utgjør kr 0.

6. OBLIGASJONER OG ANDRE ANSVARLIGE FORDRINGER

	2013	2012
Ansvarlig lån	34 000 000	34 000 000
Ansvarlig lån	40 000 000	150 000 000
Sum obligasjoner og andre ansvarlige fordringer	74 000 000	184 000 000

7. EGENKAPITAL

	2013	2012
Innskutt egenkapital	317 070 792	317 070 792
Opptjent egenkapital pr 1.01.	120 315 033	126 525 687
Årets resultat	-5 033 198	-6 210 653
Opptjent egenkapital pr 31.12.	115 281 836	120 315 033
Egenkapital pr. 31.12.	432 352 628	437 385 825

Oslo, 7. april 2014

Gerd Kristiansen	Tor-Arne Solbakken	Hans-Christian Gabrielsen
Peggy Hessen Følsvik	Erna Hagensen	Hans O. Felix
Mette Nord	Odd Haldgeir Larsen	Arve Bakke
Anders Skattkjær	Trine Lise Sundnes	Leif Sande
Jan-Egil Pedersen	Tone Rønoldtangen	John Leirvaag

Statsautoriserte revisorer
Ernst & Young AS

Dronning Eufemias gate 6, NO-0191 Oslo
Oslo Atrium, P.O.Box 20, NO-0051 Oslo

Foretaksregisteret: NO 976 389 387 MVA
Tlf: +47 24 00 24 00
Fax: +47 24 00 24 01

www.ey.no
Medlemmer av den norske revisorforening

Til representantskapet i
Landsorganisasjonen i Norge

REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for LOs Utdanningsfond, som består av balanse per 31. desember 2013, resultatregnskap og kontantstrømpoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne dato og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Fondsstyrets ansvar for årsregnskapet

Fondsstyret er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og for slik intern kontroll som fondsstyret finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for organisasjonens utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av organisasjonens interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet for LOs Utdanningsfond avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av organisasjonens finansielle stilling per 31. desember 2013 og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til disponering av resultatet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at fondsstyret har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av organisasjonens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Oslo, 8. april 2014
ERNST & YOUNG AS

Kjetil Andersen
statsautorisert revisor

Årsberetning 2013

Virksomhetens art

Fondet skal dekke kostnadene til LO's fritidsforsikring.
Forsikringsordningen ble opprettet 01.01.1988.
Fondet har lokaler i Oslo Kongressenter Folket Hus Youngsgt 11, 0181 Oslo.

Fortsatt drift

Styret bekrefter at forutsetningen for fortsatt drift er lagt til grunn ved avleggelse av årsregnskapet.

Arbeidsmiljø

Fondet har ingen ansatte. Administrative tjenester kjøpes av LO.

Likestilling

LOs Sekretariat er fondets styre, og består av 6 kvinner og 9 menn.

Ytre miljø

Fondet driver ingen produksjon som kan påvirke det ytre miljø i noen retning.

Årsregnskapet

Resultatregnskap, balanse og noter gir utfyllende informasjon om fondets økonomiske situasjon ved årsskiftet.

Årsresultatet:	kr -2 593 398	overført egenkapital
Egenkapital pr. 31.12.2013	kr 476 553 860	

Det har ikke vært spesielle forhold av betydning for regnskapet etter årsavslutning.

Oslo, 7. april 2014

Gerd Kristiansen	Tor-Arne Solbakken	Hans-Christian Gabrielsen
Peggy Heesen Følsvik	Erna Hagensen	Hans O. Felix
Mette Nord	Odd Haldgeir Larsen	Arve Bakke
Anders Skattekjær	Trine Lise Sundnes	Leif Sande
Jan-Egil Pedersen	Tone Rønoldtangen	John Leirvaag

Resultatregnskap 2013

	Note	2013	2012
INNETEKTER			
Avkastning av kapital		14 584 677	16 895 208
Sum inntekter		<u>14 584 677</u>	<u>16 895 208</u>
DRIFTSKOSTNADER			
Fritidsforsikring	2	17 098 200	14 471 160
Annen kostnad	5/6	<u>79 875</u>	<u>195 250</u>
Sum driftskostnader		<u>17 178 075</u>	<u>14 666 410</u>
ÅRSRESULTAT		<u>-2 593 398</u>	<u>2 228 798</u>
Overført til egenkapital		<u>-2 593 398</u>	<u>2 228 798</u>

Balanse 2013

EIENDELER		2013	2012
Anleggsmidler			
Obligasjoner og andre fordringer	4	<u>140 000 000</u>	<u>140 000 000</u>
Omløpsmidler			
Fordringer		1 001 777	0
Andre kortsiktige fordringer	3	845 204	4 550 426
Bankinnskudd		<u>337 465 591</u>	<u>334 621 833</u>
Sum omløpsmidler		<u>339 312 572</u>	<u>339 172 259</u>
SUM EIENDELER		<u>479 312 572</u>	<u>479 172 259</u>
 EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital			
Innskutt egenkapital		212 613 000	212 613 000
Opptjent egenkapital		<u>263 940 860</u>	<u>266 534 258</u>
Sum egenkapital	7	<u>476 553 860</u>	<u>479 147 258</u>
Gjeld			
Annen kortsiktig gjeld			
Kreditorer		2 735 712	0,00
Kortsiktig gjeld LO		<u>23 000</u>	<u>25 000</u>
Sum gjeld		<u>2 758 712</u>	<u>25 000</u>
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		<u>479 312 572</u>	<u>479 172 259</u>

Noter 2013

1 REGNSKAPSPRINSIPPER

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapslovens bestemmelser og god regnskapsskikk.

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år.

Øvrige poster er klassifisert som anleggsmidler. Omløpsmidlene vurderes til virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Obligasjoner og andre langsiktige fordringer verdsettes til kostpris.

Avkastning på bankinnskudd og obligasjoner resultatføres ved opptjening.

2 FRITIDSFORSIKRINGENS REGNSKAP	2013	2012
Premie	17 098 200	14 471 160
Erstatninger	16 152 342	17 746 617
Administrasjonskostnader 12,5%	2 137 275	1 808 895
Årets underskudd før renter	-1 191 417	-5 084 352
Renter	313 614	457 284
Underskudd	-877 803	-4 627 068
Akkumulert overskudd pr. 01.01	9 792 613	14 419 681
Årets underskudd	-877 803	-4 627 068
Akkumulert overskudd pr. 31.12	8 914 810	9 792 613

3 ANDRE KORTSIKTIGE FORDRINGER

Andre kortsiktige fordringer er beregnet ikke godskrevet renter pr. 31.12.13.

4 LANGSIKTIGE FORDRINGER	2013	2012
SpareBank1 - ansvarlig lån	140 000 000	140 000 000
	140 000 000	140 000 000

5 ANNEN KOSTNAD

	2013	2012
Utviklingstilskudd til Sørmarka AS	0	89 000
Regnskap og revisjon	79 875	106 250
Sum annen kostnad	79 875	195 250

Det er ikke utbetalt lønn eller styrehonorar i fondet.

6 REVISOR

Det er utbetalt kr. 22 500 i revisjonshonorar i 2013 (inkl. MVA).

Sykelønnsordningens fond 2013

7. EGENKAPITAL	2013	2012
Innskutt egenkapital	212 613 000	212 613 000
Opptjent egenkapital 01.01.	266 534 258	264 305 460
Overført fra resultat	<u>-2 593 398</u>	<u>2 228 798</u>
Opptjent egenkapital 31.12.	263 940 860	266 534 258
Sum egenkapital	<u>476 553 860</u>	<u>479 147 258</u>

Oslo, 7. april 2014

Gerd Kristiansen	Tor-Arne Solbakken	Hans-Christian Gabrielsen
Peggy Hessen Følsvik	Erna Hagensen	Hans O. Felix
Mette Nord	Odd Haldgeir Larsen	Arve Bakke
Anders Skattkjær	Trine Lise Sundnes	Leif Sande
Jan-Egil Pedersen	Tone Rønoldtangen	John Leirvaag

Statsautoriserte revisorer
Ernst & Young AS

Dronning Eufemias gate 6, NO-0191 Oslo
Oslo Atrium, P.O.Box 20, NO-0051 Oslo

Foretaksregisteret: NO 976 389 387 MVA
Tlf: +47 24 00 24 00
Fax: +47 24 00 24 01

www.ey.no
Medlemmer av den norske revisorforening

Til representantskapet i
Landsorganisasjonen i Norge

REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for Sykelønnsordningens Fond, som består av balanse per 31. desember 2013, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Fondsstyrets ansvar for årsregnskapet

Fondsstyret er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og for slik intern kontroll som fondsstyret finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for organisasjonens utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av organisasjonens interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet for Sykelønnsordningens Fond avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av organisasjonens finansielle stilling per 31. desember 2013 og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til disponering av resultatet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at fondsstyret har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av organisasjonens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Oslo, 8. april 2014
ERNST & YOUNG AS

Kjetil Andersen
statsautorisert revisor

Årsberetning 2013

Virksomhetens art	Virksomheten er en del av LO og forbundenes virksomhetsområde og omfatter skolering av tillitsvalgte i LO og forbundene. Virksomheten ble etablert i 1970 og har adresse Folkets Hus, Youngsgt 11, 0181 Oslo. Sekretariatet i LO oppnevner fondets styre.	
Fortsatt drift	Styret bekrefter at forutsetningen for fortsatt drift er lagt til grunn ved avleggelse av årsregnskapet.	
Arbeidsmiljøet	Fondet har ingen ansatte. Administrative tjenester utføres i hovedsak av LO.	
Ytre miljø	Det er ingen virksomhet som kan påvirke det ytre miljøet.	
Likestilling	Fondet har ingen ansatte. Styret består av 6 personer, 3 kvinner og 3 menn.	
Årsregnskapet	Resultatregnskap, balanse og noter gir utfyllende informasjon om fondets økonomiske stilling ved årsskiftet. Det har ikke intrådt spesielle forhold etter årsavslutningen av betydning for vurdering av regnskapet.	
	Årsresultat 2013	Kr 20 468 488
	Egenkapital pr 31.12.13	Kr 109 200 969

Oslo, 17. mars 2014

Tor-Arne Solbakken

Anders Skattkjær

Monica Derbakk

Bjørn Mietinen

Solfrid Horne-Moe

Kirsti Mandal

Resultatregnskap 2013

	Noter	2013	2012
DRIFTSINNEKTER			
Premieinntekter	2	<u>133 856 900</u>	<u>113 594 318</u>
DRIFTSKOSTNADER			
Administrasjonskostnader		499 875	493 750
Tilskudd og bevilgninger	3	<u>114 727 905</u>	<u>114 041 019</u>
Sum driftskostnader		<u>115 227 780</u>	<u>114 534 769</u>
DRIFTSRESULTAT		<u>18 629 120</u>	<u>-940 451</u>
FINANSINNEKTER			
Renteinntekter		<u>1 839 368</u>	<u>1 925 514</u>
ÅRSRESULTAT		<u>20 468 488</u>	<u>985 063</u>
Overført til Forskningsfondet		-692 822	-1 686 898
Overført til annen egenkapital		<u>21 161 310</u>	<u>2 671 960</u>
Sum disponert		<u>20 468 488</u>	<u>985 063</u>

Balanse 2013

	Noter	2013	2012
EIENDELER			
Omløpsmidler			
Kundefordringer		25 964 200	25 187 531
Bankinnskudd		<u>111 822 446</u>	<u>93 563 200</u>
Sum omløpsmidler		<u>137 786 646</u>	<u>118 750 731</u>
SUM EIENDELER		<u>137 786 646</u>	<u>118 750 731</u>
EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital			
Forskningsfondet		36 205 295	36 898 117
Annen egenkapital		<u>72 995 674</u>	<u>51 834 365</u>
Sum egenkapital	4	<u>109 200 969</u>	<u>88 732 481</u>
Gjeld			
Kortsiktig gjeld	5	<u>28 585 676</u>	<u>30 018 250</u>
Sum gjeld		<u>28 585 676</u>	<u>30 018 250</u>
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		<u>137 786 646</u>	<u>118 750 731</u>

Noter 2013

1 REGNSKAPSPRINSIPPER

Postene i regnskapet er verdsatt og periodisert i overensstemmelse med reglene som følger av regnskapsloven og god regnskapsskikk.

Premieinntekter

Inntektene resultatføres på opptjeningstidspunktet.

Tilskudd og bevilgninger

Tilskudd og bevilgninger kostnadsføres ved utbetaling. Det gjøres avsetninger for ubenyttede midler basert på årets tildeling i budsjett.

2 PREMIEINTEKTER	2013	2012
Privat sektor	79 000 000	89 500 000
Landbrukets Arbeidsgiverforening	0	(1 200 000)
Sjømennenes Fellessentral	3 301 506	3 777 151
LO - Samfo	3 451 141	3 513 403
Oljeindustrien, Offshore	2 674 925	2 736 180
LO - Virke	12 146 560	12 843 901
LO og forbundene	1 160 000	2 167 044
Direkte avtaler	30 227 867	0
NHO Mat og Landbruk	1 894 901	0
Tilbakeført pensjonsfond	0	256 639
Sum premieinntekter	133 856 900	113 594 318

3 TILSKUDD OG BEVILGNINGER	2013	2012
Forbundene	86 368 923	82 735 758
Hovedorganisasjonenes Fellestiltak	2 000 000	2 000 000
Fellestiltakene LO - Virke	2 888 459	2 646 743
Fellestiltakene LO - Samfo	1 157 625	1 157 625
Arbeiderbevegelsens Arbeidsgiverforening	600 000	608 000
Bevilgninger	14 165 134	16 988 726
Forskningsprosjekter	7 547 764	7 904 166
Sum tilskudd og bevilgninger	114 727 905	114 041 019

Av tildelte midler til forbundene til tillitsvalgtopplæring i 2013 gjenstod kr. 1 199 219 i ubenyttede midler ved årets slutt. Disse midlene er avsatt i regnskapet for 2013

4 EGENKAPITAL		2013	2012
Forskningsfondet		36 898 116	38 585 014
Forbrukt		(692 822)	(1 686 898)
Opptjent egenkapital	Pr 01.01.2013	51 834 364	49 162 404
Overført fra resultat		21 161 310	2 671 960
Total egenkapital		109 200 969	88 732 481

5 KORTSIKTIG GJELD		2013	2012
AOF		21 248 951	23 762 775
Ubenyttede midler 2013		4 138 912	2 882 052
Annen kortsiktig gjeld		3 197 813	3 373 422
Sum kortsiktig gjeld		28 585 676	30 018 248

6 LØNN, GODTGJØRELSER

Det er ikke utbetalt lønn og styrehonorar i fondet.

7 REVISOR

Det er kostnadsført til revisjon kr. 49 875.

Oslo, 17. mars 2014

Tor- Arne Solbakken

Anders Skattkjær

Monica Derbakk

Bjørn Mietinen

Solfrid Horne-Moe

Kirsti Mandal

Statsautoriserte revisorer
Ernst & Young AS

Dronning Eufemias gate 6, NO-0191 Oslo
Oslo Atrium, P.O.Box 20, NO-0051 Oslo

Foretaksregisteret: NO 976 389 387 MVA
Tlf: +47 24 00 24 00
Fax: +47 24 00 24 01

www.ey.no
Medlemmer av den norske revisorforening

Til representantskapet i
Landsorganisasjonen i Norge

REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for LOs Opplysnings- og utviklingsfond, som består av balanse per 31. desember 2013, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Fondsstyrets ansvar for årsregnskapet

Fondsstyret er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og for slik intern kontroll som fondsstyret finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for organisasjonens utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av organisasjonens interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet for LOs Opplysnings- og utviklingsfond avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av organisasjonens finansielle stilling per 31. desember 2013 og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet og forutsetningen om fortsatt drift er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at fondsstyret har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av organisasjonens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Oslo, 17. mars 2014
ERNST & YOUNG AS

Kjetil Andersen
statsautorisert revisor

Årsberetning 2014

Virksomhetens art

Landsorganisasjonen i Norge (LO) er landets største lønnstakerorganisasjon med 24 fagforbund som medlemmer. Det siste året er to nye forbund meldt seg inn i LO. De nye forbundene er Norsk Kabinforening og Norsk Cockpitforbund. LO ivaretar fagforbundenes felles interesser som forhandler av lønns- og avtalevilkår. Fagforbundene med sine 910 000 medlemmer omfatter nesten alle yrkesgrupper i landet.

LO er lokalisert i Oslo med distriktskontorer i Sarpsborg, Oslo, Hamar, Gjøvik, Drammen, Tønsberg, Porsgrunn, Arendal, Kristiansand, Stavanger, Bergen, Førde, Molde, Trondheim, Steinkjer, Bodø, Tromsø og Kirkenes. LO har også kontor i Brussel, Belgia.

Fortsatt drift

I samsvar med regnskapsloven §3 bekreftes det at forutsetning om fortsatt drift er tilstede.

Helse, miljø og sikkerhet

Sykefraværet i 2014 var 4,64 %, fordelt på 6,42 % for kvinner og 1,89 % for menn. Sykefraværet i 2013 var 4,55%.

LO har hatt og vil fortsette å ha stor oppmerksomhet på forebyggende arbeid for å redusere antall sykedager. Systematisk HMS-arbeid har vært prioritert over en lengre periode. LO har en aktiv oppfølging av sykemeldte, og tilrettelegger arbeidsplassen der det er behov for dette.

LO er en IA-virksomhet, og har målsettinger på alle tre delmålene i IA-avtalen. Dette innebærer arbeid med reduksjon i sykefravær, økt sysselsetting av personer med nedsatt funksjonsevne og øke gjennomsnittlig avgangsalder gjennom aktiv livsfaseorientert personalpolitikk. LO har etablert eget IA-utvalg med egen handlingsplan på IA-avtalens delmål.

LO har bl.a. bedriftsidrettslag, fri til trening i arbeidstiden og tilbud om naprapat som virkemidler for å forebygge belastningsskader. I tillegg har LO et nært samarbeid med bedriftshelsetjenesten. LOs arbeidsmiljøutvalg har hatt regelmessige møter i 2014 hvor tiltak for bedring av HMS er foreslått og gjennomført. Alle enheter i organisasjonen har utarbeidet planer for oppfølging av arbeidsmiljøet og gjennomfører utviklingssamtaler med alle ansatte.

Videre er det utarbeidet retningslinjer for varsling av utilbørlig opptreden i organisasjonen. LOs HMS-arbeid er godt forankret i organisasjonen gjennom arbeidsmiljøutvalget og LOs verneombud.

Det er utarbeidet en egen seniorpolitikk for blant annet å øke den gjennomsnittlig avgangsalderen blant LOs ansatte.

Arbeidsmiljøet i LO betegnes som godt. Ulike arbeidsmiljøfaktorer måles hvert 2. år i en egen arbeidsmiljøundersøkelse som danner grunnlaget for avdelingsvise HMS-handlingsplaner.

Det har ikke forekommet alvorlige arbeidsuhell eller ulykker i løpet av året.

LO har i løpet av 2014 revidert organisasjonens personverninstruks og beredsskapsplan.

Miljørapportering

LO skal drive sin virksomhet med minst mulig påvirkning på det ytre miljø.

LO abonnerer på bysykkelkort og har minimalt med parkeringsplasser til bruk for ansatte. I tillegg oppfordres det til kollektivtransport på reiser der dette er mulig. LO kjøper klimakvoter for tjenestereiser med fly, og har investert i utstyr for å benytte videokonferanser.

LO er sertifisert som Miljøfyrtårnvirksomhet, og jobber systematisk for å overholde sine forpliktelser i sertifiseringen.

Vi benytter miljøvennlige renholdsprodukter, svanemerket papir og ved våre øvrige innkjøp blir miljøvennlige produkter og produksjonsmetoder vektlagt.

Avfallet kildesorteres og hentes regelmessig. Vi samarbeider med Oslo Kongressenter om redusert energiforbruk og andre miljøbesparende tiltak ved vårt hovedkontor i Oslo.

Likestilling og mangfold

LOs Sekretariatet består av seks kvinner og åtte menn. I LOs valgte ledelse er det 4 kvinner og 4 menn. Av organisasjonens øvrige ledere er 40,0% kvinner og 60,0% menn. Totalt er vi 61,0 % kvinner og 39,0% menn.

Lønnsfastsettelsen innen de forskjellige stillingskategorier skal være lik, uavhengig av kjønn eller etnisk opprinnelse. Alle skal ha lik mulighet til videreutdanning og deltakelse i kompetansehevende tiltak. LO har pr. 31.12.2014 259 ansatte fordelt på 252 årsverk.

LO deltar i Norsk Folkehjelps prosjekt for å motvirke rasisme i arbeidslivet. Det jobbes aktivt for å fremme likestilling og hindre diskriminering i egen organisasjon.

Målsetningen er at arbeidsstyrken i størst mulig grad skal gjenspeile mangfoldet i befolkningen. Det er derfor et personalpolitisk mål å oppnå en balansert alders- og kjønnsammensetning, rekruttere personer med etnisk minoritetsbakgrunn og personer med nedsatt funksjonsevne. LO har i dag medarbeidere med etnisk opprinnelse fra 16 forskjellige land.

Framtidig utvikling

LO er en organisasjon hvor organisasjonens ressurser brukes til å fremme medlemmenes interesser i samsvar med vedtektene. I tillegg til å sikre LOs medlemmer gode lønns- og arbeidsvilkår, er arbeid til alle en prioritert oppgave for LO.

LO vil fortsatt medvirke til å styre og påvirke samfunnsutviklingen i tråd med arbeiderbevegelsens sosialdemokratiske idegrunnlag.

Resultat, finansiering og likviditet

Morselskapet LO hadde i 2014 inntekter på TNOK 495 561 og et driftsoverskudd på TNOK 9 913. Årsresultatet viser et underskudd på TNOK 34 874.

Konsernet LO hadde inntekter på TNOK 550 363 og et driftsunderskudd på TNOK 30 174. Årsresultatet viser et underskudd på TNOK 35 002.

Egenkapitalandelen for LO er 91,1%, og 90,3% for konsernet.

Konsernet har en sunn økonomisk og finansiell stilling.

Årsresultat og disponeringer

Sekretariatet foreslår følgende disponering av årsresultatet i Landsorganisasjonen i Norge (Tall i 1 000)

Til kampfondet	2 481
Fra kampfondet	-2 481
Til Folkets Hus Fond	2 834
Fra LOs Opplysnings- og utviklingsfond	-18 274
Til LOfavør	1 524
Til Solidarisk Støttefond (rettstvister vesentlig for norsk arbeidsliv)	5 000
Fra øvrige fond	-3 933
Fra annen egenkapital	-22 025
Total disponering	-34 874

Landsorganisasjonens fond og egenkapital per 31.12.2014:

(Tall i 1 000)

Kampfondet	1 050 000
Folkets Hus Fond	138 322
LOs Opplysnings- og utviklingsfond	90 927
LOfavør	22 593
Solidarisk Støttefond (ved rettstvister)	5 000
Øvrige fond	3 920
Totalt fond	1 310 762

Annen egenkapital	2 572 233
-------------------	-----------

Sum egenkapital	3 882 995
------------------------	------------------

LOs Sekretariat har i 2014 etablert et fond - Solidarisk Støttefond - som skal kunne yte støtte til livsopphold for arbeidstakere som er involvert i rettstvister av vesentlig betydning for norsk arbeidsliv.

Resultatet for 2014 er vesentlig påvirket av resultatandelen i det tilknyttede selskapet Amedia AS med en negativ resultatføring på 151,6 millioner kroner.

Oslo, 20. april 2015

Gerd Kristiansen	Tor-Arne Solbakken	Hans-Christian Gabrielsen
------------------	--------------------	---------------------------

Peggy Hessen Følsvik	Erna Hagensen
----------------------	---------------

Mette Nord	Odd Haldgeir Larsen	Arve Bakke
------------	---------------------	------------

Anders Skattkjær	Trine Lise Sundnes	Leif Sande
------------------	--------------------	------------

Jan-Egil Pedersen	John Leirvaag	Tone Rønoldtangen
-------------------	---------------	-------------------

Landsorganisasjonen i Norge 2014

LO I NORGE		NOTER	RESULTATREGNSKAP	KONSERN	
2014	2013		(tall i 1000)	2014	2013
Driftsinntekter					
413 688	407 426	1	Kontingentinntekter	413 688	407 426
81 874	75 244	3,12	Andre driftsinntekter	136 675	125 196
495 561	482 670		Sum driftsinntekter	550 363	532 622
Driftskostnader					
239 338	226 435	4, 5	Lønnskostnader	270 066	255 853
11 894	13 232	7	Avskrivninger på varige driftsmidler	17 158	18 378
2 481	436		Konfliktsstøtte til forbund	436	436
231 935	237 462	6, 10	Andre driftskostnader	292 876	295 129
485 647	477 564		Sum driftskostnader	580 537	569 795
9 913	5 105		Driftsresultat	-30 174	-37 173
-3 842	-10 446	8	Resultatandel i datterselskaper	-	-
-94 881	113 871	8	Resultatandel i tilknyttede selskaper	-94 881	113 871
44 599	35 733		Renteinntekter	81 506	67 528
27 208	62 848		Annen finansinntekt	26 634	62 340
-17 870	-645		Annen finanskostnad	-18 087	-728
-34 874	206 465		Resultat før skattekostnad	-35 002	205 838
-	-	1	Skattekostnad på ordinært resultat	-	-
-34 874	206 465		Årsresultat	-35 002	205 838
			Til/fra minoritet	172	-328
			Til/fra majoritet	-35 174	206 165
2 481	50 436		Til kampfondet		
-2 481	-436		Fra kampfondet		
2 834	1 251		Til Folkets Hus Fond		
-18 274	20 468		Fra/til LOs Opplysnings- og utviklingsfond		
1 524	-5 227		Til/Fra LOfavør		
5 000	-		Til Solidarisk Støttefond (ved rettstvister)		
-3 933	24 386		Fra/til øvrige fond		
-22 024	115 586		Fra/til annen egenkapital		
-34 874	206 465		Sum disponert	-35 002	205 838

Landsorganisasjonen i Norge 2014

LO I NORGE		NOTER	EIENDELER	KONSERN	
31.12.2014	31.12.2014		(tall i 1000)	31.12.2014	31.12.2013
Anleggsmidler					
Varige driftsmidler					
6 785	7 073	7	Fast eiendom, tomter mv.	55 145	58 365
22 507	31 447	7	Driftsløsøre, inventar mv.	31 726	38 544
29 292	38 520		Sum varige driftsmidler	86 870	96 909
Finansielle anleggsmidler					
925 884	932 154	8	Investeringer i datterselskaper	-	-
847 757	997 168	8	Investeringer i tilknyttede selskaper	847 757	997 168
331 136	348 029	9	Investeringer i aksjer og andeler	331 136	348 029
58 667	24 530	14	Lån - datterselskaper	-	-
276 666	231 312	11	Andre fordringer	490 666	445 312
2 440 111	2 533 193		Sum finansielle anleggsmidler	1 669 560	1 790 509
2 469 403	2 571 713		Sum anleggsmidler	1 756 430	1 887 418
Omløpsmidler					
Fordringer					
46 632	39 869		Kundefordringer	50 690	42 536
93	424		Andre fordringer	14 992	7 257
46 725	40 292		Sum fordringer	65 683	49 794
262 388	63 691		Andre kortsiktige investeringer	342 092	126 249
1 482 814	1 651 338	16	Bankinnskudd, kontanter mv.	2 140 871	2 309 339
1 791 927	1 755 321		Sum omløpsmidler	2 548 646	2 485 383
4 261 330	4 327 034		Sum eiendeler	4 305 076	4 372 801

Landsorganisasjonen i Norge 2014

LO I NORGE		NOTER	EGENKAPITAL OG GJELD	KONSERN	
31.12.2014	31.12.2013		(tall i 1000)	31.12.2014	31.12.2013
			Fond		
1 050 000	1 050 000	17	Kampfondet		
138 322	134 684	17	Folkets Hus Fond		
90 927	109 201	17	LOs OU-fond		
22 593	21 068	17	LOfavør		
5 000	-	17	Solidarisk Støttefond		
3 920	7 854	17	Øvrige fond		
1 310 762	1 322 807		Sum fond		
			Annen egenkapital		
2 572 233	2 669 787	17	Annen egenkapital	3 884 744	3 994 619
		17	Minoritetsinteresse	3 052	3 254
3 882 995	3 992 594		Sum egenkapital	3 887 796	3 997 873
			Gjeld		
			Avsetninger for forpliktelser		
226 485	177 782	5	Pensjonsforpliktelser	241 136	189 687
49 791	42 711	13	Andre avsetn. for forpliktelser	49 791	42 711
276 275	220 492		Sum avsetn. for forpliktelser	290 927	232 398
			Annen langsiktig gjeld		
-	-		Øvrig langsiktig gjeld	4 667	5 000
-	-		Sum annen langsiktig gjeld	4 667	5 000
			Kortsiktig gjeld		
18 433	22 667		Leverandørgjeld	20 780	29 343
15 772	18 590		Skyldig offentlige avgifter	18 590	20 488
67 855	72 691	15	Annen kortsiktig gjeld	82 318	87 700
102 059	113 948		Sum kortsiktig gjeld	121 687	137 530
378 335	334 440		Sum gjeld	417 280	374 928
4 261 330	4 327 034		Sum egenkapital og gjeld	4 305 076	4 372 801

Landsorganisasjonen i Norge 2014

LO I NORGE		KONTANTSTRØMOPPSTILLING	KONSERN	
31.12.2014	31.12.2013	(tall i 1000)	31.12.2014	31.12.2013
Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter				
-34 874	206 465	Resultat før skattekostnad	-35 002	205 838
3 842	10 446	- Resultatandeler i datterselskaper	-	-
94 881	-113 871	- Resultatandel i tilknyttede virksomheter	94 881	-113 871
-9 913	-40 303	- Resultatført utbytte	-9 913	-40 303
11 894	13 232	+ Ordinære av-/nedskrivninger driftsmidler	17 158	18 378
16 892	-16 513	- Nedskrivning av finansielle anleggsmidler	16 892	-16 513
-85 925	-116 293	Endring i fordringer	-61 243	-934
-4 234	2 442	Endring i leverandørgjeld	-8 563	11 136
4 013	-3 247	Forskjell på kostnadsført og innbetalt pensj.premie	4 013	-2 815
-572	1 943	Endring i andre tidsavgrensninger	-564	-650
-3 995	-55 699	Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	17 659	60 266
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter				
-198 696	-5 618	Utbetalinger til kortsiktige investeringer	-215 843	-68 176
-10 860	-358 108	Utbetalinger ved kjøp av finansielle investeringer	-10 860	-358 108
-	31 870	Innbetalinger fra salg av finansielle investeringer	-	31 870
-2 666	-2 860	Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	-7 119	-9 581
-	399	Innbetaling ved avvikling av selskap	-	399
-	-	Utbetalinger finansielle investeringer	-	-
47 694	87 266	Mottatt utbytte	47 694	87 266
-164 528	-247 051	Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-186 128	-316 330
-168 523	-302 750	Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	-168 469	-256 064
1 651 338	1 954 088	Beholdning i kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse	2 309 339	2 565 403
1 482 814	1 651 338	Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt	2 140 871	2 309 339

Noter til årsregnskapet 2014

Alle beløp i TNOK

Note 1 Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapslovens bestemmelser og god regnskapsskikk.

Konsolideringsprinsipper

Konsernregnskapet utarbeides etter ensartede prinsipper ved at de kontrollerte virksomhetene følger de samme regnskapsprinsipper som LO. Alle vesentlige interne transaksjoner, fordringer og gjeld elimineres.

Virksomheter hvor LO har betydelig innflytelse

Virksomheter hvor LO har betydelig innflytelse, herunder felleskontrollert virksomhet, er vurdert etter egenkapitalmetoden i selskapsregnskapet og i konsernregnskapet. LO' s andel av resultatet er basert på de ovennevnte virksomheters resultat etter skatt. Det er gjort fradrag for interne gevinster og eventuelle avskrivninger på merverdi som skyldes at kostpris på aksjene var høyere enn den ervervede andelen av bokført egenkapital. I resultatregnskapet er resultatandelene vist under finansposter, mens eiendelene i balansen er vist under finansielle anleggsmidler.

Klassifisering og vurdering av balanseposter

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmidler/langsiktig gjeld.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Kortsiktige plasseringer av overskuddslikviditet (likvide aksjer, obligasjoner og andeler vurdert som omløpsmidler), vurderes til virkelig verdi med verdiendring over resultat. Gevinster, utbytte og andre utdelinger regnskapsføres som annen finansinntekt.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi dersom verdifallet ikke forventes å være forbigående. Langsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringspunktet.

Kontanter og kontantekvivalenter

Kontanter og kontantekvivalenter består av kontanter og bankinnskudd med eventuelle opprinnelige bindinger inntil 3 måneder eller mindre.

I kontantstrømoppstillingen for konsernet er kontanter og kontantekvivalenter definert som over og presentert netto etter trukket kassekreditt.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene. I tillegg gjøres det for øvrige kundefordringer en uspesifisert avsetning for å dekke antatt tap.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler balanseføres og avskrives over driftsmidlets levetid dersom de har levetid over 3 år, og har en kostpris som overstiger TNOK 20. For konsernets skattepliktige virksomhet er grensen for vesentlig verdi satt til TNOK 15.

Direkte vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres som løpende driftskostnader, mens påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmiddelets kostpris og avskrives i takt med driftsmiddelet.

Leieavtaler

Leieavtaler der en vesentlig del av risiko forbundet med eierskap beholdes av utleier, klassifiseres som operasjonelle leieavtaler. Alle leasingkontrakter i LO er definert som operasjonell leasing.

Finansielle anleggsmidler

Investering i datterselskaper og tilknyttede selskaper regnskapsføres etter egenkapitalmetoden i selskapsregnskapet. Øvrige aksjer, andeler og andre investeringer vurderes etter kostmetoden.

Pensjoner

LO følger internasjonale prinsipper for regnskapsføring av pensjoner hvor estimatavvik løpende føres mot egenkapitalen.

Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser beregnes etter lineær opptjening basert på forventet sluttlønn. Beregningen er basert på en rekke forutsetninger, herunder diskonteringsrente, fremtidig regulering av lønn, pensjoner og ytelser av folketrygden, fremtidig avkastning på pensjonsmidler samt aktuarmessige forutsetninger om dødelighet og frivillig avgang. Pensjonsmidler er vurdert til virkelig verdi og fratrukket i netto pensjonsforpliktelse i balansen.

Kontingentinntekter

LOs kontingentinntekter overføres fra forbundene, og som hovedregel beregnet med utgangspunkt i 0,2% av forbundenes lønnsmasse. Inntektsføringen skjer etter beste mulige estimat på opptjent kontingentgrunnlag i regnskapsperioden.

Offentlige tilskudd

Offentlig tilskudd mottatt fra Utenriksdepartementet og Norad regnskapsføres brutto og inngår i andre driftsinntekter.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte metode. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter, bankinnskudd og andre kortsiktige, likvide plasseringer.

Skatt

Konsernet er delvis skattepliktig som følge av skattepliktig aktivitet i enkelte selskaper som inngår i konsernet. Skattekostnaden i resultatregnskapet omfatter både periodens betalbare skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt er beregnet med 27 % på grunnlag av de midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier samt skattemessig underskudd til fremføring ved utgangen av regnskapsåret. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller som reverserer eller kan reverseres i samme periode er utlignet.

Netto utsatt skattefordel balanseføres i den grad det er sannsynlig at denne kan bli benyttet.

Note 2 LOs konsernsammensetning

Konsernregnskapet omfatter LO, LOs Utdanningsfond, Sykelønnsordningens Fond, LO-Partner AS, Sørmarka AS og Arbeiderbevegelsens Folkehøgskole Ringsaker AS.

Note 3 Andre driftsinntekter

Morselskapet LO

	2014	2013
Tilskudd fra Norad, Utenriksdepartementet	36 686	32 690
LOfavør	4 922	2 395
LO's koordinatører	6 492	7 044
Juridiske tjenester	21 570	20 539
Andre inntekter	12 204	12 576
Sum	81 874	75 244

Konsernet LO

Andre inntekter LO	81 874	75 244
Undervisning, hotell- og konferanseinntekter	54 802	49 953
Sum	136 675	125 196

Note 4 Personalkostnader, antall ansatte, godtgjørelser, lån til ansatte m.m.

	2014	2013
Morselskapet LO		
Lønnskostnader	163 000	155 772
Arbeidsgiveravgift	23 968	24 028
Pensjonskostnader	35 507	33 642
Andre ytelser	16 863	12 994
Sum	239 338	226 435

Endring i lønnskostnaden skyldes foruten generell lønnsvekst, økte salærer til LOs advokater, samt reduksjon i refundert sykelønn. Salærer viderefakureres LOs forbund (se note 3).

Gjennomsnittlig antall ansatte omregnet til årsverk: 253 248

Ledende personer	Lønn	Pensjons- utgifter	Annen godtgjørelse
Leder Gerd Kristiansen	1 217	213	163
1. nestleder Tor-Arne Solbakken	1 098	316	44
2. nestleder Hans-Christian Gabrielsen	1 047	153	31
1. sekretær Peggy Hessen Følsvik	938	197	24
LO-sekretær Terje Olsson	878	159	44
LO-sekretær Trude Tinnlund	874	152	42
LO-sekretær Are Tomasgaard	876	125	25
LO-sekretær Renee Rasmussen	873	0	22

Lønnen til LOs valgte ledelse fastsettes av Sekretariatet og justeres årlig med bakgrunn i antatt gjennomsnittlig lønnsvekst i samfunnet forøvrig.

Ansatte inkl. ledelsen har lån i LO på til sammen TNOK 6 854. Ledelsen inngår i LOs kollektive pensjonsordning som er tilpasset Lov om Foretakspensjon. Pensjonsutgifter utgjør betalt premie i perioden.

Leder har verken avtale om etterlønn, bil-, bolig- eller personallån.

Honorar til revisor (alle beløp inkl. mva):	2014	2013
Lovpålagt revisjon	980	1 070
Andre attestasjonstjenester	0	0
Skatterådgivning	8	17
Andre tjenester utenfor revisjon	142	29
Sum	1 130	1 116

Konsernet LO		
Lønnskostnader	188 248	179 463
Arbeidsgiveravgift	27 988	27 688
Pensjonskostnader	36 649	35 777
Andre ytelser	17 181	12 925
Sum	270 066	255 853

Gjennomsnittlig antall ansatte omregnet til årsverk: 318 311

Honorar til revisor (alle beløp inkl. mva):		
Lovpålagt revisjon	1 200	1 290
Andre attestasjonstjenester	15	15
Skatterådgivning	12	44
Andre tjenester utenfor revisjon	151	48
Sum	1 378	1 397

Note 5 Pensjonskostnader og pensjonsmidler, pensjonsforpliktelser

LO er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon. Organisasjonens pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i denne lov.

LOs ledelse og ansatte er dekket gjennom kollektive (sikrede) pensjonsordninger i SpareBank 1 Forsikring AS. LO har i tillegg en usikret pensjonsordning knyttet til pensjonsavgang mellom 62 og 67 år.

Fra 67 år dekkes LOs ansatte gjennom en kollektiv sikret pensjonsordning. Denne ordningen sikrer en antatt total pensjonsytelse på 70% av pensjonsgrunnlaget, med nedtrapping ved 77 år (65%) og ved 80 år (60%) Pensjonsytelsen baseres på beregninger fra Folketrygdens regelverk fram til 31.12.2010.

LOs ledelse er etter kongressens vedtak i 1997 ikke valgbar etter fylte 60 år, men står til LOs disposisjon til fylte 65 år. Pensjonsytelsen fra 65 år sikrer en antatt livsvarig ytelse på 66% av pensjonsgrunnlaget.

Ytelsene forutsetter fullt opptjente pensjonsrettigheter. Fullt opptjente rettigheter har arbeidstakere som ved nådd pensjonsalder vil få en tjenestetid på 30 år eller mer.

I tillegg har LO en pensjonsavtale med tidligere ansatte. Dette er en usikret ordning som dekkes gjennom driften.

Basert på forsikringstekniske prinsipper beregnes nåverdien av antatte framtidige pensjonsytelser.

Estimatavvik føres løpende mot egenkapital.

Følgende økonomiske og aktuariemessige forutsetninger er lagt til grunn for beregningene.

	2014	2013
Diskonteringsrente	2,30 %	4,06 %
Forventet avkastning av pensjonsmidler	2,30 %	4,06 %
Årlig forventet lønnsvekst	2,75 %	3,50 %
G-regulering	2,50 %	3,25 %
Regulering av løpende pensjon	2,50 %	3,25 %

Det knytter seg usikkerhet til beregninger som strekker seg langt fram i tid. LOs netto pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser kan spesifiseres som følger:

Morselskapet LO

Sikret ordning

Bokført pensjonsforpliktelse 01.01.	111 031	123 807
Netto pensjonsforpliktelse etter arbeidsgiveravgift 31.12.	161 992	111 031
Egenkapitalført estimatavvik 31.12.	51 291	(11 413)

Usikret ordning (AFP, driftspensjon)

Bokført pensjonsforpliktelse 01.01.	47 029	50 309
Netto pensjonsforpliktelse etter arbeidsgiveravgift 31.12.	44 127	47 029
Egenkapitalført estimatavvik 31.12.	(3 842)	(3 499)

Pensjoner dekket over drift (tidligere DNFP)

Bokført pensjonsforpliktelse 01.01.	19 722	21 232
Netto pensjonsforpliktelse etter arbeidsgiveravgift 31.12.	20 366	19 722
Egenkapitalført estimatavvik 31.12.	2 760	594

Sum pensjonsforpliktelser 31.12.	226 485	177 782
Egenkapitalført effekt av estimatavvik 31.12.	50 209	(14 318)

Note 5 Pensjonskostnader og pensjonsmidler, pensjonsforpliktelser

LO er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon. Organisasjonens pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i denne lov.

LOs ledelse og ansatte er dekket gjennom kollektive (sikrede) pensjonsordninger i SpareBank 1 Forsikring AS. LO har i tillegg en usikret pensjonsordning knyttet til pensjonsavgang mellom 62 og 67 år.

Fra 67 år dekkes LOs ansatte gjennom en kollektiv sikret pensjonsordning. Denne ordningen sikrer en antatt total pensjonsytelse på 70% av pensjonsgrunnlaget, med nedtrapping ved 77 år (65%) og ved 80 år (60%) Pensjonsytelsen baseres på beregninger fra Folketrygdens regelverk fram til 31.12.2010.

LOs ledelse er etter kongressens vedtak i 1997 ikke valgbar etter fylte 60 år, men står til LOs disposisjon til fylte 65 år. Pensjonsytelsen fra 65 år sikrer en antatt livsvarig ytelse på 66% av pensjonsgrunnlaget.

Ytelsene forutsetter fullt opptjente pensjonsrettigheter. Fullt opptjente rettigheter har arbeidstakere som ved nådd pensjonsalder vil få en tjenestetid på 30 år eller mer.

I tillegg har LO en pensjonsavtale med tidligere ansatte. Dette er en usikret ordning som dekkes gjennom driften.

Basert på forsikringstekniske prinsipper beregnes nåverdien av antatte framtidige pensjonsytelser.

Estimatavvik føres løpende mot egenkapital.

Følgende økonomiske og aktuariemessige forutsetninger er lagt til grunn for beregningene.

	2014	2013
Diskonteringsrente	2,30 %	4,06 %
Forventet avkastning av pensjonsmidler	2,30 %	4,06 %
Årlig forventet lønnsvekst	2,75 %	3,50 %
G-regulering	2,50 %	3,25 %
Regulering av løpende pensjon	2,50 %	3,25 %

Det knytter seg usikkerhet til beregninger som strekker seg langt fram i tid.

LOs netto pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser kan spesifiseres som følger:

Morselskapet LO

Sikret ordning

Bokført pensjonsforpliktelse 01.01.	111 031	123 807
Netto pensjonsforpliktelse etter arbeidsgiveravgift 31.12.	161 992	111 031
Egenkapitalført estimatavvik 31.12.	51 291	(11 413)

Usikret ordning (AFP, driftspensjon)

Bokført pensjonsforpliktelse 01.01.	47 029	50 309
Netto pensjonsforpliktelse etter arbeidsgiveravgift 31.12.	44 127	47 029
Egenkapitalført estimatavvik 31.12.	(3 842)	(3 499)

Pensjoner dekket over drift (tidligere DNFP)

Bokført pensjonsforpliktelse 01.01.	19 722	21 232
Netto pensjonsforpliktelse etter arbeidsgiveravgift 31.12.	20 366	19 722
Egenkapitalført estimatavvik 31.12.	2 760	594

Sum pensjonsforpliktelser 31.12.	226 485	177 782
Egenkapitalført effekt av estimatavvik 31.12.	50 209	(14 318)

Spesifikasjon av pensjonskostnaden	2014	2013
Årets pensjonsopptjening	30 264	27 755
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	16 291	15 017
Forventet avkastning av pensjonsmidler	(9 715)	(7 987)
Administrasjonskostnader	1 871	1 583
Ansattes andel pensjonsordninger	(3 204)	(2 726)
Pensjonskostnad	35 507	33 642

Konsernet LO

Sikrete og usikrete ordninger

Bokført pensjonsforpliktelse 01.01.	189 676	211 344
Netto pensjonsforpliktelse etter arbeidsgiveravgift 31.12.	241 124	189 676
Egenkapitalført estimatavvik 31.12.	53 010	(18 853)

Spesifikasjon av pensjonskostnaden

Pensjonsopptjening	31 158	29 554
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	17 167	15 548
Forventet avkastning av pensjonsmidler	(10 139)	(8 302)
Kostnad innskuddspensjon, AFP, andre ordninger	336	320
Administrasjonskostnader	1 970	1 677
Ansattes andel pensjonsordninger	(2 911)	(3 019)
Pensjonskostnad	37 580	35 777

Note 6 Spesifikasjon av andre driftskostnader

Morselskapet LO

	2014	2013
Administrasjonskostnader	62 283	59 808
Informasjonsmateriell, PR-kostnader	21 923	20 795
Møte- og reisekostnader	29 464	25 737
Tilskudd/ bevilgninger	30 343	41 669
Kontingenter	11 350	10 671
Fagblad	19 355	19 355
Kongress	383	9 048
Avsatt til kongress 2017	8 000	8 000
Internasjonalt faglig arbeid	40 447	36 059
Tap på krav	328	(47)
Andre kostnader	8 059	6 367
Sum andre driftskostnader	231 935	237 462

Note 7 Varige driftsmidler

Morselskapet LO

	Fast eiendom	Driftsløsøre, inventar o.l.	Totalt
Akk. anskaffelseskost 01.01.14	8 685	115 337	124 022
+årets tilgang	0	2 665	2 665
-årets avgang	0	2 427	2 427
Anskaffelseskost 31.12.14	8 685	115 575	124 260
Akkumulerte avskr. 31.12.14	1 900	93 068	94 968
Bokført verdi 31.12.14	6 785	22 507	29 292
Årets avskrivninger	289	11 605	11 894
Økonomisk levetid	20-40 år	3 - 10 år	
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	

Konsernet LO	Fast eiendom	Driftsløsøre, inventar o.l.	Totalt
Akk. anskaffelseskost 01.01.14	130 823	138 805	269 628
+årets tilgang	3 246	3 873	7 119
-årets avgang	0	2 427	2 427
Anskaffelseskost 31.12.14	134 069	140 251	274 320
Akkumulerte avskr. 31.12.14	75 447	111 002	186 449
Akkumulerte nedskrivninger 31.12.14	1 000	0	1 000
Bokført verdi 31.12.14	57 622	29 249	86 871
Årets avskrivninger	3 990	13 168	17 158
Økonomisk levetid	20 -25 år	3 - 10 år	3 - 10 år
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær

Note 8 Tilknyttede virksomheter og datterselskap

Firma	Pr 01.01. Bokført verdi	Bokført mot EK	Resultatandel	Pr 31.12. Bokført verdi
LO - datterselskaper				
Sørmarka AS (Siggerud)	21 140	(2 428)	1 118	19 830
Arbeiderbev. Folkehøgskole Rings. AS (Moelv)	1 912		206	2 118
LO Partner AS (Oslo)	196		(8)	188
LOs Utdanningsfond (Oslo)	432 353		2 682	435 034
Sykelønnordningens Fond (Oslo)	476 554		(7 841)	468 713
	932 154	(2 428)	(3 842)	925 884

LO - tilknyttede virksomheter og felles virksomheter

Firma	Pr 01.01. Bokført verdi	Kjøp av aksjer	Bokført mot EK	Mottatt utbytte	Resultatandel	Bokført verdi
LOs Opplysnings- og Utviklingsfond	109 201			0	(18 274)	90 927
Bank 1 Oslo Akershus AS	464 578	0	(14 488)	13 144	77 511	514 457
Oslo Kongressenter Folkets Hus AS	22 439		0	0	1 731	24 170
Tankesmien Agenda AS	4 000	4 000			(4 225)	3 775
SpareBank 1 Medlemskort AS	0	6 860			(27)	6 833
Amedia AS	396 950		(37 757)	0	(151 597)	207 596
	997 168	10 860	(52 245)	13 144	(94 881)	847 757

LOs Opplysnings- og utviklingsfond er felleskontrollert virksomhet med NHO.

Eierandelen i Amedia AS er på 35,6 %. Antall aksjer i Amedia er 86 968 689.

Eierandelen i Bank1 Oslo Akershus AS er 19,44%, og antall aksjer er 889 306. LO og forbundene har en eierandel på til sammen 29,92%. Aksjonæravtalen er regulert slik at LO og forbundene skal stemme likt i alle sammenehenger.

LO har deltatt i en kapitalforhøyelse i Tankesmien Agenda AS i 2014 med 4 millioner kroner.

LO eier 40 aksjer i Tankesmien Agenda AS. Eierandelen er 40%

Oslo Kongressenter Folkets Hus AS er omdannet til aksjeselskap. LO inkl. Folkets Hus Fond eier 153 614 aksjer som tilsvarer en eierandel på 30,14 % av aksjene.

LO har ervervet 49% av selskapet SpareBank1 Medlemskort AS (LOfavør), 1470 aksjer til en pris på kr. 4 667 pr. aksje.

Stemmeandel tilsvarer eierandel i datterselskaper og tilknyttede selskaper.

Note 9 Investeringer i aksjer og andeler

Selskapets navn	Antall	Pålydende i kroner	Bokført verdi
Aksjer			
SpareBank 1 Gruppen AS	109 212	1 000	329 697
SpareBank 1 Markets AS	7 352	1 000	1 228
Klassekampen AS	100	100	100
Statstilsattes Hus AS	280	100	28
Forpleiningstjenester AS	53	500	53
Andre aksjer			9
Sum			331 115

Det er mottatt TNOK 9 501 i utbytte fra Sparebank 1 Gruppen AS.

Andeler

Drammen Folkets Hus	10
Samfunnshuset Kirkenes	10
Andre andeler	1
Sum	21

Sum investeringer i aksjer og andeler **331 136**

Note 10 Leieavtaler

LO leier lokaler for sin virksomhet i Oslo Kongressenter Folkets Hus med utløpsdato 01.02.2030.

Årlig leie er TNOK 11429.

For sine kontorer i fylkene leier LO lokaler med varierende utløpsdatoer.

Note 11 Andre fordringer

	2014	2013
Morselskapet LO		
Pantelån Folkets Hus Fond	100 693	105 173
SpareBank1 Gruppen AS	161 399	111 399
Lån til fagbevegelsen	1 780	1 576
Panteobligasjoner	2 200	2 600
Leieboerinnskudd	9 659	9 659
Personallån	6 854	6 524
Avsetning tap på fordringer	(5 919)	(5 619)
	276 666	231 312
Konsernet LO		
Fordringer i LO	276 666	231 312
Ansvarlig lån til SpareBank1 i Sykelønnsordningens Fond	140 000	140 000
Ansvarlig lån til SpareBank1 i Utdanningsfondet	74 000	74 000
	490 666	445 312

Note 12 Offentlige tilskudd

LO mottar tilskudd til sin virksomhet i Øst-Europa og utviklingsland.

LO står ansvarlig for midlenes anvendelse inntil rapport og regnskap er oversendt og godtatt av bevilger. Tilskuddet for 2014 var TNOK 36 686.

Note 17 Årets endring i egenkapital

	31.12.2013	Resultat 2014	Føring mot EK pr 31.12.2014	31.12.2014
Morselskapet LO				
Kampfondet	1 050 000	0		1 050 000
Folkets Hus Fond	134 684	2 834	805	138 322
LOs Opplysnings- og utviklingsfond	109 201	(18 274)		90 927
LOfavør	21 068	1 524		22 593
Solidarisk Støttefond (rettstvister)		5 000		5 000
Øvrige fond	7 854	(3 933)		3 921
Sum fond	1 322 807	(12 849)	805	1 310 762
Sykelønnsordningens Fond	476 554	(7 841)		468 713
LOs Utdanningsfond	432 353	2 682		435 034
Øvrig egenkapital	1 760 881	(16 865)	(75 530)	1 668 485
Sum annen egenkapital	2 669 787	(22 024)	(74 725)	2 572 233
Totalt	3 992 594	(34 873)	(74 725)	3 882 995
	Resultat	Resultat	Føring mot EK	
Konsernet LO	31.12.2013	2014	pr 31.12.2014	31.12.2014
Majoritet	3 994 643	(35 174)	(74 725)	3 884 744
Minoritet	3 254	172	(374)	3 052
Totalt	3 997 897	(35 002)	(75 099)	3 887 796

Spesifikasjon av føring mot egenkapital:

Estimatavvik pensjon LO	(44 690)
Bank1 Oslo Akershus AS	10 150
Amedia AS	(37 757)
Sørmarka	(2 428)
Føringer direkte mot EK LO	(74 725)

Note 18 Hendelser etter balansedagen

Det har ikke vært noen vesentlige hendelser etter balansedagen som kunne påvirke regnskapstall for år 2014.

Oslo, 20.april 2015

Gerd Kristiansen	Tor-Arne Solbakken	Hans-Christian Gabrielsen
Peggy Hessen Følsvik	Erna Hagensen	
Mette Nord	Odd Haldgeir Larsen	Arve Bakke
Anders Skattkjær	Trine Lise Sundnes	Leif Sande
Jan-Egil Pedersen	John Leirvaag	Tone Rønoldtangen

Statsautoriserte revisorer
Ernst & Young AS
Dronning Eufemias gate 6, NO-0191 Oslo
Oslo Atrium, P.O.Box 20, NO-0051 Oslo

Foretaksregisteret: NO 976 389 387 MVA
Tlf: +47 24 00 24 00
Fax: +47 24 00 24 01
www.ey.no
Medlemmer av Den norske revisorforening

Til sekretariatet i
Landsorganisasjonen i Norge

REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for Landsorganisasjonen i Norge, som består av organisasjonens regnskap og konsernregnskap. Organisasjonens regnskap og konsernregnskapet består av balanse per 31. desember 2014, resultatregnskap og kontantstrømpoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Sekretariatet og leders ansvar for årsregnskapet

Sekretariatet og leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og for slik intern kontroll som sekretariatet og leder finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for organisasjonens utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av organisasjonens interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon om organisasjonens regnskap og vår konklusjon om konsernregnskapet.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet for Landsorganisasjonen i Norge avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av organisasjonens og konsernets finansielle stilling per 31. desember 2014 og av deres resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til disponering av resultatet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at sekretariatet og leder har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av organisasjonens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Oslo, 1. juni 2015
ERNST & YOUNG AS

Kjetil Andersen
statsautorisert revisor

Årsberetning 2014

- Virksomhetens art** Fondet gir stipendier til medlemmer som ønsker å bedre sin kompetanse og øke sine muligheter for yrkesmessig karriere. Fondet ble etablert i 1992 med en egenkapital på kr. 317 070 792. Egenkapitalen ble overført fra Lavlønnfondet (tariffestet ordning 1980 - 1992).
- Fondet har lokaler i Oslo Kongressenter Folkets Hus, Youngs gt 11, 0181 Oslo.
- Fortsatt drift** Styret bekrefter at forutsetningen for fortsatt drift er lagt til grunn ved avleggelse av årsregnskapet.
- Arbeidsmiljøet** Fondet har ingen ansatte. Administrative tjenester kjøpes av LO.
- Ytre miljø** Fondet driver ingen produksjon som kan påvirke det ytre miljø i noen retning.
- Likestilling** LOs Sekretariat er fondets styre, og består av seks kvinner og åtte menn.
- Årsregnskapet** Resultatregnskap, balanse og noter gir utfyllende informasjon om virksomhetens økonomiske situasjon ved årsskiftet. Årsoverskuddet på kr. 2 681 768 overføres til annen egenkapital

Egenkapital pr 01.01.	kr	432 352 628
Egenkapital pr 31.12.	kr	435 034 395

Det har ikke vært spesielle forhold av betydning for regnskapet etter årsavslutning.

Oslo 20. april 2015

Gerd Kristiansen	Tor-Arne Solbakken	Hans Christian Gabrielsen
Peggy Hessen Følsvik	Erna Hagensen	
Mette Nord	Odd Halgeir Larsen	Arve Bakke
Anders Skattkjær	Trine Lise Sundnes	Leif Sande
Jan-Egil Pedersen	John Leirvaag	Tone Rønoldtangen

Resultat 2014

	Note	2014	2013
INNETEKTER			
Avkastning av kapital	2	<u>21 837 711</u>	<u>16 871 510</u>
Sum inntekter		<u>21 837 711</u>	<u>16 871 510</u>
DRIFTSKOSTNADER			
Avskrivninger	4	28 896	270 125
Administrasjon		1 440 406	1 359 656
Bevilgninger		666 378	935 743
Stipendier	3	<u>17 020 263</u>	<u>19 339 185</u>
Sum driftskostnader		<u>19 155 943</u>	<u>21 904 709</u>
ÅRSRESULTAT		<u>2 681 768</u>	<u>-5 033 198</u>
Overført til/fra opptjent egenkapital		<u>2 681 768</u>	<u>-5 033 198</u>

Balanse 2014

EIENDELER	Note	2014	2013
Anleggsmidler			
Immatrielle eiendeler			
Immaterielle eiendeler	4	0	28 896
Obligasjoner og andre fordringer	6	<u>74 000 000</u>	<u>74 000 000</u>
Sum anleggsmidler		<u>74 000 000</u>	<u>74 028 896</u>
Omløpsmidler			
Påløpte renter		7 940 534	3 712 260
Bankinnskudd		319 735 717	304 379 368
Andre kortsiktige investeringer		79 704 162	62 557 779
Sum omløpsmidler		<u>407 380 413</u>	<u>370 649 407</u>
SUM EIENDELER		<u>481 380 413</u>	<u>444 678 302</u>
EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital			
Innskutt egenkapital		317 070 792	317 070 792
Opptjent egenkapital	7	<u>117 963 603</u>	<u>115 281 836</u>
Sum egenkapital		<u>435 034 395</u>	<u>432 352 628</u>
Gjeld			
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		546 970	1 431 575
Annen kortsiktig gjeld		<u>45 799 048</u>	<u>10 894 100</u>
Sum kortsiktig gjeld		<u>46 346 018</u>	<u>12 325 675</u>
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		<u>481 380 413</u>	<u>444 678 302</u>

Noter 2014

1. REGNSKAPSPRINSIPPER

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapslovens bestemmelser og god regnskapsskikk.

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år.

Øvrige poster er klassifisert som anleggsmidler. Omløpsmidlene vurderes til virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Obligasjoner og andre langsiktige fordringer verdsettes til kostpris.

Avkastning på aksjer, bankinnskudd og obligasjoner resultatføres ved opptjening.

Det gjøres en avsetning for ikke utbetalte stipendier vedrørende regnskapsåret.

2. AVKASTNING PÅ KAPITAL

	2014	2013
Renter bankinnskudd	10 615 139	7 672 405
Renter ansvarlig lån	3 009 788	3 194 078
Påløpte renter	1 222 386	1 376 216
Avkastning forvaltning	6 990 398	4 628 811
Sum avkastning på kapital	21 837 711	16 871 510

3. STIPENDKOSTNADER

	2014	2013
Utbetalt stipend	17 600 163	18 997 085
Endring avsetning innvilget/ikke utbetalt stipend	-579 900	342 100
Sum stipendiekostnad	17 020 263	19 339 186

4. ANLEGGSMIDLER

	2014	2013
	Immaterielle eiendeler	Immaterielle eiendeler
Anskaffelseskost 01.01.	810 374	810 374
Tilgang i året	0	0
Avgang i året	0	0
Pr 31.12.	810 374	810 374
Akkumulerte av- og nedskrivninger	810 374	781 479
Bokført verdi	0	28 895
Årets avskrivninger/nedskrivninger	28 896	270 125

Immaterielle eiendeler er knyttet til datasystemet for behandling av stipendsøknader. Systemet ble tatt i bruk i 2011, og avskrives lineært over 3 år.

5. ANSATTE OG GODTGJØRELSE TIL REVISJON

Fondet har ingen ansatte. Landsorganisasjonen i Norge er ansvarlig for administrasjon og regnskap. Det er ikke utbetalt styrehonorar i fondet.

Lovpålagt revisjon utgjør kr 22 500, - inkludert mva.

6. OBLIGASJONER OG ANDRE FORDRINGER

	2014	2013
Fondsobligasjon	34 000 000	34 000 000
Ansvarlig lån	<u>40 000 000</u>	<u>40 000 000</u>
Sum obligasjoner og andre fordringer	<u>74 000 000</u>	<u>74 000 000</u>

7. EGENKAPITAL

	2014	2013
Innskutt egenkapital	317 070 792	317 070 792
Opptjent egenkapital pr 1.01.	115 281 835	120 315 033
Årets resultat	2 681 768	-5 033 198
Opptjent egenkapital pr 31.12.	<u>117 963 603</u>	<u>115 281 836</u>
Egenkapital pr. 31.12.	<u>435 034 395</u>	<u>432 352 628</u>

Oslo, 20. april 2015

Gerd Kristiansen	Tor-Arne Solbakken	Hans-Christian Gabrielsen
Peggy Hessen Følsvik	Erna Hagensen	
Mette Nord	Odd Haldgeir Larsen	Arve Bakke
Anders Skattkjær	Trine Lise Sundnes	Leif Sande
Jan-Egil Pedersen	John Leirvaag	Tone Rønoldtangen

Statsautoriserte revisorer
Ernst & Young AS
Dronning Eufemias gate 6, NO-0191 Oslo
Oslo Atrium, P.O.Box 20, NO-0051 Oslo

Foretaksregisteret: NO 976 389 387 MVA
Tlf: +47 24 00 24 00
Fax: +47 24 00 24 01
www.ey.no
Medlemmer av den norske revisorforening

Til representantskapet i
Landsorganisasjonen i Norge

REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for LOs Utdanningsfond, som består av balanse per 31. desember 2014 og resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Fondsstyrets ansvar for årsregnskapet

Fondsstyret er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettvisende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og for slik intern kontroll som fondsstyret finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for organisasjonens utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettvisende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av organisasjonens interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet for LOs Utdanningsfond avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av organisasjonens finansielle stilling per 31. desember 2014 og av dets resultater for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til disponering av resultatet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at fondsstyret har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av organisasjonens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Oslo, 1. juni 2015
ERNST & YOUNG AS

Kjetil Andersen
statsautorisert revisor

Resultatregnskap 2014

	Note	2014	2013
INNETEKTER			
Avkastning av kapital		14 788 080	14 584 677
Sum inntekter		<u>14 788 080</u>	<u>14 584 677</u>
DRIFTSKOSTNADER			
Fritidsforsikring	2	22 545 726	17 098 200
Annen kostnad	5/6	<u>83 000</u>	<u>79 875</u>
Sum driftskostnader		<u>22 628 726</u>	<u>17 178 075</u>
ÅRSRESULTAT		<u>-7 840 646</u>	<u>-2 593 398</u>
Overført til egenkapital		<u>-7 840 646</u>	<u>-2 593 398</u>

Balanse 2014

EIENDELER		2014	2013
Anleggsmidler			
Obligasjoner og andre fordringer	4	<u>140 000 000</u>	<u>140 000 000</u>
Omløpsmidler			
Fordringer		-	1 001 777
Andre kortsiktige fordringer	3	6 243 350	845 204
Bankinnskudd		<u>322 515 865</u>	<u>337 465 591</u>
Sum omløpsmidler		<u>328 759 215</u>	<u>339 312 572</u>
SUM EIENDELER		<u>468 759 215</u>	<u>479 312 572</u>
 EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital			
Innskutt egenkapital		212 613 000	212 613 000
Opptjent egenkapital		<u>256 100 215</u>	<u>263 940 860</u>
Sum egenkapital	7	<u>468 713 215</u>	<u>476 553 860</u>
Gjeld			
Annen kortsiktig gjeld			
Kreditorer		-	2 735 712
Kortsiktig gjeld		<u>46 000</u>	<u>23 000</u>
Sum gjeld		<u>46 000</u>	<u>2 758 712</u>
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		<u>468 759 215</u>	<u>479 312 572</u>

Noter 2014

1 REGNSKAPSPRINSIPPER

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapslovens bestemmelser og god regnskapsskikk.

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år.

Øvrige poster er klassifisert som anleggsmidler. Omløpsmidlene vurderes til virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Obligasjoner og andre langsiktige fordringer verdsettes til kostpris.

Avkastning på bankinnskudd og obligasjoner resultatføres ved opptjening.

2 FRITIDSFORSIKRINGENS REGNSKAP

	2014	2013
Premie	22 545 599	17 098 200
Erstatninger	17 729 167	16 152 342
Administrasjonskostnader 12,5%	2 818 200	2 137 275
Årets overskudd før renter	1 998 232	-1 191 417
Renter	<u>307 332</u>	<u>313 614</u>
Overskudd	<u>2 305 564</u>	<u>-877 803</u>
Akkumulert overskudd pr. 01.01	8 914 810	9 792 613
Årets overskudd	<u>2 305 564</u>	<u>-877 803</u>
Akkumulert overskudd pr. 31.12	<u>11 220 374</u>	<u>8 914 810</u>

3 ANDRE KORTSIKTIGE FORDRINGER

Andre kortsiktige fordringer er beregnet ikke godskrevet renter pr. 31.12.14.

4 LANGSIKTIGE FORDRINGER

	2014	2013
SpareBank1 - ansvarlig lån	<u>140 000 000</u>	<u>140 000 000</u>
	<u>140 000 000</u>	<u>140 000 000</u>

5 ANNEN KOSTNAD

	2014	2013
Regnskap og revisjon	<u>83 000</u>	<u>79 875</u>
Sum annen kostnad	<u>83 000</u>	<u>79 875</u>

Det er ikke utbetalt lønn eller styrehonorar i fondet.

6 REVISOR

Det er avsatt kr 23 000,- i revisjonshonorar i 2014

Sykelønnsordningens fond 2014

7. EGENKAPITAL	2014	2013
Innskutt egenkapital	212 613 000	212 613 000
Opptjent egenkapital 01.01.	263 940 860	266 534 258
Overført fra resultat	<u>-7 840 645</u>	<u>-2 593 398</u>
Opptjent egenkapital 31.12.	256 100 215	263 940 860
Sum egenkapital	<u>468 713 215</u>	<u>476 553 860</u>

Oslo, 20. april 2015

Gerd Kristiansen

Tor-Arne Solbakken

Hans-Christian Gabrielsen

Peggy Hessen Følsvik

Erna Hagensen

Mette Nord

Odd Haldgeir Larsen

Arve Bakke

Anders Skattekjær

Trine Lise Sundnes

Leif Sande

Jan-Egil Pedersen

T John Leirvaag

Tone Rønoldtangen

Statsautoriserte revisorer
Ernst & Young AS

Dronning Eufemias gate 6, NO-0191 Oslo
Oslo Atrium, P.O.Box 20, NO-0051 Oslo

Foretaksregisteret: NO 976 389 387 MVA
Tlf: +47 24 00 24 00
Fax: +47 24 00 24 01

www.ey.no
Medlemmer av den norske revisorforening

Til representantskapet i
Landsorganisasjonen i Norge

REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for Sykelønnsordningens Fond, som består av balanse per 31. desember 2014 og resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Fondsstyrets ansvar for årsregnskapet

Fondsstyret er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og for slik intern kontroll som fondsstyret finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for organisasjonens utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av organisasjonens interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet for Sykelønnsordningens Fond avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av organisasjonens finansielle stilling per 31. desember 2014 og av dets resultater for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til disponering av resultatet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at fondsstyret har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av organisasjonens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Oslo, 1. juni 2015
ERNST & YOUNG AS

Kjetil Andersen
statsautorisert revisor

Årsberetning 2014

Virksomhetens art	Virksomheten er en del av LO og forbundenes virksomhetsområde og omfatter skolering av tillitsvalgte i forbundene. Virksomheten ble etablert i 1970 og har adresse Folkets Hus, Youngs gt 11, 0181 Oslo. Sekretariatet i LO oppnevner fondets styre.
Fortsatt drift	Styret bekrefter at forutsetningen for fortsatt drift er lagt til grunn ved avleggelse av årsregnskapet.
Arbeidsmiljøet	Fondet har ingen ansatte. Administrative tjenester utføres i hovedsak av LO.
Ytre miljø	Det er ingen virksomhet som kan påvirke det ytre miljøet.
Likestilling	Styret består av seks personer, tre kvinner og tre menn.
Årsregnskapet	Resultatregnskap, balanse og noter gir utfyllende informasjon om fondets økonomiske stilling ved årsskiftet. Det har ikke intrådt spesielle forhold etter årsavslutningen av betydning for vurdering av regnskapet.

Årsresultat 2014	Kr	-18 274 248
------------------	----	-------------

Egenkapital pr 31.12.14	Kr	90 926 721
-------------------------	----	------------

Oslo, 20. april 2015

Tor-Arne Solbakken

Anders Skattkjær

Monica Derbakk

Bjørn Mietinen

Solfrid Horne-Moe

Kirsti Mandal

Resultatregnskap 2014

	Noter	2014	2013
DRIFTSINNETEKTER			
Premieinntekter	2	<u>109 535 980</u>	<u>133 856 900</u>
DRIFTSKOSTNADER			
Administrasjonskostnader		496 436	499 875
Tilskudd og bevilgninger	3	<u>129 848 164</u>	<u>114 727 905</u>
Sum driftskostnader		<u>130 344 600</u>	<u>115 227 780</u>
DRIFTSRESULTAT		<u>-20 808 620</u>	<u>18 629 120</u>
FINANSINNETEKTER			
Renteinntekter		<u>2 534 372</u>	<u>1 839 368</u>
ÅRSRESULTAT		<u>-18 274 248</u>	<u>20 468 488</u>
Overført til Forskningsfondet		-2 682 110	-692 822
Overført til annen egenkapital		<u>-15 592 138</u>	<u>21 161 310</u>
Sum disponert		<u>-18 274 248</u>	<u>20 468 488</u>

Balanse per 31.12.2014

	Noter	2014	2013
EIENDELER			
Omløpsmidler			
Kundefordringer		11 794 872	25 964 200
Påløpte renteinntekter		907 876	0
Bankinnskudd		<u>129 195 696</u>	<u>111 822 446</u>
Sum omløpsmidler		<u>141 898 444</u>	<u>137 786 646</u>
SUM EIENDELER		<u>141 898 444</u>	<u>137 786 646</u>
EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital			
Forskningsfondet		33 523 185	36 205 295
Annen egenkapital		<u>57 403 536</u>	<u>72 995 674</u>
Sum egenkapital	4	<u>90 926 721</u>	<u>109 200 969</u>
Gjeld			
Kortsiktig gjeld	5	<u>50 971 723</u>	<u>28 585 676</u>
Sum gjeld		<u>50 971 723</u>	<u>28 585 676</u>
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		<u>141 898 444</u>	<u>137 786 646</u>

Noter 2014

1 REGNSKAPSPRINSIPPER

Postene i regnskapet er verdsatt og periodisert i overensstemmelse med reglene som følger av regnskapsloven og god regnskapskikk.

Premieinntekter

Inntektene resultatføres på opptjeningsstidspunktet.

Tilskudd og bevilgninger

Tilskudd og bevilgninger kostnadsføres ved utbetaling. Det gjøres avsetninger for ubenyttede midler basert på årets tildeling i budsjett.

2 PREMIEINTEKTER

	2014	2013
Privat sektor	82 500 000	79 000 000
Sjømennenes Fellessentral	3 298 349	3 301 506
LO - Samfo	3 418 067	3 451 141
Oljeindustrien, Offshore	2 851 128	2 674 925
LO - Virke	13 987 134	12 146 560
LO og forbundene	1 460 000	1 160 000
Direkte avtaler	0	30 227 867
NHO Mat og Landbruk	0	1 894 901
Maskinentrepenørenes Forbund	1 341 702	0
Arbeidssamvirkenes Landsforening	679 601	0
Sum premieinntekter	109 535 980	133 856 900

3 TILSKUDD OG BEVILGNINGER

	2014	2013
Forbundene	101 151 932	86 368 923
Hovedorganisasjonenes Fellestiltak	2 000 000	2 000 000
Fellestiltakene LO - Virke	3 600 000	2 888 459
Fellestiltakene LO - Samfo	1 157 625	1 157 625
Arbeiderbevegelsens Arbeidsgiverforening	600 000	600 000
Bevilgninger	12 485 138	14 165 134
Forskningsprosjekter	8 853 470	7 547 764
Sum tilskudd og bevilgninger	129 848 164	114 727 905

Av tildelte midler til forbundene til tillitsvalgtopplæring i 2014 gjenstod kr. 1 199 219 i ubenyttede midler ved årets slutt. Disse midlene er avsatt i regnskapet for 2014

4 EGENKAPITAL		2014	2013
Forskningsfondet	Pr 01.01.2014	36 205 295	36 898 116
Forbrukt		-2 682 110	-692 822
Forskningsfondet	Pr. 31.12.2014	<u>33 523 185</u>	<u>36 205 295</u>
Opptjent egenkapital	Pr 01.01.2014	72 995 674	51 834 364
Overført fra resultat		-15 592 138	21 161 310
Opptjent egenkapital	Pr. 31.12.2014	<u>57 403 536</u>	<u>72 995 674</u>
Sum egenkapital		<u>90 926 721</u>	<u>109 200 969</u>

5 KORTSIKTIG GJELD		2014	2013
AOF		16 178 568	21 248 951
Ubenyttede midler 2014		7 384 284	4 138 912
Annen kortsiktig gjeld		3 884 635	3 197 813
Direkte avtaler		<u>23 524 236</u>	<u>0</u>
Sum kortsiktig gjeld		<u>50 971 723</u>	<u>28 585 676</u>

6 LØNN, GODTGJØRELSER

Det er ikke utbetalt lønn og styrehonorar i fondet.

7 REVISOR

Det er kostnadsført kr. 46 375,- til revisjon.

Oslo, 20. april 2015

Tor- Arne Solbakken

Anders Skattkjær

Monica Derbakk

Bjørn Mietinen

Solfrid Horne-Moe

Kirsti Mandal

Statsautoriserte revisorer
Ernst & Young AS

Dronning Eufemias gate 6, NO-0191 Oslo
Oslo Atrium, P.O.Box 20, NO-0051 Oslo

Foretaksregisteret: NO 976 389 387 MVA
Tlf: +47 24 00 24 00
Fax: +47 24 00 24 01

www.ey.no
Medlemmer av den norske revisorforening

Til representantskapet i
Landsorganisasjonen i Norge

REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for LOs Opplysnings- og utviklingsfond, som består av balanse per 31. desember 2014 og resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Fondsstyrets ansvar for årsregnskapet

Fondsstyret er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og for slik intern kontroll som fondsstyret finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for organisasjonens utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av organisasjonens interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet for LOs Opplysnings- og utviklingsfond avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av organisasjonens finansielle stilling per 31. desember 2014 og av dets resultater for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet og forutsetningen om fortsatt drift er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at fondsstyret har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av organisasjonens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Oslo, 1. juni 2015
ERNST & YOUNG AS

Kjetil Andersen
statsautorisert revisor

Årsberetning 2015

Virksomhetens art

Landsorganisasjonen i Norge (LO) er landets største lønnsstakerorganisasjon med 24 fagforbund som medlemmer.

LO ivaretar fagforbundenes felles interesser som forhandler av lønns- og avtalevilkår. Fagforbundene med sine 914 000 medlemmer omfatter nesten alle yrkesgrupper i landet.

LO er lokalisert i Oslo med distriktskontorer i Sarpsborg, Oslo, Hamar, Gjøvik, Drammen, Tønsberg, Porsgrunn, Arendal, Kristiansand, Stavanger, Bergen, Førde, Molde, Trondheim, Steinkjer, Bodø, Tromsø og Kirkenes. LO har også kontor i Brussel, Belgia.

Fortsatt drift

I samsvar med regnskapsloven §3 bekreftes det at forutsetning om fortsatt drift er tilstede.

Helse, miljø og sikkerhet

Sykefraværet i 2015 var 4,35 %, fordelt på 5,18 % for kvinner og 3,08 for menn.

I 2014 var sykefraværet 4,64%.

LO har hatt og vil fortsette å ha stor oppmerksomhet på forebyggende arbeid for å redusere antall sykedager. Systematisk HMS-arbeid har vært prioritert over en lengre periode. LO har en aktiv oppfølging av sykemeldte, og tilrettelegger arbeidsplassen der det er behov for dette. Oppfølging av sykemeldte skjer i nært samarbeid med bedriftshelsetjenesten.

LO er en IA-virksomhet, og har målsettinger på alle tre delmålene i IA-avtalen. Dette innebærer arbeid med reduksjon i sykefravær, økt sysselsetting av personer med nedsatt funksjonsevne og øke gjennomsnittlig avgangsalder gjennom aktiv livsfaseorientert personalpolitikk. LO har etablert eget IA-utvalg med egen handlingsplan på IA-avtalens delmål.

LO har bl.a. bedriftsidrettslag, fri til trening i arbeidstiden og tilbud om naprapat som virkemidler for å forebygge og behandle belastningsskader. I tillegg har LO et nært samarbeid med bedriftshelsetjenesten. LOs arbeidsmiljøutvalg har hatt regelmessige møter i 2015 hvor tiltak for bedring av HMS er foreslått og gjennomført. Alle enheter i organisasjonen har utarbeidet planer for oppfølging av arbeidsmiljøet og gjennomfører utviklingssamtaler.

Videre er det utarbeidet retningslinjer for varsling av utilbørlig opptreden i organisasjonen. LOs HMS-arbeid er godt forankret i organisasjonen gjennom arbeidsmiljøutvalget og LOs verneombud.

Det er utarbeidet en egen seniorpolitikk for blant annet å øke den gjennomsnittlig avgangsalderen blant LOs ansatte.

Arbeidsmiljøet i LO betegnes som godt. Ulike arbeidsmiljøfaktorer måles hvert 2. år i en egen arbeidsmiljøundersøkelse som danner grunnlaget for avdelingsvise HMS-handlingsplaner.

Det har ikke forekommet alvorlige arbeidsuhell eller ulykker i løpet av året.

LO har i løpet av 2015 revidert etiske retningslinjer inkl. retningslinjer for antikorrupsjon..

Miljørapportering

LO skal drive sin virksomhet med minst mulig påvirkning på det ytre miljø. LO abonnerer på bysykkelkort og har minimalt med parkeringsplasser til bruk for ansatte. I tillegg oppfordres det til kollektivtransport på reiser der dette er mulig. Det er tilrettelagt for videokonferanser på flere møterom.

LO er sertifisert som Miljøfyrtårnvirksomhet, og jobber systematisk for å overholde sine forpliktelser i sertifiseringen.

Vi benytter miljøvennlige renholdsprodukter, svanemerket papir og ved våre øvrige innkjøp blir miljøvennlige produkter og produksjonsmetoder vektlagt.

Avfallet kildesorteres og hentes regelmessig. Vi samarbeider med Oslo Kongressenter om redusert energiforbruk og andre miljøbesparende tiltak ved vårt hovedkontor i Oslo.

Likestilling og mangfold

LOs Sekretariatet består av seks kvinner og ni menn. I LOs valgte ledelse er det 4 kvinner og 4 menn. Av organisasjonens øvrige ledere er 40,0% kvinner og 60,0% menn. Totalt er vi 61,0 % kvinner og 39,0% menn.

Lønnsfastsettelsen innen de forskjellige stillingskategorier skal være lik, uavhengig av kjønn eller etnisk opprinnelse. Alle skal ha lik mulighet til videreutdanning og deltakelse i kompetansehevende tiltak. LO har pr. 31.12.2015 253 ansatte fordelt på 247 årsverk.

LO deltar i Norsk Folkehjelps prosjekt for å motvirke rasisme i arbeidslivet. Det jobbes aktivt for å fremme likestilling og hindre diskriminering i egen organisasjon.

Målsetningen er at arbeidsstyrken i størst mulig grad skal gjenspeile mangfoldet i befolkningen. Det er derfor et personalpolitisk mål å oppnå en balansert alders- og kjønnssammensetning, rekruttere personer med etnisk minoritetsbakgrunn og personer med nedsatt funksjonsevne. LO har i dag medarbeidere med etnisk opprinnelse fra 16 forskjellige land.

Framtidig utvikling

LO er en organisasjon hvor organisasjonens ressurser brukes til å fremme medlemmenes interesser i samsvar med vedtektene. I tillegg til å sikre LOs medlemmer gode lønns- og arbeidsvilkår, er arbeid til alle en prioritert oppgave for LO.

LO vil fortsatt medvirke til å styre og påvirke samfunnsutviklingen i tråd med arbeiderbevegelsens sosialdemokratiske idegrunnlag.

Resultat, finansiering og likviditet

Morselskapet LO hadde i 2015 inntekter på TNOK 508 558 og et driftsoverskudd på TNOK 4 286. Årsresultatet viser et overskudd på TNOK 101 235. Konsernet LO hadde inntekter på TNOK 567 465 og et driftsunderskudd på TNOK 34 057. Årsresultatet viser et overskudd på TNOK 101 305.

Egenkapitalandelen for LO er 93,0 %, og 92,2 % for konsernet.

Konsernet har en sunn økonomisk og finansiell stilling.

Årsresultat og disponeringer

Sekretariatet foreslår følgende disponering av årsresultatet i Landsorganisasjonen i Norge (Tall i 1 000)

Til kampfondet	1 806
Fra kampfondet	-1 806
Til Folkets Hus Fond	954
Fra LOs Opplysnings- og utviklingsfond	1 739
Til LOfavør	-589
Til Solidarisk Støttefond (rettstvister vesentlig for norsk arbeidsliv)	5 000
Fra øvrige fond	-453
Fra annen egenkapital	94 583
Total disponering	101 235

Landsorganisasjonens fond og egenkapital per 31.12.2014:

(Tall i 1 000)

Kampfondet	1 050 000
Folkets Hus Fond	139 277
LOs Opplysnings- og utviklingsfond	92 666
LOfavør	22 003
Solidarisk Støttefond (ved rettstvister)	10 000
Øvrige fond	3 468
Totalt fond	1 317 413

Annen egenkapital	2 735 795
-------------------	-----------

Sum egenkapital	4 053 208
------------------------	------------------

LOs Sekretariat har i 2014 etablert et fond - Solidarisk Støttefond - som skal kunne yte støtte til livsopphold for arbeidstakere som er involvert i rettstvister av vesentlig betydning for norsk arbeidsliv.

Oslo, 09. mai 2016

Gerd Kristiansen	Tor-Arne Solbakken	Hans-Christian Gabrielsen
Peggy Hessen Følsvik	Erna Hagensen	Jan Olav Andersen
Mette Nord	Odd Haldgeir Larsen	Jørn Eggum
Steinar Krogstad	Trine Lise Sundnes	Leif Sande
Jan-Egil Pedersen	John Leirvaag	Tone Rønoldtangen

Landsorganisasjonen i Norge 2015

LO I NORGE		NOTER	RESULTATREGNSKAP	KONSERN	
2015	2014		(tall i 1000)	2015	2014
Driftsinntekter					
430 419	413 688	1	Kontingentinntekter	430 419	413 688
78 139	81 874	3,12	Andre driftsinntekter	137 046	136 675
508 558	495 561		Sum driftsinntekter	567 465	550 363
Driftskostnader					
254 006	239 338	4, 5	Lønnskostnader	285 071	270 066
8 571	11 894	7	Avskrivninger på varige driftsmidler	13 737	17 158
1 806	2 481		Konfliktsstøtte til forbund	1 806	2 481
239 889	231 935	6, 10	Andre driftskostnader	300 907	290 832
504 271	485 648		Sum driftskostnader	601 521	580 537
4 286	9 913		Driftsresultat	-34 057	-30 174
-11 488	-3 842	8	Resultatandel i datterselskaper	-	-
65 746	-94 881	8	Resultatandel i tilknyttede selskaper	65 746	-94 881
-67 499		8	Nedskrivning tilknyttede selskap	-67 499	
42 274	44 599		Renteinntekter	69 970	81 506
69 434	27 208		Annen finansinntekt	68 967	26 634
-1 519	-17 870		Annen finanskostnad	-1 823	-18 087
101 235	-34 874		Resultat før skattekostnad	101 305	-35 002
-	-	1	Skattekostnad på ordinært resultat	-	-
101 235	-34 874		Årsresultat	101 305	-35 002
			Til/fra minoritet	370	172
			Til/fra majoritet	100 935	-35 174
1 806	2 481		Til kampfondet		
-1 806	-2 481		Fra kampfondet		
954	2 834		Til Folkets Hus Fond		
1 739	-18 274		Fra/til LOs Opplysnings- og utviklingsfond		
-589	1 524		Til/Fra LOfavør		
5 000	5 000		Til Solidarisk Støttefond (ved rettstvister)		
-453	-3 933		Fra/til øvrige fond		
94 584	-22 024		Fra/til annen egenkapital		
101 235	-34 874		Sum disponert	101 305	-35 002

Landsorganisasjonen i Norge 2015

LO I NORGE		NOTER	EIENDELER	KONSERN	
31.12.2015	31.12. 2014		(tall i 1000)	31.12.2015	31.12. 2014
EIENDELER					
Anleggsmidler					
Varige driftsmidler					
6 496	6 785	7	Fast eiendom, tomter mv.	57 053	55 145
15 320	22 507	7	Driftsløsøre, inventar mv.	21 338	31 726
21 816	29 292		Sum varige driftsmidler	78 392	86 870
Finansielle anleggsmidler					
913 997	925 884	8	Investeringer i datterselskaper	-	-
849 241	847 757	8	Investeringer i tilknyttede selskaper	849 241	847 757
331 136	331 136	9	Investeringer i aksjer og andeler	331 136	331 136
22 204	23 367	14	Lån - datterselskaper	-	-
270 504	276 666	11	Andre fordringer	484 504	490 666
2 387 083	2 440 111		Sum finansielle anleggsmidler	1 664 882	1 669 560
2 408 900	2 469 403		Sum anleggsmidler	1 743 273	1 756 430
Omløpsmidler					
Fordringer					
14 057	14 079		Kundefordringer	17 173	18 137
29 623	67 946		Andre fordringer	42 081	47 545
43 680	46 725		Sum fordringer	59 254	65 683
299 177	262 388		Andre kortsiktige investeringer	419 914	342 092
1 605 611	1 482 814	16	Bankinnskudd, kontanter mv.	2 179 125	2 140 871
1 948 468	1 791 927		Sum omløpsmidler	2 658 293	2 548 646
4 357 368	4 261 330		Sum eiendeler	4 401 566	4 305 076

Landsorganisasjonen i Norge 2015

LO I NORGE		NOTER	EGENKAPITAL OG GJELD	KONSERN	
31.12.2015	31.12.2014		(tall i 1000)	31.12.2015	31.12.2014
EGENKAPITAL OG GJELD					
Fond					
1 050 000	1 050 000	17	Kampfondet		
139 277	138 322	17	Folkets Hus Fond		
92 666	90 927	17	LOs OU-fond		
22 003	22 593	17	LOfavør		
10 000	5 000	17	Solidarisk Støttefond		
3 468	3 920	17	Øvrige fond		
1 317 413	1 310 762		Sum fond		
Annen egenkapital					
2 735 795	2 572 233	17	Annen egenkapital	4 053 208	3 884 744
		17	Minoritetsinteresse	3 932	3 052
4 053 208	3 882 995		Sum egenkapital	4 057 141	3 887 796
Gjeld					
Avsetninger for forpliktelser					
167 880	226 485	5	Pensjonsforpliktelser	178 567	241 136
53 743	49 791	13	Andre avsetn. for forpliktelser	53 743	49 791
221 623	276 275		Sum avsetn. for forpliktelser	232 310	290 927
Annen langsiktig gjeld					
-	-		Øvrig langsiktig gjeld	4 333	4 667
-	-		Sum annen langsiktig gjeld	4 333	4 667
Kortsiktig gjeld					
16 263	18 433		Leverandørgjeld	25 343	20 780
16 600	15 772		Skyldig offentlige avgifter	19 264	18 590
49 673	67 855	15	Annen kortsiktig gjeld	63 175	82 318
82 536	102 059		Sum kortsiktig gjeld	107 782	121 687
304 160	378 335		Sum gjeld	344 425	417 280
4 357 368	4 261 330		Sum egenkapital og gjeld	4 401 566	4 305 076

Landsorganisasjonen i Norge 2015

LO I NORGE		KONTANTSTRØMOPPSTILLING	KONSERN	
31.12.2015	31.12.2014	(tall i 1000)	31.12.2015	31.12.2014
Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter				
101 235	-34 874	Resultat før skattekostnad	101 305	-35 002
11 488	3 842	- Resultatandeler i datterselskaper	-	-
-65 746	94 881	- Resultatandel i tilknyttede virksomheter	-65 746	94 881
-54 065	-9 913	- Resultatført utbytte	-54 065	-9 913
8 571	11 894	+ Ordinære av-/nedskrivninger driftsmidler	13 737	17 158
67 499	16 892	- Nedskrivning av finansielle anleggsmidler	67 499	16 892
45 670	-85 925	Endring i fordringer	18 774	-61 243
-2 170	-4 234	Endring i leverandørgjeld	-8 229	-8 563
3 251	4 013	Forskjell på kostnadsført og innbetalt pensj.premie	3 109	4 013
-13 400	-572	Endring i andre tidsavgrensninger	-13 400	-564
102 332	-3 995	Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	62 984	17 659
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter				
-36 790	-198 696	Utbetalinger til kortsiktige investeringer	-77 822	-215 843
-4 000	-10 860	Utbetalinger ved kjøp av finansielle investeringer	-4 000	-10 860
		- Innbetalinger fra salg av finansielle investeringer		
-1 095	-2 666	Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	-5 258	-7 119
		- Innbetaling ved avvikling av selskap		
		- Utbetalinger finansielle investeringer		
62 350	47 694	Mottatt utbytte	62 350	47 694
20 465	-164 528	Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-24 730	-186 128
122 797	-168 523	Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	38 254	-168 469
1 482 814	1 651 338	Beholdning i kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse	2 140 871	2 309 339
1 605 611	1 482 814	Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt	2 179 125	2 140 871

Noter til årsregnskapet 2015

Alle beløp i TNOK

Note 1 Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapslovens bestemmelser og god regnskapsskikk.

Konsolideringsprinsipper

Konsernregnskapet utarbeides etter ensartede prinsipper ved at de kontrollerte virksomhetene følger de samme regnskapsprinsipper som LO. Alle vesentlige interne transaksjoner, fordringer og gjeld elimineres.

Virksomheter hvor LO har betydelig innflytelse

Virksomheter hvor LO har betydelig innflytelse, herunder felleskontrollert virksomhet, er vurdert etter egenkapitalmetoden i selskapsregnskapet og i konsernregnskapet. LO's andel av resultatet er basert på de ovennevnte virksomheters resultat etter skatt. Det er gjort fradrag for interne gevinster og eventuelle avskrivninger på merverdi som skyldes at kostpris på aksjene var høyere enn den ervervede andelen av bokført egenkapital. I resultatregnskapet er resultatandelene vist under finansposter, mens eiendelene i balansen er vist under finansielle anleggsmidler.

Klassifisering og vurdering av balanseposter

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmidler/langsiktig gjeld.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Kortsiktige plasseringer av overskuddslikviditet (likvide aksjer, obligasjoner og andeler vurdert som omløpsmidler), vurderes til virkelig verdi med verdiendring over resultat. Gevinster, utbytte og andre utdelinger regnskapsføres som annen finansinntekt.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi dersom verdifallet ikke forventes å være forbigående. Langsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringspunktet.

Kontanter og kontantekvivalenter

Kontanter og kontantekvivalenter består av kontanter og bankinnskudd med eventuelle opprinnelige bindinger inntil 3 måneder eller mindre.

I kontantstrømoppstillingen for konsernet er kontanter og kontantekvivalenter definert som over og presentert netto etter trukket kassekreditt.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene. I tillegg gjøres det for øvrige kundefordringer en uspesifisert avsetning for å dekke antatt tap.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler balanseføres og avskrives over driftsmidlets levetid dersom de har levetid over 3 år, og har en kostpris som overstiger TNOK 20. For konsernets skattepliktige virksomhet er grensen for vesentlig verdi satt til TNOK 15.

Direkte vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres som løpende driftskostnader, mens påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmiddelets kostpris og avskrives i takt med driftsmiddelet.

Leieavtaler

Leieavtaler der en vesentlig del av risiko forbundet med eierskap beholdes av utleier, klassifiseres som operasjonelle leieavtaler. Alle leasingkontrakter i LO er definert som operasjonell leasing.

Finansielle anleggsmidler

Investering i datterselskaper og tilknyttede selskaper regnskapsføres etter egenkapitalmetoden i selskapsregnskapet. Øvrige aksjer, andeler og andre investeringer vurderes etter kostmetoden.

Pensjoner

LO følger internasjonale prinsipper for regnskapsføring av pensjoner hvor estimatavvik løpende føres mot egenkapitalen.

Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser beregnes etter lineær opptjening basert på forventet sluttlønn. Beregningen er basert på en rekke forutsetninger, herunder diskonteringsrente, fremtidig regulering av lønn, pensjoner og ytelser av folketrygden, fremtidig avkastning på pensjonsmidler samt aktuariemessige forutsetninger om dødelighet og frivillig avgang. Pensjonsmidler er vurdert til virkelig verdi og fratrukket i netto pensjonsforpliktelse i balansen.

Kontingentinntekter

LOs kontingentinntekter overføres fra forbundene, og som hovedregel beregnet med utgangspunkt i 0,2% av forbundenes lønnsmasse. Inntektsføringen skjer etter beste mulige estimat på opptjent kontingentgrunnlag i regnskapsperioden.

Offentlige tilskudd

Offentlig tilskudd mottatt fra Utenriksdepartementet og Norad regnskapsføres brutto og inngår i andre driftsinntekter.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte metode. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter, bankinnskudd og andre kortsiktige, likvide plasseringer.

Skatt

Konsernet er delvis skattepliktig som følge av skattepliktig aktivitet i enkelte selskaper som inngår i konsernet. Skattekostnaden i resultatregnskapet omfatter både periodens betalbare skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt er beregnet med 25 % på grunnlag av de midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier samt skattemessig underskudd til fremføring ved utgangen av regnskapsåret. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller som reverserer eller kan reverseres i samme periode er utlignet.

Netto utsatt skattefordel balanseføres i den grad det er sannsynlig at denne kan bli benyttet.

Note 2 LOs konsernsammensetning

Konsernregnskapet omfatter LO, LOs Utdanningsfond, Sykelønnsordningens Fond, LO-Partner AS, Sørmarka AS og Arbeiderbevegelsens Folkehøgskole Ringsaker AS.

Note 3 Andre driftsinntekter

Morselskapet LO

	2015	2014
Tilskudd fra Norad, Utenriksdepartementet	29 783	36 686
LOfavør	5 482	6 446
LO's koordinatører	7 250	6 492
Juridiske tjenester	25 400	21 570
Andre inntekter	10 224	10 680
Sum	78 139	81 874

Konsernet LO

Andre inntekter LO	78 139	81 874
Undervisning, hotell- og konferanseinntekter	58 907	54 802
Sum	137 046	136 675

Note 4 Personalkostnader, antall ansatte, godtgjørelser, lån til ansatte m.m.

Morselskapet LO	2015	2014
Lønnskostnader	167 967	163 000
Arbeidsgiveravgift	24 736	23 968
Pensjonskostnader	41 737	35 507
Andre ytelser	19 566	16 863
Sum	254 006	239 338

Endring i lønnskostnaden skyldes foruten generell lønnsvekst, økte salærer til LOs advokater.

Salærer viderefaktureres LOs forbund (se note 3).

Gjennomsnittlig antall ansatte omregnet til årsverk: 247 253

Ledende personer	Lønn	Pensjons- utgifter	Annen godtgjørelse
Leder Gerd Kristiansen	1 264	305	146
1. nestleder Tor-Arne Solbakken	1 135	512	49
2. nestleder Hans-Christian Gabrielsen	1 135	220	45
1. sekretær Peggy Hessen Følsvik	1 010	261	26
LO-sekretær Terje Olsson	946	213	53
LO-sekretær Trude Tinnlund	946	213	49
LO-sekretær Are Tomasgaard	946	181	28
LO-sekretær Renee Rasmussen	946	0	26

Lønnen til LOs valgte ledelse fastsettes av Sekretariatet og justeres årlig med bakgrunn i antatt gjennomsnittlig lønnsvekst i samfunnet forøvrig.

Ansatte inkl. ledelsen har lån i LO på til sammen TNOK 6 833 Ledelsen inngår i LOs kollektive pensjonsordning som er tilpasset Lov om Foretakspensjon. Pensjonsutgifter utgjør betalt premie i perioden.

Leder har verken avtale om etterlønn, bil-, bolig- eller personallån.

Honorar til revisor (alle beløp inkl. mva):	2015	2014
Lovpålagt revisjon	975	980
Andre attestasjonstjenester	36	0
Skatterådgivning	0	8
Andre tjenester utenfor revisjon	47	142
Sum	1 058	1 130

Konsernet LO		
Lønnskostnader	194 021	188 248
Arbeidsgiveravgift	28 715	27 988
Pensjonskostnader	44 241	36 649
Andre ytelser	18 093	17 181
Sum	285 071	270 066

Gjennomsnittlig antall ansatte omregnet til årsverk: 312 318

Honorar til revisor (alle beløp inkl. mva):		
Lovpålagt revisjon	1 195	1 200
Andre attestasjonstjenester	62	15
Skatterådgivning	0	12
Andre tjenester utenfor revisjon	89	151
Sum	1 346	1 378

Note 5 Pensjonskostnader og pensjonsmidler, pensjonsforpliktelser

LO er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon. Organisasjonens pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i denne lov.

LOs ledelse og ansatte er dekket gjennom kollektive (sikrede) pensjonsordninger i SpareBank 1 Forsikring AS. LO har i tillegg en usikret pensjonsordning knyttet til pensjonsavgang mellom 62 og 67 år.

Fra 67 år dekkes LOs ansatte gjennom en kollektiv sikret pensjonsordning. Denne ordningen sikrer en antatt total pensjonsytelse på 70% av pensjonsgrunnlaget, med nedtrapping ved 77 år (65%) og ved 80 år (60%) Pensjonsytelsen baseres på beregninger fra Folketrygdens regelverk fram til 31.12.2010.

LOs ledelse er etter kongressens vedtak i 1997 ikke valgbar etter fylte 60 år, men står til LOs disposisjon til fylte 65 år. Pensjonsytelsen fra 65 år sikrer en antatt livsvarig ytelse på 66% av pensjonsgrunnlaget.

Ytelsene forutsetter fullt opptjente pensjonsrettigheter. Fullt opptjente rettigheter har arbeidstakere som ved nådd pensjonsalder vil få en tjenestetid på 30 år eller mer.

I tillegg har LO en pensjonsavtale med tidligere ansatte. Dette er en usikret ordning som dekkes gjennom driften.

Basert på forsikringstekniske prinsipper beregnes nåverdien av antatte framtidige pensjonsytelser.

Estimatavvik føres løpende mot egenkapital.

Følgende økonomiske og aktuarmessige forutsetninger er lagt til grunn for beregningene.

	2015	2014
Diskonteringsrente	2,70 %	2,30 %
Forventet avkastning av pensjonsmidler	2,70 %	2,30 %
Årlig forventet lønnsvekst	2,50 %	2,75 %
G-regulering	2,25 %	2,50 %
Regulering av løpende pensjon	2,25 %	2,50 %

Det knytter seg usikkerhet til beregninger som strekker seg langt fram i tid. LOs netto pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser kan spesifiseres som følger:

Morselskapet LO		
Sikret ordning		
Bokført pensjonsforpliktelse 01.01.	161 992	111 031
Netto pensjonsforpliktelse etter arbeidsgiveravgift 31.12.	113 454	161 992
Egenkapitalført estimatavvik 31.12.	(53 636)	51 291
Usikret ordning (AFP, driftspensjon)		
Bokført pensjonsforpliktelse 01.01.	44 127	47 029
Netto pensjonsforpliktelse etter arbeidsgiveravgift 31.12.	38 361	44 127
Egenkapitalført estimatavvik 31.12.	(6 290)	(3 842)
Pensjoner dekket over drift (tidligere DNFP)		
Bokført pensjonsforpliktelse 01.01.	20 366	19 722
Netto pensjonsforpliktelse etter arbeidsgiveravgift 31.12.	16 065	20 366
Egenkapitalført estimatavvik 31.12.	(1 930)	(2 760)
Sum pensjonsforpliktelser 31.12.	167 880	226 485
Egenkapitalført effekt av estimatavvik 31.12.	(61 856)	44 689

Spesifikasjon av pensjonskostnaden	2015	2014
Årets pensjonsopptjening	37 663	30 264
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	11 310	16 291
Forventet avkastning av pensjonsmidler	(6 469)	(9 715)
Administrasjonskostnader	2 492	1 871
Resultatført planendring	0	0
Ansattes andel pensjonsordninger	(3 259)	(3 204)
Pensjonskostnad	41 737	35 507

Konsernet LO

Sikrete og usikrete ordninger

Bokført pensjonsforpliktelse 01.01.	241 124	189 676
Netto pensjonsforpliktelse etter arbeidsgiveravgift 31.12.	178 567	241 124
Egenkapitalført estimatavvik 31.12.	(65 770)	53 010

Spesifikasjon av pensjonskostnaden		
Pensjonsopptjening	39 408	31 158
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	11 887	17 167
Forventet avkastning av pensjonsmidler	(6 835)	(10 139)
Kostnad innskuddspensjon, AFP, andre ordninger	719	336
Administrasjonskostnader	2 662	1 970
Ansattes andel pensjonsordninger	(3 600)	(2 911)
Pensjonskostnad	44 241	37 580

Note 6 Spesifikasjon av andre driftskostnader

Morselskapet LO	2015	2014
Administrasjonskostnader	63 807	62 283
Informasjonsmaterieil, PR-kostnader	30 668	21 923
Møte- og reisekostnader	32 596	29 464
Tilskudd/ bevilgninger	31 977	30 343
Kontingenter	11 948	11 350
Fagblad	20 565	19 355
Kongress	111	383
Avsatt til kongress 2017	8 000	8 000
Internasjonalt faglig arbeid	35 813	40 447
Tap på krav	188	328
Andre kostnader	4 216	8 059
Sum andre driftskostnader	239 889	231 935

Note 7 Varige driftsmidler

	Fast eiendom	Driftsløsøre, inventar o.l.	Totalt
Morselskapet LO			
Akk. anskaffelseskost 01.01.15	8 685	115 577	124 262
+årets tilgang	0	1 093	1 093
-årets avgang	0	2 405	2 405
Anskaffelseskost 31.12.15	8 685	114 265	122 950
Akkumulerte avskr. 31.12.15	2 189	98 945	101 134
Bokført verdi 31.12.15	6 496	15 320	21 816
Årets avskrivninger	289	8 282	8 571
Økonomisk levetid	20-40 år	3 - 10 år	
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	

	Fast eiendom	Driftsløsøre, inventar o.l.	Totalt
Konsernet LO			
Akk. anskaffelseskost 01.01.15	134 070	139 440	273 510
+årets tilgang	3 412	1 853	5 265
-årets avgang	0	2 405	2 405
Anskaffelseskost 31.12.15	137 482	138 887	276 369
Akkumulerte avskr. 31.12.15	79 429	117 549	196 978
Akkumulerte nedskrivninger 31.12.15	1 000	0	1 000
Bokført verdi 31.12.15	57 053	21 338	78 391
Årets avskrivninger	3 982	9 755	13 737
Økonomisk levetid	20 -25 år	3 - 10 år	3 - 10 år
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær

Note 8 Tilknyttede virksomheter og datterselskap

Firma	Pr 01.01. Bokført verdi	Bokført mot EK	Resultatandel	Pr 31.12. Bokført verdi
LO - datterselskaper				
Sørmarka AS (Siggerud)	19 830	3 313	2 403	25 546
Arbeiderbev. Folkehøgskole Rings. AS (Moelv)	2 118		(405)	1 713
LO Partner AS (Oslo)	188		(9)	179
LOs Utdanningsfond (Oslo)	435 034	(3 712)	(857)	430 465
Sykelønsordningens Fond (Oslo)	468 713		(12 620)	456 093
	925 884	(399)	(11 488)	913 997

LO - tilknyttede virksomheter og felles virksomheter

Firma	Pr 01.01. Bokført verdi	Kjøp av aksjer	Bokført mot EK	Mottatt utbytte	Resultatandel	Bokført verdi
LOs Opplysnings- og Utviklingsfond	90 927			0	1 739	92 666
Bank 1 Oslo Akershus AS	514 457	0	7 522	8 285	64 876	578 570
Oslo Kongressenter Folkets Hus AS	24 170		0	0	1 871	26 041
Tankesmien Agenda AS	3 775	4 000			(5 160)	2 615
SpareBank 1 Medlemskort AS	6 833	0			2 421	9 254
Amedia AS	207 596		0	0	(67 499)	140 096
	847 757	4 000	7 522	8 285	(1 753)	849 241

LOs Opplysnings- og utviklingsfond er felleskontrollert virksomhet med NHO.

Eierandelen i Amedia AS er på 35,6 %. Antall aksjer i Amedia er 86 968 689. Aksjene er solgt i 2016, og verdsettelsen av aksjene er nedskrevet til salgsverdien. Denne nedskrivningen vises som egen linje i resultatregnskap og under resultatandel i note 8.

Eierandelen i Bank1 Oslo Akershus AS er 19,44%, og antall aksjer er 889 306. LO og forbundene har en eierandel på til sammen 29,92%. Aksjonæravtalen er regulert slik at LO og forbundene skal stemme likt i alle sammenehenger. Aksjene er avtalt solgt, og oppgjøret vil skje i egenkapitalbevis i Sparebanken Hedmark i 2016.

LO har deltatt i en kapitalforhøyelse i Tankesmien Agenda AS i 2015 med 4 millioner kroner.

LO eier 180 aksjer i Tankesmien Agenda AS. Eierandelen er 43,4 %.

LO inkl. Folkets Hus Fond eier 153 614 aksjer i Oslo Kongressenter Folkets Hus AS som tilsvarer en eierandel på 30,14 % av aksjene.

LO eier 1470 aksjer i SpareBank1 Medlemskort AS (LOfavør) som utgjør en eierandel på 49%.

Stemmeandel tilsvarer eierandel i datterselskaper og tilknyttede selskaper.

Note 9 Investeringer i aksjer og andeler

Selskapets navn	Antall	Pålydende i kroner	Bokført verdi
Aksjer			
SpareBank 1 Gruppen AS	109 212	1 000	329 697
SpareBank 1 Markets AS	7 352	1 000	1 228
Klassekampen AS	100	100	100
Statstilsattes Hus AS	280	100	28
Forpleiningstjenester AS	53	500	53
Andre aksjer			9
Sum			<u>331 115</u>

Det er mottatt TNOK 54 060 i utbytte fra Sparebank 1 Gruppen AS.

Andeler

Drammen Folkets Hus			10
Samfunnshuset Kirkenes			10
Andre andeler			1
Sum			<u>21</u>

Sum investeringer i aksjer og andeler

331 136

Note 10 Leieavtaler

LO leier lokaler for sin virksomhet i Oslo Kongressenter Folkets Hus med utløpsdato 01.02.2030.

Årlig leie er TNOK 11646

For sine kontorer i fylkene leier LO lokaler med varierende utløpsdatoer.

Note 11 Andre fordringer

	2015	2014
Morselskapet LO		
Pantelån Folkets Hus Fond	95 047	100 693
SpareBank1 Gruppen AS	161 399	161 399
Lån til fagbevegelsen	1 869	1 780
Panteobligasjoner	1 800	2 200
Leieboerinnskudd	9 659	9 659
Personallån	6 834	6 854
Avsetning tap på fordringer	(6 104)	(5 919)
	<u>270 504</u>	<u>276 666</u>
Konsernet LO		
Fordringer i LO	270 504	276 666
Ansvarlig lån til SpareBank1 i Sykelønnsordningens Fond	140 000	140 000
Ansvarlig lån til SpareBank1 i Utdanningsfondet	74 000	74 000
	484 504	490 666

Note 12 Offentlige tilskudd

LO mottar tilskudd til sin virksomhet i Øst-Europa og utviklingsland.

LO står ansvarlig for midlenes anvendelse inntil rapport og regnskap er oversendt og godtatt av bevilger. Tilskuddet for 2015 var TNOK 29.783

Note 13 Andre avsetninger for forpliktelser

LO har forpliktet seg til å dekke 1/3 av pensjonsforpliktelsene til LOs forbund og foreninger i Den norske Fagorganisasjons pensjonskasse.
LO har påtatt seg garantiansvar ifm. husleie for tankesmien Agenda AS.
Beløpet er på kr. 487.830,-

	2015	2014
Garantiansvar pensjonsforpliktelser	29 143	33 391
Avsetning til kongress 2017	24 000	16 000
Avsetning til landsmøte Folkets Hus Landsforbund 2017	600	400
	53 743	49 791

Note 14 Mellomværende, fordringer og gjeld, selskap i samme konsern

Morselskapet LO

	2015	2014
Lån til Utdanningsforndet	0	35 300
Lån til Sørmarka AS (gjenstående nedbetalingstid 16 år)	9 031	9 633
Lån til AFR AS (gjenstående nedbetalingstid 26 år)	13 173	13 734
Sum	22 204	58 667

Lånene belastes med den til en hver tid gjeldende rente i Folkets Hus Fond.

Spesifikasjon av transaksjoner mellom selskap i samme konsern

	2015	2014
Sørmarka - Kjøp av tjenester	5 451	5 769
Sørmarka - Renter på lån	193	202
Arbeiderbevegelsens Folkehøgskole Ringsaker - Renter på lån	275	283
Utdanningsfondet - Salg av tjenester	1 300	1 300
Sykelønsordningens Fond - Salg av tjenester	60	60

Note 15 Annen kortsiktig gjeld

Morselskapet LO

	2015	2014
Kulturutvalget	3 399	3 399
Avsatte feriepenges	16 864	16 465
LOfavør	11 646	12 155
Innsamlingsaksjon for gjenoppbygging av Utøya	206	25 683
Annen kortsiktig gjeld	17 558	10 154
	49 673	67 855

Konsernet LO

LO	49 673	67 855
Arbeiderbev. Folkehøgskole Ringsaker AS	1 300	1 533
Sørmarka AS	4 128	2 384
Utdanningsfondet	8 048	10 499
Sykelønsordningens Fond	21	46
LO Partner AS	5	0
	63 175	82 318

Note 16 Bundne skattetrekkmidler

I posten bankinnskudd, kontanter og lignende inngår MNOK 11 i bundne skattetrekkmidler.

Note 17 Årets endring i egenkapital

	31.12.2014	Resultat 2015	Føring mot EK pr 31.12.2015	31.12.2015
Morselskapet LO				
Kampfondet	1 050 000	0		1 050 000
Folkets Hus Fond	138 322	954		139 277
LOs Opplysnings- og utviklingsfond	90 927	1 739		92 666
LOfavør	22 593	(589)		22 003
Solidarisk Støttefond (rettstvister)	5 000	5 000		10 000
Øvrige fond	3 920	(453)		3 468
Sum fond	1 310 762	6 651	0	1 317 413
Sykelønnordningens Fond	468 713	(12 620)		456 093
LOs Utdanningsfond	431 322	(857)		430 465
Øvrig egenkapital	1 672 198	108 060	68 978	1 849 235
Sum annen egenkapital	2 572 233	94 584	68 978	2 735 794
Totalt	3 882 995	101 235	68 978	4 053 207
	Resultat 31.12.2014	Resultat 2015	Føring mot EK pr 31.12.2015	31.12.2015
Konsernet LO				
Majoritet	3 884 720	100 935	67 553	4 053 208
Minoritet	3 052	370	510	3 932
Totalt	3 887 772	101 305	68 063	4 057 140

Spesifikasjon av føring mot egenkapital:

Estimatavvik pensjon LO	61 855
Utdanningsfondet	(3 712)
Bank1 Oslo Akershus AS	7 522
Sørmarka	3 313
Føringer direkte mot EK LO	68 978

Note 18 Hendelser etter balansedagen

Det har ikke vært noen vesentlige hendelser etter balansedagen som kunne påvirke regnskapstall for år 2015.

Oslo, 09.mai 2016

Gerd Kristiansen	Tor-Arne Solbakken	Hans-Christian Gabrielsen
Peggy Hessen Følsvik	Erna Hagensen	Jan Olav Andersen
Mette Nord	Odd Haldgeir Larsen	Jørn Eggum
Steinar Krogstad	Trine Lise Sundnes	Leif Sande
Jan-Egil Pedersen	John Leirvaag	Tone Rønoldtangen

Statsautoriserte revisorer
Ernst & Young AS

Dronning Eufemias gate 6 NO-0191 Oslo
Oslo Atrium P.O. Box 20 NO-0051 Oslo

Foretaksregisteret: NO 976 389 387 MVA
Tlf: +47 24 00 24 00
Fax: +47 24 00 24 01

www.ey.no
Medlemmer av Den norske revisorforening

Til representantskapet i
Landsorganisasjonen i Norge

REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for Landsorganisasjonen i Norge, som består av organisasjonens regnskap og konsernregnskap. Organisasjonens regnskap og konsernregnskapet består av balanse per 31. desember 2015, resultatregnskap og kontantstrømpoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Sekretariatet og leders ansvar for årsregnskapet

Sekretariatet og leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og for slik intern kontroll som sekretariatet og leder finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for organisasjonens utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av organisasjonens interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatenes utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon om organisasjonens regnskap og vår konklusjon om konsernregnskapet.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet for Landsorganisasjonen i Norge avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av organisasjonens og konsernets finansielle stilling per 31. desember 2015 og av deres resultater og kontantsrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til disponering av resultatet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at sekretariatet og leder har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av organisasjonens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Oslo, 24. mai 2016
ERNST & YOUNG AS

Kjetil Andersen
statsautorisert revisor

Årsberetning 2015

- Virksomhetens art** Fondet gir stipendier til medlemmer som ønsker å bedre sin kompetanse og øke sine muligheter for yrkesmessig karriere. Fondet ble etablert i 1992 med en egenkapital på kr. 317 070 792. Egenkaptialen ble overført fra Lavlønnsfondet (tariffestet ordning 1980 - 1992).
- Fondet har lokaler i Oslo Kongressenter Folkets Hus, Youngs gt 11, 0181 Oslo.
- Fortsatt drift** Styret bekrefter at forutsetningen for fortsatt drift er lagt til grunn ved avleggelse av årsregnskapet.
- Arbeidsmiljøet** Fondet har ingen ansatte. Administrative tjenester kjøpes av LO.
- Ytre miljø** Fondet driver ingen produksjon som kan påvirke det ytre miljø i noen retning.
- Likestilling** LOs Sekretariat er fondets styre, og består av seks kvinner og åtte menn.
- Årsregnskapet** Resultatregnskap, balanse og noter gir utfyllende informasjon om virksomhetens økonomiske situasjon ved årsskiftet. Årsoverskuddet på kr. 397.776 overføres til annen egenkapital

Egenkapital pr 01.01.	kr	431 322 135
Egenkapital pr 31.12.	kr	430 465 284

Det har ikke vært spesielle forhold av betydning for regnskapet etter årsavslutning.

Oslo 09. mai 2016

Gerd Kristiansen	Tor-Arne Solbakken	Hans Christian Gabrielsen
Peggy Hessen Følsvik	Erna Hagensen	Jan Olav Andersen
Mette Nord	Odd Halgeir Larsen	Jørn Eggum
Steinar Krogstad	Trine Lise Sundnes	Leif Sande
Jan-Egil Pedersen	John Leirvaag	Tone Rønoldtangen

Resultat 2015

	Note	2015	2014
INNETEKTER			
Kjøp av andel	2	2 165 300	
Avkastning av kapital	3	<u>15 155 156</u>	<u>18 125 451</u>
Sum inntekter		<u>17 320 456</u>	<u>18 125 451</u>
DRIFTSKOSTNADER			
Avskrivninger		0	28 896
Administrasjon	5	1 360 449	1 440 406
Bevilgninger		25 888	666 378
Stipendier	4	<u>16 790 971</u>	<u>17 020 263</u>
Sum driftskostnader		<u>18 177 307</u>	<u>19 155 943</u>
ÅRSRESULTAT		<u>-856 852</u>	<u>-1 030 492</u>
Overført til/fra opptjent egenkapital		<u>-856 852</u>	<u>-1 030 492</u>

Balanse per 31.12.2015

EIENDELER	Note	2015	2014
Anleggsmidler			
Immatrielle eiendeler			
Obligasjoner og andre fordringer	6	<u>74 000 000</u>	<u>74 000 000</u>
Sum anleggsmidler		<u>74 000 000</u>	<u>74 000 000</u>
Omløpsmidler			
Påløpte renter		3 022 295	4 228 274
Bankinnskudd		291 096 614	319 735 717
Andre kortsiktige investeringer		<u>72 516 868</u>	<u>79 704 162</u>
Sum omløpsmidler		<u>366 635 777</u>	<u>403 668 153</u>
SUM EIENDELER		<u>440 635 777</u>	<u>477 668 153</u>
EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital			
Innskutt egenkapital		317 070 792	317 070 792
Opptjent egenkapital	7	<u>113 394 492</u>	<u>114 251 343</u>
Sum egenkapital		<u>430 465 284</u>	<u>431 322 135</u>
Gjeld			
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		2 122 793	546 970
Annen kortsiktig gjeld		<u>8 047 700</u>	<u>45 799 048</u>
Sum kortsiktig gjeld		<u>10 170 493</u>	<u>46 346 018</u>
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		<u>440 635 777</u>	<u>477 668 153</u>

Noter 2015

1. REGNSKAPSPRINSIPPER

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapslovens bestemmelser og god regnskapsskikk.

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmidler. Omløpsmidlene vurderes til virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Obligasjoner og andre langsiktige fordringer verdsettes til kostpris.

Avkastning på aksjer, bankinnskudd og obligasjoner resultatføres ved opptjening.

Det gjøres en avsetning for ikke utbetalte stipendier vedrørende regnskapsåret.

Korrigerings av vesentlige feil i tidligere årsregnskap føres mot egenkapitalen, jf. Regnskapsloven § 4-3. Ved korrigerings av feil i tidligere årsregnskap som er ført mot egenkapitalen omarbeides sammenligningstall.

2. KJØP AV ANDELER

	2015	2014
EL & IT - 1180 medlemmer	2 165 300	0
Sum kjøp av andeler	2 165 300	0

3. AVKASTNING PÅ KAPITAL

	2015	2014
Renter bankinnskudd	6 184 435	6 902 879
Renter ansvarlig lån	3 195 030	3 009 788
Påløpte renter	1 309 841	1 222 386
Avkastning forvaltning	4 465 850	6 990 398
Sum avkastning på kapital	15 155 156	18 125 451

4. STIPENDKOSTNADER

	2015	2014
Utbetalt stipend	19 057 471	17 600 163
Endring avsetning innvilget/ikke utbetalt stipend	-2 266 500	-579 900
Sum stipendiekostnad	16 790 971	17 020 263

5. ANSATTE OG GODTGJØRELSE TIL REVISJON

Fondet har ingen ansatte. Landsorganisasjonen i Norge er ansvarlig for administrasjon og regnskap. Det er ikke utbetalt styrehonorar i fondet.

Lovpålagt revisjon utgjør kr 22 500, - inkludert mva.

6. OBLIGASJONER OG ANDRE FORDRINGER	2015	2014
Fondsobligasjon	34 000 000	34 000 000
Ansvarlig lån	40 000 000	40 000 000
Sum obligasjoner og andre fordringer	74 000 000	74 000 000

7. EGENKAPITAL	2015	2014
Innskutt egenkapital	317 070 792	317 070 792
Opptjent egenkapital pr 01.01.	114 251 343	115 281 835
Korreksjon av feil regnskap 2014		-3 712 260
Årets resultat	-856 852	2 681 768
Opptjent egenkapital pr 31.12.	113 394 491	114 251 343
Egenkapital pr. 31.12.	430 465 283	431 322 135

I signert regnskap for 2014 ble det inntektsført kr. 3.712.260,- for mye. For å gi et riktig bilde av virksomheten er korrigeringsført direkte mot egenkapitalen, og sammenligningstall er omarbeidet.

Oslo, 09. mai 2016

Gerd Kristiansen	Tor-Arne Solbakken	Hans-Christian Gabrielsen
Peggy Hessen Følsvik	Erna Hagensen	Jan Olav Andersen
Mette Nord	Odd Haldgeir Larsen	Jørn Eggum
Steinar Krogstad	Trine Lise Sundnes	Leif Sande
Jan-Egil Pedersen	John Leirvaag	Tone Rønoldtangen

Statsautoriserte revisorer
Ernst & Young AS

Dronning Eufemias gate 6, NO-0191 Oslo
Oslo Atrium, P.O. Box 20, NO-0051 Oslo

Foretaksregisteret: NO 976 389 387 MVA
Tlf: +47 24 00 24 00
Fax: +47 24 00 24 01

www.ey.no
Medlemmer av den norske revisorforening

Til representantskapet i
Landsorganisasjonen i Norge

REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for LOs Utdanningsfond, som består av balanse per 31. desember 2015 og resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Fondsstyrets ansvar for årsregnskapet

Fondsstyret er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og for slik intern kontroll som fondsstyret finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for organisasjonens utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av organisasjonens interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet for LOs Utdanningsfond avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av organisasjonens finansielle stilling per 31. desember 2015 og av dets resultater for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til disponering av resultatet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at fondsstyret har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av organisasjonens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Oslo, 24. mai 2016
ERNST & YOUNG AS

Kjell Andersen
statsautorisert revisor

Resultatregnskap 2015

	Note	2015	2014
INNETEKTER			
Avkastning av kapital		12 326 435	14 788 080
Sum inntekter		<u>12 326 435</u>	<u>14 788 080</u>
DRIFTSKOSTNADER			
Fritidsforsikring	2	24 888 401	22 545 726
Annen kostnad	5/6	<u>57 991</u>	<u>83 000</u>
Sum driftskostnader		<u>24 946 392</u>	<u>22 628 726</u>
ÅRSRESULTAT		<u>-12 619 958</u>	<u>-7 840 646</u>
Overført til egenkapital		<u>-12 619 958</u>	<u>-7 840 646</u>

Balanse per 31.12.2015

EIENDELER		2015	2014
Anleggsmidler			
Obligasjoner og andre fordringer	4	<u>140 000 000</u>	<u>140 000 000</u>
Omløpsmidler			
Fordringer			-
Andre kortsiktige investeringer		48 219 546	
Andre kortsiktige fordringer	3	2 508 084	6 243 350
Bankinnskudd		<u>265 387 127</u>	<u>322 515 865</u>
Sum omløpsmidler		<u>316 114 758</u>	<u>328 759 215</u>
SUM EIENDELER		<u>456 114 758</u>	<u>468 759 215</u>
EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital			
Innskutt egenkapital		212 613 000	212 613 000
Opptjent egenkapital		<u>243 480 258</u>	<u>256 100 215</u>
Sum egenkapital	7	<u>456 093 258</u>	<u>468 713 215</u>
Gjeld			
Annen kortsiktig gjeld			
Kreditorer			-
Kortsiktig gjeld		<u>21 500</u>	<u>46 000</u>
Sum gjeld		<u>21 500</u>	<u>46 000</u>
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		<u>456 114 758</u>	<u>468 759 215</u>

Noter 2015

1 REGNSKAPSPRINSIPPER

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapslovens bestemmelser og god regnskapsskikk.

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år.

Øvrige poster er klassifisert som anleggsmidler. Omløpsmidlene vurderes til virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Obligasjoner og andre langsiktige fordringer verdsettes til kostpris.

Avkastning på bankinnskudd og obligasjoner resultatføres ved opptjening.

2 FRITIDSFORSIKRINGENS REGNSKAP

	2 015	2014
Premie	24 752 026	22 545 599
Erstatninger	19 001 002	17 729 167
Administrasjonskostnader 12,5%	3 094 003	2 818 200
Årets overskudd før renter	2 657 021	1 998 232
Renter	171 920	307 332
Overskudd	2 828 941	2 305 564
Akkumulert overskudd pr. 01.01	11 220 374	8 914 810
Årets overskudd	2 828 941	2 305 564
Akkumulert overskudd pr. 31.12	14 049 315	11 220 374

Forskjellen mellom innbetalt premie og premie i Fritidsforsikringens regnskap er tilbakeført premiereserve på kr. 136 375.

3 ANDRE KORTSIKTIGE FORDRINGER

Andre kortsiktige fordringer er beregnet ikke godskrevet renter pr. 31.12.15.

4 LANGSIKTIGE FORDRINGER

	2015	2014
SpareBank1 - ansvarlig lån	140 000 000	140 000 000
	140 000 000	140 000 000

5 ANNEN KOSTNAD

	2015	2014
Regnskap og revisjon	58 000	83 000
Sum annen kostnad	58 000	83 000

Det er ikke utbetalt lønn eller styrehonorar i fondet.

6 REVISOR

Det er avsatt kr 21 500,- i revisjonshonorar i 2015

Sykelønnsordningens fond 2015

7. EGENKAPITAL	2015	2014
Innskutt egenkapital	212 613 000	212 613 000
Opptjent egenkapital 01.01.	256 100 215	263 940 860
Overført fra resultat	-12 619 958	-7 840 645
Opptjent egenkapital 31.12.	243 480 257	256 100 215
Sum egenkapital	456 093 258	468 713 215

Oslo, 09. mai 2016

Gerd Kristiansen	Tor-Arne Solbakken	Hans-Christian Gabrielsen
Peggy Hessen Følsvik	Erna Hagensen	Jan Olav Andresen
Mette Nord	Odd Haldgeir Larsen	Jørn Eggum
Steinar Krogstad	Trine Lise Sundnes	Leif Sande
Jan-Egil Pedersen	Jon Leirvåg	Tone Rønoldtangen

Statsautoriserte revisorer
Ernst & Young AS

Dronning Eufemias gate 6, NO-0191 Oslo
Oslo Atrium, P.O.Box 20, NO-0051 Oslo

Foretaksregisteret: NO 976 389 387 MVA
Tlf: +47 24 00 24 00
Fax: +47 24 00 24 01

www.ey.no
Medlemmer av den norske revisorforening

Til representantskapet i
Landsorganisasjonen i Norge

REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for Sykelønnsordningens Fond, som består av balanse per 31. desember 2015 og resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Fondsstyrets ansvar for årsregnskapet

Fondsstyret er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og for slik intern kontroll som fondsstyret finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for organisasjonens utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av organisasjonens interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet for Sykelønnsordningens Fond avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av organisasjonens finansielle stilling per 31. desember 2015 og av dets resultater for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til disponering av resultatet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at fondsstyret har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av organisasjonens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Oslo, 24. mai 2016
ERNST & YOUNG AS

Kjetil Andersen
statsautorisert revisor

Årsberetning 2015

Virksomhetens art	Virksomheten er en del av LO og forbundenes virksomhetsområde og omfatter skolering av tillitsvalgte i forbundene. Virksomheten ble etablert i 1970 og har adresse Folkets Hus, Youngs gt 11, 0181 Oslo. Sekretariatet i LO oppnevner fondets styre.
Fortsatt drift	Styret bekrefter at forutsetningen for fortsatt drift er lagt til grunn ved avleggelse av årsregnskapet.
Arbeidsmiljøet	Fondet har ingen ansatte. Administrative tjenester utføres i hovedsak av LO.
Ytre miljø	Det er ingen virksomhet som kan påvirke det ytre miljøet.
Likestilling	Styret består av seks personer, tre kvinner og tre menn.
Årsregnskapet	Resultatregnskap, balanse og noter gir utfyllende informasjon om fondets økonomiske stilling ved årsskiftet. Det har ikke intrådt spesielle forhold etter årsavslutningen av betydning for vurdering av regnskapet.

Årsresultat 2015	Kr	1 738 852
Egenkapital pr 31.12.15	Kr	92 665 573

Oslo, 4. april 2016

Tor-Arne Solbakken

Anders Skattkjær

Monica Derbakk

Bjørn Mietinen

Solfrid Horne-Moe

Anita Johansen

Resultatregnskap 2015

	Noter	2015	2014
DRIFTSINNEKTER			
Premieinntekter	2	<u>144 680 738</u>	<u>109 535 980</u>
DRIFTSKOSTNADER			
Administrasjonskostnader		496 375	496 436
Tilskudd og bevilgninger	3	<u>144 618 773</u>	<u>129 848 164</u>
Sum driftskostnader		<u>145 115 148</u>	<u>130 344 600</u>
DRIFTSRESULTAT		<u>-434 409</u>	<u>-20 808 620</u>
FINANSINNEKTER			
Renteinntekter		<u>2 173 261</u>	<u>2 534 372</u>
ÅRSRESULTAT		<u>1 738 852</u>	<u>-18 274 248</u>
Overført til Forskningsfondet		-1 634 094	-2 682 110
Overført til annen egenkapital		<u>3 372 946</u>	<u>-15 592 138</u>
Sum disponert		<u>1 738 852</u>	<u>-18 274 248</u>

Balanse per 31.12.2015

	Noter	2015	2014
EIENDELER			
Omløpsmidler			
Kundefordringer		43 419 585	11 794 872
Påløpte renteinntekter		657 534	907 876
Bankinnskudd		<u>95 523 199</u>	<u>129 195 696</u>
Sum omløpsmidler		<u>139 600 318</u>	<u>141 898 444</u>
SUM EIENDELER		<u>139 600 318</u>	<u>141 898 444</u>
EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital			
Forskningsfondet		31 889 091	33 523 185
Annen egenkapital		<u>60 776 482</u>	<u>57 403 536</u>
Sum egenkapital	4	<u>92 665 573</u>	<u>90 926 721</u>
Gjeld			
Kortsiktig gjeld	5	<u>46 934 745</u>	<u>50 971 723</u>
Sum gjeld		<u>46 934 745</u>	<u>50 971 723</u>
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		<u>139 600 318</u>	<u>141 898 444</u>

Noter 2015

1 REGNSKAPSPRINSIPPER

Postene i regnskapet er verdsatt og periodisert i overensstemmelse med reglene som følger av regnskapsloven og god regnskapsskikk.

Premieinntekter

Inntektene resultatføres på opptjeningstidspunktet.

Tilskudd og bevilgninger

Tilskudd og bevilgninger kostnadsføres ved utbetaling. Det gjøres avsetninger for ubenyttede midler basert på årets tildeling i budsjett.

2 PREMIEINTEKTER	2015	2014
LO -NHO	116 524 236	82 500 000
Sjømennenes Fellessentral	3 000 000	3 298 349
LO - Samfo	3 956 975	3 418 067
Oljeindustrien, Offshore	2 575 477	2 851 128
LO - Virke	14 499 061	13 987 134
LO og forbundene	1 379 881	1 460 000
Maskinentreprenørenes Forbund	1 843 809	1 341 702
Arbeidssamvirkenes Landsforening	901 300	679 601
Sum premieinntekter	144 680 738	109 535 980

3 TILSKUDD OG BEVILGNINGER	2015	2014
Forbundene	115 490 986	101 151 932
Hovedorganisasjonenes Fellestiltak	3 000 000	2 000 000
Fellestiltakene LO - Virke	3 600 000	3 600 000
Fellestiltakene LO - Samfo	1 157 625	1 157 625
Arbeiderbevegelsens Arbeidsgiverforening	600 000	600 000
Bevilgninger	11 902 031	12 485 138
Forskningsprosjekter	8 868 131	8 853 470
Sum tilskudd og bevilgninger	144 618 773	129 848 164

Av tildelte midler til forbundene til tillitsvalgtopplæring i 2015 gjenstod kr. 9 063 586 i ubenyttede midler ved årets slutt. Disse midlene er avsatt i regnskapet for 2015

LOs opplysnings- og utviklingsfond 2015

4 EGENKAPITAL		2015	2014
Forskningsfondet	Pr 01.01.2015	33 523 185	36 205 295
Forbrukt		-1 634 094	-2 682 110
Forskningsfondet	Pr. 31.12.2015	<u>31 889 091</u>	<u>33 523 185</u>
Opptjent egenkapital	Pr 01.01.2015	57 403 536	72 995 674
Overført fra resultat		3 372 946	-15 592 138
Opptjent egenkapital	Pr. 31.12.2015	<u>60 776 482</u>	<u>57 403 536</u>
Sum egenkapital		<u>92 665 573</u>	<u>90 926 721</u>
5 KORTSIKTIG GJELD		2015	2014
AOF		22 125 209	16 178 568
Ubenyttede midler 2015		9 063 586	7 384 284
Annen kortsiktig gjeld		3 745 950	3 884 635
Landsorganisasjonen i Norge		12 000 000	
Direkte avtaler		<u>0</u>	<u>23 524 236</u>
Sum kortsiktig gjeld		<u>46 934 745</u>	<u>50 971 723</u>

6 LØNN, GODTGJØRELSER

Det er ikke utbetalt lønn og styrehonorar i fondet.

7 REVISOR

Det er kostnadsført kr. 46 375,- til revisjon.

Oslo, 4. april 2016

Tor- Arne Solbakken

Anders Skattkjær

Monica Derbakk

Bjørn Mietinen

Solfrid Horne-Moe

Anita Johansen

Statsautoriserte revisorer
Ernst & Young AS

Dronning Eufemias gate 6, NO-0191 Oslo
Oslo Atrium, P.O.Box 20, NO-0051 Oslo

Foretaksregisteret: NO 976 389 387 MVA
Tlf: +47 24 00 24 00
Fax: +47 24 00 24 01

www.ey.no
Medlemmer av den norske revisorforening

Til representantskapet i
Landsorganisasjonen i Norge

REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for LOs Opplysnings- og utviklingsfond, som består av balanse per 31. desember 2015 og resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Fondsstyrets ansvar for årsregnskapet

Fondsstyret er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og for slik intern kontroll som fondsstyret finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for organisasjonens utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av organisasjonens interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet for LOs Opplysnings- og utviklingsfond avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av organisasjonens finansielle stilling per 31. desember 2015 og av dets resultater for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet og forutsetningen om fortsatt drift er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at fondsstyret har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av organisasjonens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Oslo, 24. mai 2016
ERNST & YOUNG AS

Kjetil Andersen
statsautorisert revisor

Årsberetning 2016

Virksomhetens art

Landsorganisasjonen i Norge (LO) er landets største lønnskakerorganisasjon med 25 fagforbund som medlemmer.

LO ivaretar fagforbundenes felles interesser som forhandler av lønns- og avtalevilkår. Fagforbundene med sine 917 000 medlemmer omfatter nesten alle yrkesgrupper i landet.

LO er lokalisert i Oslo med distriktskontorer i Sarpsborg, Oslo, Hamar, Gjøvik, Drammen, Tønsberg, Porsgrunn, Arendal, Kristiansand, Stavanger, Bergen, Førde, Molde, Trondheim, Steinkjer, Bodø, Tromsø og Kirkenes. LO har også kontor i Brussel, Belgia.

Fortsatt drift

I samsvar med regnskapsloven §3 bekreftes det at forutsetning om fortsatt drift er tilstede.

Helse, miljø og sikkerhet

Sykefraværet i 2016 var 4,94 %, fordelt på 5,85 % for kvinner og 3,66 % for menn.

I 2015 var sykefraværet 4,35%.

LO har hatt og vil fortsette å ha stor oppmerksomhet på forebyggende arbeid for å redusere antall sykedager. Systematisk HMS-arbeid har vært prioritert over en lengre periode. LO har en aktiv oppfølging av sykemeldte, og tilrettelegger arbeidsplassen der det er behov for dette. Oppfølging av sykmeldte skjer i nært samarbeid med bedriftshelsetjenesten.

LO er en IA-virksomhet, og har målsettinger på alle tre delmålene i IA-avtalen. Dette innebærer arbeid med reduksjon i sykefravær, økt sysselsetting av personer med nedsatt funksjonsevne og øke gjennomsnittlig avgangsalder gjennom aktiv livsfaseorientert personalpolitikk. LO har etablert eget IA-utvalg med egen handlingsplan på IA-avtalens delmål.

LO har bl.a. bedriftsidrettslag, fri til trening i arbeidstiden og tilbud om naprapat som virkemidler for å forebygge og behandle belastningsskader. I tillegg har LO et nært samarbeid med bedriftshelsetjenesten. LOs arbeidsmiljøutvalg har hatt regelmessige møter i 2016 hvor tiltak for bedring av HMS er foreslått og gjennomført. Alle enheter i organisasjonen har utarbeidet planer for oppfølging av arbeidsmiljøet og gjennomfører utviklingssamtaler.

Videre er det utarbeidet retningslinjer for varsling av utilbørlig opptreden i organisasjonen. LOs HMS-arbeid er godt forankret i organisasjonen gjennom arbeidsmiljøutvalget og LOs verneombud.

Det er utarbeidet en egen seniorpolitikk for blant annet å øke den gjennomsnittlig avgangsalderen blant LOs ansatte.

Arbeidsmiljøet i LO betegnes som godt. Ulike arbeidsmiljøfaktorer måles hvert 2. år i en egen arbeidsmiljøundersøkelse som danner grunnlaget for avdelingsvise HMS-handlingsplaner.

Det har ikke forekommet alvorlige arbeidsuhell eller ulykker i løpet av året.

LOs etiske retningslinjer inkl. retningslinjer for antikorrupsjon er nylig revidert

Miljørapportering

LO skal drive sin virksomhet med minst mulig påvirkning på det ytre miljø.

LO abonnerer på bysykkelkort og har minimalt med parkeringsplasser til bruk for ansatte. I tillegg oppfordres det til kollektivtransport på reiser der dette er mulig.

Det er tilrettelagt for videokonferanser på flere møterom.

LO ble i 2016 resertifisert som Miljøfyrtårnvirksomhet, og jobber systematisk for å overholde sine forpliktelser i sertifiseringen.

Vi benytter miljøvennlige renholdsprodukter, svanemerket papir og ved våre øvrige innkjøp blir miljøvennlige produkter og produksjonsmetoder vektlagt.

Avfallet kildesorteres og hentes regelmessig. Vi samarbeider med Oslo Kongressenter om redusert energiforbruk og andre miljøbesparende tiltak ved vårt hovedkontor i Oslo.

Likestilling og mangfold

LOs Sekretariatet består av fem kvinner og ti menn. I LOs valgte ledelse er det 4 kvinner og 4 menn. Av organisasjonens øvrige ledere er 40,0% kvinner og 60,0% menn. Totalt er vi 59,0 % kvinner og 41,0% menn.

Lønnsfastsettelsen innen de forskjellige stillingskategorier skal være lik, uavhengig av kjønn eller etnisk opprinnelse. Alle skal ha lik mulighet til videreutdanning og deltakelse i kompetansehevende tiltak. LO har pr. 31.12.2016 258 ansatte fordelt på 254 årsverk.

LO deltar i Norsk Folkehjelps prosjekt for å motvirke rasisme i arbeidslivet. Det jobbes aktivt for å fremme likestilling og hindre diskriminering i egen organisasjon.

Målsetningen er at arbeidsstyrken i størst mulig grad skal gjenspeile mangfoldet i befolkningen. Det er derfor et personalpolitisk mål å oppnå en balansert alders- og kjønns sammensetning, rekruttere personer med etnisk minoritetsbakgrunn og personer med nedsatt funksjonsevne. LO har i dag medarbeidere med etnisk opprinnelse fra 16 forskjellige land.

Framtidig utvikling

LO er en organisasjon hvor organisasjonens ressurser brukes til å fremme medlemmenes interesser i samsvar med vedtektene. I tillegg til å sikre LOs medlemmer gode lønns- og arbeidsvilkår, er arbeid til alle en prioritert oppgave for LO.

LO vil fortsatt medvirke til å styre og påvirke samfunnsutviklingen i tråd med arbeiderbevegelsens sosialdemokratiske idegrunnlag.

Resultat, finansiering og likviditet

Morselskapet LO hadde i 2016 inntekter på TNOK 511 630 og et driftsunderskudd på TNOK 34 961. Årsresultatet viser et overskudd på TNOK 201 272.

Konsernet LO hadde inntekter på TNOK 569 929 og et driftsunderskudd på TNOK 95 908. Årsresultatet viser et overskudd på TNOK 201 453.

Egenkapitalandelen for LO er 93,6 %, og 92,7 % for konsernet.

Konsernet har en sunn økonomisk og finansiell stilling.

Årsresultat og disponeringer

Sekretariatet foreslår følgende disponering av årsresultatet i Landsorganisasjonen i Norge (Tall i 1 000)

Til kampfondet	13 496
Fra kampfondet	-13 496
Til Folkets Hus Fond	297
Fra LOs Opplysnings- og utviklingsfond	5 239
Til LOfavør	1 732
Til Solidarisk Støttefond (rettstvister vesentlig for norsk arbeidsliv)	
Fra øvrige fond	-473
Fra annen egenkapital	194 475
Total disponering	201 272

Landsorganisasjonens fond og egenkapital per 31.12.2016:

(Tall i 1 000)

Kampfondet	1 050 000
Folkets Hus Fond	139 574
LOs Opplysnings- og utviklingsfond	97 905
LOfavør	23 735
Solidarisk Støttefond (ved rettstvister)	10 000
Øvrige fond	2 995
Totalt fond	1 324 209
 Annen egenkapital	 2 959 914
Sum egenkapital	4 284 123

LOs Sekretariat har i 2014 etablert et fond - Solidarisk Støttefond - som skal kunne yte støtte til livsopphold for arbeidstakere som er involvert i rettstvister av vesentlig betydning for norsk arbeidsliv.

LO solgte i 2016 alle sine aksjer i Amedia AS. I tillegg solgte LO alle sine aksjer i Bank 1 Oslo Akershus AS. Oppgjøret for aksjene i Bank 1 Oslo Akershus AS ble gjort i egenkapitalbevis i Sparebanken Hedmark. LO og forbundene eier nå 15 % av EK-bevisene i banken.

Oslo, 3. april 2017

Gerd Kristiansen	Tor-Arne Solbakken	Hans-Christian Gabrielsen
 Peggy Hessen Følsvik	 Erna Hagensen	 Jan Olav Andersen
 Mette Nord	 Odd Haldgeir Larsen	 Jørn Eggum
 Steinar Krogstad	 Trine Lise Sundnes	 Leif Sande
 Jan-Egil Pedersen	 John Leirvaag	 Egil Andre' Aas

Landsorganisasjonen i Norge 2016

LO I NORGE		NOTER	RESULTATREGNSKAP	KONSERN	
2016	2015		(tall i 1000)	2016	2015
Driftsinntekter					
433 221	430 419	1	Kontingentinntekter	433 221	430 419
78 409	78 139	3,13	Andre driftsinntekter	136 708	137 046
511 630	508 558		Sum driftsinntekter	569 929	567 465
Driftskostnader					
254 910	254 006	4, 5	Lønnskostnader	287 102	285 071
6 018	8 571	7	Avskrivninger på varige driftsmidler	11 489	13 737
13 496	1 806		Konfliktsstøtte til forbund	13 496	1 806
272 167	239 889	6, 11	Andre driftskostnader	353 750	300 907
546 590	504 272		Sum driftskostnader	665 837	601 521
-34 961	4 286		Driftsresultat	-95 908	-34 057
-35 322	-11 488	8	Resultatandel i datterselskaper	-	-
1 494	65 746	8	Resultatandel i tilknyttede selskaper	1 494	65 746
	-67 499	8	Nedskrivning tilknyttede selskap		-67 499
38 977	42 274		Renteinntekter	65 494	69 970
232 906	69 434		Annen finansinntekt	232 430	68 967
-1 822	-1 519		Annen finanskostnad	-2 056	-1 823
201 272	101 234		Resultat før skattekostnad	201 453	101 305
-	-	1	Skattekostnad på ordinært resultat	-	-
201 272	101 234		Årsresultat	201 453	101 305
			Til/fra minoritet	181	370
			Til/fra majoritet	201 272	100 935
13 496	1 806		Til kampfondet		
-13 496	-1 806		Fra kampfondet		
297	954		Til Folkets Hus Fond		
5 239	1 739		Fra/til LOs Opplysnings- og utviklingsfond		
1 732	-589		Til/Fra LOfavør		
-	5 000		Til Solidarisk Støttefond (ved rettstvister)		
-473	-453		Fra/til øvrige fond		
194 476	94 584		Fra/til annen egenkapital		
201 272	101 235		Sum disponert	201 453	101 305

Landsorganisasjonen i Norge 2016

LO I NORGE		NOTER	EIENDELER	KONSERN	
31.12.2016	31.12. 2015		(tall i 1000)	31.12.2016	31.12. 2015
EIENDELER					
Anleggsmidler					
Varige driftsmidler					
6 208	6 496	7	Fast eiendom, tomter mv.	55 105	57 053
12 464	15 320	7	Driftsløsøre, inventar mv.	20 171	21 338
18 672	21 816		Sum varige driftsmidler	75 276	78 392
Finansielle anleggsmidler					
892 361	913 997	8	Investeringer i datterselskaper	-	-
138 069	849 241	8	Investeringer i tilknyttede selskaper	138 069	849 241
981 459	331 136	9	Investeringer i aksjer og andeler	981 459	331 136
22 432	22 204	15	Lån - datterselskaper	-	-
365 627	270 504	12	Andre fordringer	579 627	484 504
2 399 948	2 387 083		Sum finansielle anleggsmidler	1 699 155	1 664 882
2 418 620	2 408 900		Sum anleggsmidler	1 774 431	1 743 273
Omløpsmidler					
Fordringer					
17 665	14 057		Kundefordringer	21 063	17 173
16 778	29 623		Andre fordringer	23 496	42 081
34 443	43 680		Sum fordringer	44 559	59 254
370 059	299 177		Andre kortsiktige investeringer	525 344	419 914
1 757 101	1 605 611	17	Bankinnskudd, kontanter mv.	2 283 849	2 179 125
2 161 603	1 948 468		Sum omløpsmidler	2 853 752	2 658 293
4 580 223	4 357 368		Sum eiendeler	4 628 183	4 401 566

Landsorganisasjonen i Norge 2016

LO I NORGE		NOTER	EGENKAPITAL OG GJELD	KONSERN	
31.12.2016	31.12.2015		(tall i 1000)	31.12.2016	31.12.2015
EGENKAPITAL OG GJELD					
Fond					
1 050 000	1 050 000	18	Kampfondet		
139 574	139 277	18	Folkets Hus Fond		
97 905	92 666	18	LOs OU-fond		
23 735	22 003	18	LOfavør		
10 000	10 000	18	Solidarisk Støttefond		
2 995	3 468	18	Øvrige fond		
1 324 209	1 317 413		Sum fond		
Annen egenkapital					
2 959 914	2 735 795	18	Annen egenkapital	4 284 123	4 053 208
		18	Minoritetsinteresse	3 911	3 932
4 284 123	4 053 208		Sum egenkapital	4 288 034	4 057 141
Gjeld					
Avsetninger for forpliktelser					
130 166	167 880	5	Pensjonsforpliktelser	142 109	178 567
58 388	53 743	14	Andre avsetn. for forpliktelser	58 388	53 743
188 554	221 623		Sum avsetn. for forpliktelser	200 496	232 210
Annen langsiktig gjeld					
-	-		Øvrig langsiktig gjeld	4 300	4 333
-	-		Sum annen langsiktig gjeld	4 300	4 333
Kortsiktig gjeld					
28 057	16 263		Leverandørgjeld	37 070	25 343
17 380	16 600		Skyldig offentlige avgifter	20 230	19 264
62 109	49 673	16	Annen kortsiktig gjeld	78 052	63 175
107 546	82 536		Sum kortsiktig gjeld	135 352	107 782
296 100	304 160		Sum gjeld	340 148	344 425
4 580 223	4 357 368		Sum egenkapital og gjeld	4 628 183	4 401 566

Landsorganisasjonen i Norge 2016

LO I NORGE		KONTANTSTRØMOPPSTILLING	KONSERN	
31.12.2016	31.12.2015	(tall i 1000)	31.12.2016	31.12.2015
Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter				
201 272	101 235	Resultat før skattekostnad	201 453	101 305
35 322	11 488	- Resultatandeler i datterselskaper	-	-
-1 494	-65 746	- Resultatandel i tilknyttede virksomheter	-1 494	-65 746
-65 919	-	- Gevinst/+tap ved salg av aksjer	-65 919	-
-147 605	-54 065	- Resultatført utbytte	-147 605	-54 065
6 018	8 571	+ Ordinære av-/nedskrivninger driftsmidler	11 489	13 737
-	67 499	- Nedskrivning av finansielle anleggsmidler		67 499
-86 114	45 670	Endring i fordringer	-86 236	18 774
11 794	-2 170	Endring i leverandørgjeld	20 129	-8 229
-3 757	3 251	Forskjell på kostnadsført og innbetalt pensj.premie	-3 757	3 109
14 857	-13 400	Endring i andre tidsavgrensninger	14 596	-13 400
-35 624	102 332	Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	-57 343	62 984
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter				
-70 881	-36 790	Utbetalinger til kortsiktige investeringer	-105 430	-77 822
-671 323	-4 000	Utbetalinger ved kjøp av finansielle investeringer	-656 323	-4 000
784 585	-	Innbetalinger fra salg av finansielle investeringer	784 585	-
-2 871	-1 095	Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	-8 370	-5 258
		- Innbetaling ved avvikling av selskap		-
		- Utbetalinger finansielle investeringer		-
147 605	62 350	Mottatt utbytte	147 605	62 350
187 114	20 465	Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	162 066	-24 730
151 490	122 797	Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	104 723	38 254
1 605 611	1 482 814	Beholdning i kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse	2 179 125	2 140 871
1 757 101	1 605 611	Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt	2 283 849	2 179 125

Noter til årsregnskapet 2016

Alle beløp i TNOK

Note 1 Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapslovens bestemmelser og god regnskapsskikk.

Konsolideringsprinsipper

Konsernregnskapet utarbeides etter ensartede prinsipper ved at de kontrollerte virksomhetene følger de samme regnskapsprinsipper som LO. Alle vesentlige interne transaksjoner, fordringer og gjeld elimineres.

Virksomheter hvor LO har betydelig innflytelse

Virksomheter hvor LO har betydelig innflytelse, herunder felleskontrollert virksomhet, er vurdert etter egenkapitalmetoden i selskapsregnskapet og i konsernregnskapet.

LO's andel av resultatet er basert på de ovennevnte virksomheters resultat etter skatt. Det er gjort fradrag for interne gevinster og eventuelle avskrivninger på merverdi som skyldes at kostpris på aksjene var høyere enn den ervervede andelen av bokført egenkapital. I resultatregnskapet er resultatandelene vist under finansposter, mens eiendelene i balansen er vist under finansielle anleggsmidler.

Klassifisering og vurdering av balanseposter

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmidler/langsiktig gjeld.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Kortsiktige plasseringer av overskuddslikviditet (likvide aksjer, obligasjoner og andeler vurdert som omløpsmidler), vurderes til virkelig verdi med verdiendring over resultat. Gevinster, utbytte og andre utdelinger regnskapsføres som annen finansinntekt.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi dersom verdifallet ikke forventes å være forbigående. Langsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringspunktet.

Kontanter og kontantekvivalenter

Kontanter og kontantekvivalenter består av kontanter og bankinnskudd med eventuelle opprinnelige bindinger inntil 3 måneder eller mindre.

I kontantstrømoppstillingen for konsernet er kontanter og kontantekvivalenter definert som over og presentert netto etter trukket kassekreditt.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene. I tillegg gjøres det for øvrige kundefordringer en uspesifisert avsetning for å dekke antatt tap.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler balanseføres og avskrives over driftsmidlets levetid dersom de har levetid over 3 år, og har en kostpris som overstiger TNOK 20. For konsernets skattepliktige virksomhet er grensen for vesentlig 15.

Direkte vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres som løpende driftskostnader, mens påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmiddelets kostpris og avskrives i takt med driftsmiddelet.

Leieavtaler

Leieavtaler der en vesentlig del av risiko forbundet med eierskap beholdes av utleier, klassifiseres som operasjonelle leieavtaler. Alle leasingkontrakter i LO er definert som operasjonell leasing.

Finansielle anleggsmidler

Investering i datterselskaper og tilknyttede selskaper regnskapsføres etter egenkapitalmetoden i selskapsregnskapet. Øvrige aksjer, andeler og andre investeringer vurderes etter kostmetoden.

Pensjoner

LO følger internasjonale prinsipper for regnskapsføring av pensjoner hvor estimatavvik løpende føres mot egenkapitalen.

Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser beregnes etter lineær opptjening basert på forventet sluttlønn. Beregningen er basert på en rekke forutsetninger, herunder diskonteringsrente, fremtidig regulering av lønn, pensjoner og ytelser av folketrygden, fremtidig avkastning på pensjonsmidler samt aktuarmessige forutsetninger om dødelighet og frivillig avgang. Pensjonsmidler er vurdert til virkelig verdi og fratrukket i netto pensjonsforpliktelse i balansen.

Kontingentinntekter

LOs kontingentinntekter overføres fra forbundene, og som hovedregel beregnet med utgangspunkt i 0,2% av forbundenes lønnsmasse. Inntektsføringen skjer etter beste mulige estimat på opptjent kontingentgrunnlag i regnskapsperioden.

Offentlige tilskudd

Offentlig tilskudd mottatt fra Utenriksdepartementet og Norad regnskapsføres brutto og inngår i andre driftsinntekter.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte metode. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter, bankinnskudd og andre kortsiktige, likvide plasseringer.

Skatt

Konsernet er delvis skattepliktig som følge av skattepliktig aktivitet i enkelte selskaper som inngår i konsernet. Skattekostnaden i resultatregnskapet omfatter både periodens betalbare skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt er beregnet med 24 % på grunnlag av de midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier samt skattemessig underskudd til fremføring ved utgangen av regnskapsåret. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller som reverserer eller kan reverseres i samme periode er utlignet.

Netto utsatt skattefordel balanseføres i den grad det er sannsynlig at denne kan bli benyttet.

Note 2 LOs konsernsammensetning

Konsernregnskapet omfatter LO, LOs Utdanningsfond, Sykelønnsordningens Fond, LO-Partner AS, Sørmarka AS og Arbeiderbevegelsens Folkehøgskole Ringsaker AS.

Note 3 Andre driftsinntekter

Morselskapet LO	2016	2015
Tilskudd fra Norad, Utenriksdepart	27 874	29 783
LOfavør	600	5 482
LO's koordinatører	8 068	7 250
Juridiske tjenester	30 543	25 400
Andre inntekter	11 324	10 224
Sum	78 409	78 139

Konsernet LO

Andre inntekter LO	78 409	78 139
Undervisning, hotell- og konferanse	58 299	58 907
Sum	136 708	137 046

Note 4 Personalkostnader, antall ansatte, godtgjørelser, lån til ansatte m.m.

Morselskapet LO	2016	2015
Lønnskostnader	179 127	167 967
Arbeidsgiveravgift	26 830	24 736
Pensjonskostnader	35 258	41 737
Andre ytelser	13 695	19 566
Sum	254 910	254 006

Gjennomsnittlig antall ansatte omregnet til årsverk: 254 247

Ledende personer	Lønn	Pensjons- utgifter	Annen godtgjørelse
Leder Gerd Kristiansen	1 294	289	130
1. nestleder Tor-Arne Solbakken	1 165	459	56
2. nestleder Hans-Christian Gabrielsen	1 165	223	53
1. sekretær Peggy Hessen Følsvik	1 036	269	28
LO-sekretær Terje Olsson	971	218	48
LO-sekretær Trude Tinnlund	971	221	39
LO-sekretær Are Tomasgaard	971	188	26
LO-sekretær Renee Rasmussen	971	0	23

Lønnen til LOs valgte ledelse fastsettes av Sekretariatet og justeres årlig med bakgrunn i antatt gjennomsnittlig lønnsvekst i samfunnet forøvrig.

Ansatte inkl. ledelsen har lån i LO på til sammen TNOK 5 791 Ledelsen inngår i LOs kollektive pensjonsordning som er tilpasset Lov om Foretakspensjon. Pensjonsutgifter utgjør betalt premie i perioden.

Leder har verken avtale om etterlønn, bil-, bolig- eller personallån.

Honorar til revisor (alle beløp inkl. mva):	2016	2015
Lovpålagt revisjon	1 749	975
Andre attestasjonstjenester	16	36
Skatterådgivning	5	0
Andre tjenester utenfor revisjon	435	47
Sum	2 205	1 058

Konsernet LO		
Lønnskostnader	205 783	194 021
Arbeidsgiveravgift	31 122	28 715
Pensjonskostnader	37 297	44 241
Andre ytelser	12 899	18 093
Sum	287 102	285 071

Gjennomsnittlig antall ansatte omregnet til årsverk: 320 312

Honorar til revisor (alle beløp inkl. mva):		
Lovpålagt revisjon	1 987	1 195
Andre attestasjonstjenester	29	62
Skatterådgivning	5	0
Andre tjenester utenfor revisjon	507	89
Sum	2 528	1 346

Note 5 Pensjonskostnader og pensjonsmidler, pensjonsforpliktelser

LO er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon. Organisasjonens pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i denne lov.

LOs ledelse og ansatte er dekket gjennom kollektive (sikrede) pensjonsordninger i SpareBank 1 Forsikring AS. LO har i tillegg en usikret pensjonsordning knyttet til pensjonsavgang mellom 62 og 67 år.

Fra 67 år dekkes LOs ansatte gjennom en kollektiv sikret pensjonsordning. Denne ordningen sikrer en antatt total pensjonsytelse på 70% av pensjonsgrunnlaget, med nedtrapping ved 77 år (65%) og ved 80 år (60%) Pensjonsytelsen baseres på beregninger fra Folketrygdens regelverk fram til 31.12.2010.

LOs ledelse er etter kongressens vedtak i 1997 ikke valgbar etter fylte 60 år, men står til LOs disposisjon til fylte 65 år. Pensjonsytelsen fra 65 år sikrer en antatt livsvarig ytelse på 66% av pensjonsgrunnlaget.

Ytelsene forutsetter fullt opptjente pensjonsrettigheter. Fullt opptjente rettigheter har arbeidstakere som ved nådd pensjonsalder vil få en tjenestetid på 30 år eller mer.

I tillegg har LO en pensjonsavtale med tidligere ansatte. Dette er en usikret ordning som dekkes gjennom driften.

Basert på forsikringstekniske prinsipper beregnes nåverdien av antatte framtidige pensjonsytelser.

Estimatavvik føres løpende mot egenkapital.

Følgende økonomiske og aktuarmessige forutsetninger er lagt til grunn for beregningene.

	2016	2015
Diskonteringsrente	2,60 %	2,70 %
Forventet avkastning av pensjonsmidler	2,60 %	2,70 %
Årlig forventet lønnsvekst	2,50 %	2,50 %
G-regulering	2,25 %	2,25 %
Regulering av løpende pensjon	2,25 %	2,25 %

Det knytter seg usikkerhet til beregninger som strekker seg langt fram i tid. LOs netto pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser kan spesifiseres som følger:

Morselskapet LO

Sikret ordning

Bokført pensjonsforpliktelse 01.01.	113 454	161 992
Netto pensjonsforpliktelse etter arbeidsgiveravgift 31.12.	79 724	113 454
Egenkapitalført estimatavvik 31.12.	(31 547)	(53 636)

Usikret ordning (AFP, driftspensjon)

Bokført pensjonsforpliktelse 01.01.	38 361	44 127
Netto pensjonsforpliktelse etter arbeidsgiveravgift 31.12.	36 930	38 361
Egenkapitalført estimatavvik 31.12.	(1 935)	(6 290)

Pensjoner dekket over drift (tidligere DNFP)

Bokført pensjonsforpliktelse 01.01.	16 065	20 366
Netto pensjonsforpliktelse etter arbeidsgiveravgift 31.12.	13 512	16 065
Egenkapitalført estimatavvik 31.12.	(475)	(1 930)

Sum pensjonsforpliktelser 31.12.

	130 166	167 880
--	----------------	----------------

Egenkapitalført effekt av estimatavvik 31.12.

	(33 957)	(61 856)
--	-----------------	-----------------

Spesifikasjon av pensjonskostnaden	2016	2015
Årets pensjonsopptjening	31 421	37 663
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	12 249	11 310
Forventet avkastning av pensjonsmidler	(8 162)	(6 469)
Administrasjonskostnader	3 001	2 492
Resultatført planendring	0	0
Ansattes andel pensjonsordninger	(3 250)	(3 259)
Pensjonskostnad	35 258	41 737

Konsernet LO

Sikrete og usikrete ordninger

Bokført pensjonsforpliktelse 01.01.	178 567	241 124
Netto pensjonsforpliktelse etter arbeidsgiveravgift 31.12.	142 108	178 567
Egenkapitalført estimatavvik 31.12.	(32 643)	(65 770)

Spesifikasjon av pensjonskostnaden		
Pensjonsopptjening	32 830	39 408
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	12 856	11 887
Forventet avkastning av pensjonsmidler	(8 578)	(6 835)
Kostnad innskuddspensjon, AFP, andre ordninger	610	719
Administrasjonskostnader	3 186	2 662
Ansattes andel pensjonsordninger	(3 606)	(3 600)
Pensjonskostnad	37 297	44 241

Note 6 Spesifikasjon av andre driftskostnader

Morselskapet LO	2016	2015
Administrasjonskostnader	64 794	63 807
Informasjonsmaterieil, PR-kostnader	21 622	30 668
Møte- og reisekostnader	31 923	32 596
Tilskudd/ bevilgninger	68 017	31 977
Kontingenter	12 541	11 948
Fagblad	20 977	20 565
Kongress	4 868	111
Avsatt til kongress 2017	8 000	8 000
Internasjonalt faglig arbeid	34 213	35 813
Tap på krav	0	188
Andre kostnader	5 212	4 216
Sum andre driftskostnader	272 167	239 889

Note 7 Varige driftsmidler

	Fast eiendom	Driftsløsøre, inventar o.l.	Totalt
Morselskapet LO			
Akk. anskaffelseskost 01.01.16	8 685	114 265	122 950
+årets tilgang	0	2 871	2 871
-årets avgang	0	3 894	3 894
Anskaffelseskost 31.12.16	8 685	113 242	121 927
Akkumulerte avskr. 31.12.16	2 477	100 779	103 256
Bokført verdi 31.12.16	6 208	12 463	18 672
Årets avskrivninger	289	5 729	6 018
Økonomisk levetid	20-40 år	3 - 10 år	
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	

Landsorganisasjonen i Norge 2016

	Fast eiendom	Driftsløsøre, inventar o.l.	Totalt
Konsernet LO			
Akk. anskaffelseskost 01.01.16	137 483	138 886	276 36
+årets tilgang	2 350	6 044	8 39
-årets avgang	0	3 894	3 89
Anskaffelseskost 31.12.16	139 833	141 035	280 86
Akkumulerte avskr. 31.12.16	83 727	120 864	204 59
Akkumulerte nedskrivninger 31.12.16	1 000	0	1 00
Bokført verdi 31.12.16	55 105	20 171	75 27
Årets avskrivninger	4 279	7 210	11 48
Økonomisk levetid	20 -25 år	3 - 10 år	3 - 10 år
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær

Note 8 Tilknyttede virksomheter og datterselskap

Firma	Pr 01.01. Bokført verdi	Aksje- innskudd	Bokført mot EK	Resultat- andel	Pr 31.12. Bokført verdi
LO - datterselskaper					
Sørmarka AS (Siggerud)	25 546		(1 314)	1 177	25 40
Arbeiderbev. Folkehøgskole Rings. AS (Moelv)	1 713			(132)	1 58
LO Partner AS (Oslo)	179	15 000		(12 619)	2 56
LOs Utdanningsfond (Oslo)	430 465			(9 571)	420 89
Sykelønsordningens Fond (Oslo)	456 093			(14 179)	441 91
	913 997	15 000	(1 314)	(35 322)	892 36

LO - tilknyttede virksomheter og felles virksomheter

Firma	Pr 01.01. Bokført verdi	Kjøp/salg aksjer	Bokført mot EK	Mottatt utbytte	Resultat- andel	Pr 31.12. Bokført verdi
LOs Opplysnings- og Utviklingsfond	92 666				5 239	97 90
Bank 1 Oslo Akershus AS	578 570	(578 570)				
Oslo Kongressenter Folkets Hus AS	26 041				1 037	27 07
Tankesmien Agenda AS	2 615	6 000			(6 234)	2 38
SpareBank 1 Medlemskort AS	9 254				1 452	10 70
Amedia AS	140 096	(140 096)				
	849 241	(712 666)	0	0	1 494	138 06

LOs Opplysnings- og utviklingsfond er felleskontrollert virksomhet med NHO.

Aksjene i Amedia er solgt i 2016, og verdien av aksjene ble nedskrevet i 2015. Salgstransaksjonen er gjennomført i 2016.

Eierandelen i Bank1 Oslo Akershus AS er solgt. Oppgjøret er skjedd i egenkapitalbevis i Sparebanken Hedmark.

LO har deltatt i en kapitalforhøyelse i Tankesmien Agenda AS i 2016 med 6 millioner kroner.

LO eier 390 aksjer i Tankesmien Agenda AS og eierandelen er 49 %.

LO inkl. Folkets Hus Fond eier 153 614 aksjer i Oslo Kongressenter Folkets Hus AS som tilsvarer en eierandel på 30,14 % av aksjene.

LO eier 1470 aksjer i SpareBank1 Medlemskort AS (LOfavør) som utgjør en eierandel på 49%.

Stemmeandel tilsvarer eierandel i datterselskaper og tilknyttede selskaper.

Note 9 Investeringer i aksjer og andeler

Selskapets navn	Antall	Pålydende i kroner	Bokført verdi
Aksjer			
SpareBank 1 Gruppen AS	109 212	1 000	329 697
SpareBank 1 Markets AS	7 352	1 000	1 228
Klassekampen AS	100	100	100
Statstilsattes Hus AS	280	100	28
Forpleiningstjenester AS	53	500	53
Andre aksjer			9
Sum			331 115
Egenkapitalbevis			
Sparebanken Hedmark	10 322 584	63	650 323
Sum aksjer og egenkapitalbevis			981 438

Det er mottatt TNOK 139 136 i utbytte fra Sparebank 1 Gruppen AS.

Andeler

Drammen Folkets Hus	10
Samfunnshuset Kirkenes	10
Andre andeler	1
Sum	21

Sum investeringer i aksjer og andeler **981 459**

Note 10 Skatt konsern

De skattepliktige enhetene i konsern er ikke i skatteposisjon. Videre har disse ingen balanseført utsatt skattefordel, slik at det ikke er noen skattemessige balanse- eller resultateffekter i konsernregnskapet

Note 11 Leieavtaler

LO leier lokaler for sin virksomhet i Oslo Kongressenter Folkets Hus med utløpsdato 01.02.2030.

Årlig leie er TNOK 12 185.

For sine kontorer i fylkene leier LO lokaler med varierende utløpsdatoer.

Note 12 Andre fordringer

	2016	2015
Morselskapet LO		
Pantelån Folkets Hus Fond	89 028	95 047
SpareBank1 Gruppen AS	257 400	161 399
Lån til fagbevegelsen	1 752	1 869
Lån utøya	6 500	
Panteobligasjoner	1 400	1 800
Leieboerinnskudd	8 375	9 659
Personallån	5 791	6 834
Avsetning tap på fordringer	(4 619)	(6 104)
	365 627	270 504
Konsernet LO		
Fordringer i LO	365 627	270 504
Ansvarlig lån til SpareBank1 i Sykelønnsordningens Fond	140 000	140 000
Ansvarlig lån til SpareBank1 i Utdanningsfondet	74 000	74 000
	579 627	484 504

Note 13 Offentlige tilskudd

LO mottar tilskudd til sin virksomhet i Øst-Europa og utviklingsland.
LO står ansvarlig for midlenes anvendelse inntil rapport og regnskap er oversendt og godtatt av bevilger. Tilskuddet for 2016 var TNOK 27 874

Note 14 Andre avsetninger for forpliktelser

LO har forpliktet seg til å dekke 1/3 av pensjonsforpliktelsene til LOs forbund og foreninger i Den norske Fagorganisasjons pensjonskasse.
LO har påtatt seg garantiansvar ifm. husleie for tankesmien Agenda AS.
Beløpet er på kr. 487.830,-

	2016	2015
Garantiansvar pensjonsforpliktelser	25 588	29 143
Avsetning til kongress 2017	32 000	24 000
Avsetning til landsmøte Folkets Hus Landsforbund 2017	800	600
	58 388	53 743

Note 15 Mellomværende, fordringer og gjeld, selskap i samme konsern

Morselskapet LO

	2016	2015
Lån til Utdanningsforndet	0	0
Lån til sykelønnsordningens fond	2 553	0
Lån til Sørmarka AS (gjenstående nedbetalingstid 16 år)	7 826	9 031
Lån til AFR AS (gjenstående nedbetalingstid 26 år)	12 053	13 173
Sum	22 432	22 204

Lånene belastes med den til en hver tid gjeldende rente i Folkets Hus Fond.

Spesifikasjon av transaksjoner mellom selskap i samme konsern

	2016	2015
Sørmarka - Kjøp av tjenester	5 940	5 451
Sørmarka - Renter på lån	181	193
Arbeiderbevegelsens Folkehøgskole Ringsaker - Renter på lån	275	275
Utdanningsfondet - Salg av tjenester	1 300	1 300
Sykelønnsordningens Fond - Salg av tjenester	60	60

Note 16 Annen kortsiktig gjeld

Morselskapet LO

	2016	2015
Kulturutvalget	3 945	3 399
Avsatte feriepenger	17 590	16 864
LOfavør	12 929	11 646
Innsamlingsaksjon for gjenoppbygging av Utøya	0	206
Annen kortsiktig gjeld	27 645	17 558
	62 109	49 673

Konsernet LO

LO	62 109	49 673
Arbeiderbev. Folkehøgskole Ringsaker AS	1 375	1 300
Sørmarka AS	4 173	4 128
Utdanningsfondet	10 323	8 048
Sykelønnsordningens Fond	52	21
LO Partner AS	21	5
	78 052	63 175

Landsorganisasjonen i Norge 2016

Note 17 Bundne skattetrekkmidler

I posten bankinnskudd, kontanter og lignende inngår MNOK 11 i bundne skattetrekkmidler.

Note 18 Årets endring i egenkapital

	31.12.2015	Resultat 2016	Føring mot EK pr 31.12.2016	31.12.2016
Morselskapet LO				
Kampfondet	1 050 000	0		1 050 000
Folkets Hus Fond	139 277	297		139 574
LOs Opplysnings- og utviklingsfond	92 666	5 239		97 905
LOfavør	22 003	1 732		23 735
Solidarisk Støttefond (rettstvister)	10 000	0		10 000
Øvrige fond	3 468	(473)		2 995
Sum fond	1 317 413	6 796	0	1 324 209
Sykelønnsordningens Fond	456 093	(14 178)		441 915
LOs Utdanningsfond	430 465	(9 571)		420 895
Øvrig egenkapital	1 849 236	218 225	29 643	2 097 105
Sum annen egenkapital	2 735 795	194 476	29 643	2 959 914
Totalt	4 053 208	201 272	29 643	4 284 123
	Resultat	Resultat	Føring mot EK	
	31.12.2015	2016	pr 31.12.2016	31.12.2016
Konsernet LO				
Majoritet	4 053 208	201 272	29 643	4 284 123
Minoritet	3 932	181	(202)	3 911
Totalt	4 057 141	201 453	29 441	4 288 034

Spesifikasjon av føring mot egenkapital:

Estimatavvik pensjon LO	33 957
Prinsippendring avsetning LO	(3 000)
Estimatavvik pensjon Sørmarka	(1 314)
Føringer direkte mot EK LO	29 643

Note 19 Risikovurdering

Som en del av LOs internasjonale engasjement involverer vi oss i utviklingsprosjekter i utvalgte land i Afrika, Asia og Latin-Amerika. Dette arbeidet er delvis finansiert av NORAD-midler og utføres i samarbeid med lokale partnere. Disse prosjektene gjennomføres i land med mindre utviklede kontrollsystemer og høyere risiko for korrupsjon hos partnere, noe som medfører en risiko for krav om tilbakebetaling av formidlet prosjektstøtte.

Note 20 Hendelser etter balansedagen

Det har ikke vært noen vesentlige hendelser etter balansedagen som kunne påvirke regnskapstall for året 2016. Ytelsespensjonsordningen er avtalt lukket for alle ansatte som er født før 01.01.1965. Det er inngått en ny hybridpensjonsordning med virkning fra 01.01.2017.

Oslo, 03. april 2017

Gerd Kristiansen	Tor-Arne Solbakken	Hans-Christian Gabrielsen
Peggy Hessen Følsvik	Erna Hagensen	Jan Olav Andersen
Mette Nord	Odd Haldgeir Larsen	Jørn Eggum
Steinar Krogstad	Trine Lise Sundnes	Leif Sande
Jan-Egil Pedersen	John Leirvaag	Egil Andre' Aas

Statsautoriserte revisorer
Ernst & Young AS

Dronning Eufemias gate 6, NO-0191 Oslo
Postboks 1156 Sentrum, NO-0107 Oslo

Foretaksregisteret: NO 976 389 387 MVA
Tlf: +47 24 00 24 00
Fax: +47 24 00 24 01

www.ey.no
Medlemmer av Den norske revisorforening

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Til kongressen i Landsorganisasjonen i Norge

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Landsorganisasjonen i Norge som består av organisasjonens regnskap og konsernregnskap. Organisasjonens regnskap og konsernregnskapet består av balanse per 31. desember 2016, resultatregnskap og kontantstrømpoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av organisasjonens og konsernets finansielle stilling per 31. desember 2016, og av deres resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i avsnittet *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av organisasjonen i samsvar med de relevante etiske kravene i Norge knyttet til revisjon slik det kreves i lov og forskrift. Vi har også overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Øvrig informasjon omfatter informasjon i organisasjonens årsrapport bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Sekretariatet og leder (ledelsen) er ansvarlig for øvrig informasjon. Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet eller kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den ellers viser seg å inneholde vesentlig feilinformasjon. Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon, er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til organisasjonens evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvike organisasjonen eller legge ned virksomheten, eller ikke har noe annet realistisk alternativ.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan skyldes misligheter eller feil og er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- ▶ identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll;
- ▶ opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontrollen som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av organisasjonens interne kontroll;
- ▶ vurderer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige;
- ▶ konkluderer vi på om ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig, og, basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape betydelig tvil om organisasjonens evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det foreligger vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet. Hvis slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, må vi modifisere vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at organisasjonens evne til fortsatt drift ikke lenger er til stede;
- ▶ vurderer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde;
- ▶ innhenter vi tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis vedrørende den finansielle informasjonen til enhetene eller forretningsområdene i konsernet for å kunne gi uttrykk for en mening om konsernregnskapet. Vi er ansvarlige for å fastsette strategien for, samt å følge opp og gjennomføre konsernrevisjonen, og vi har et udelt ansvar for konklusjonen på revisjonen av konsernregnskapet.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen, tidspunktet for vårt revisjonsarbeid og eventuelle vesentlige funn i vår revisjon, herunder vesentlige svakheter i den interne kontrollen som vi avdekker gjennom vårt arbeid.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til disponering av resultatet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendige i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av organisasjonens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Oslo, 5. april 2017
ERNST & YOUNG AS

Kjetil Andersen
statsautorisert revisor

Årsberetning 2016

- Virksomhetens art** Fondet gir stipendier til medlemmer som ønsker å bedre sin kompetanse og øke sine muligheter for yrkesmessig karriere. Fondet ble etablert i 1992 med en egenkapital på kr. 317 070 792. Egenkaptialen ble overført fra Lavlønnsfondet (tariffestet ordning 1980 - 1992).
- Fondet har lokaler i Oslo Kongressenter Folkets Hus, Torggata 12, 0181 Oslo.
- Fortsatt drift** Styret bekrefter at forutsetningen for fortsatt drift er lagt til grunn ved avleggelse av årsregnskapet.
- Arbeidsmiljøet** Fondet har ingen ansatte. Administrative tjenester kjøpes av LO.
- Ytre miljø** Fondet driver ingen produksjon som kan påvirke det ytre miljø i noen retning.
- Likestilling** LOs Sekretariat er fondets styre, og består av seks kvinner og åtte menn.
- Årsregnskapet** Resultatregnskap, balanse og noter gir utfyllende informasjon om virksomhetens økonomiske situasjon ved årsskiftet. Årsunderskuddet på kr. 9.570.506, overføres til opptjent egenkapital

Egenkapital pr 01.01.	kr	430 465 284
Egenkapital pr 31.12.	kr	420 894 779

Det har ikke vært spesielle forhold av betydning for regnskapet etter årsavslutning.

Oslo, 03. april 2017

Gerd Kristiansen

Tor-Arne Solbakken

Hans Christian Gabrielsen

Peggy Hessen Følsvik

Erna Hagensen

Jan Olav Andersen

Mette Nord

Odd Halgeir Larsen

Jørn Eggum

Steinar Krogstad

Trine Lise Sundnes

Leif Sande

Jan-Egil Pedersen

John Leirvaag

Egil Andre` Aas

Resultat 2016

	Note	2016	2015
INNETEKTER			
Kjøp av andel	2	0	2 165 300
Avkastning av kapital	3	<u>13 420 846</u>	<u>15 155 156</u>
Sum inntekter		<u>13 420 846</u>	<u>17 320 456</u>
DRIFTSKOSTNADER			
Avskrivninger		0	0
Administrasjon	5	1 723 556	1 360 449
Bevilgninger		0	25 888
Stipendier	4	<u>21 267 795</u>	<u>16 790 971</u>
Sum driftskostnader		<u>22 991 351</u>	<u>18 177 307</u>
ÅRSRESULTAT		<u>-9 570 506</u>	<u>-856 852</u>
Overført til/fra opptjent egenkapital		<u>-9 570 506</u>	<u>-856 852</u>

Balanse per 31.12.2016

EIENDELER	Note	2016	2015
Anleggsmidler			
Immatrielle eiendeler			
Obligasjoner og andre fordringer	6	<u>74 000 000</u>	<u>74 000 000</u>
Sum anleggsmidler		<u>74 000 000</u>	<u>74 000 000</u>
Omløpsmidler			
Påløpte renter		3 351 662	3 022 295
Bankinnskudd		248 831 761	291 096 614
Andre kortsiktige investeringer		<u>105 344 330</u>	<u>72 516 868</u>
Sum omløpsmidler		<u>357 527 754</u>	<u>366 635 777</u>
SUM EIENDELER		<u>431 527 754</u>	<u>440 635 777</u>
EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital			
Innskutt egenkapital		317 070 792	317 070 792
Opptjent egenkapital	7	<u>103 823 987</u>	<u>113 394 492</u>
Sum egenkapital		<u>420 894 779</u>	<u>430 465 284</u>
Gjeld			
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		309 375	2 122 793
Annen kortsiktig gjeld		<u>10 323 600</u>	<u>8 047 700</u>
Sum kortsiktig gjeld		<u>10 632 975</u>	<u>10 170 493</u>
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		<u>431 527 754</u>	<u>440 635 777</u>

Noter 2016

1. REGNSKAPSPRINSIPPER

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapslovens bestemmelser og god regnskapsskikk.

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmidler. Omløpsmidlene vurderes til virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Obligasjoner og andre langsiktige fordringer verdsettes til kostpris.

Avkastning på aksjer, bankinnskudd og obligasjoner resultatføres ved opptjening.

Det gjøres en avsetning for ikke utbetalte stipendier vedrørende regnskapsåret.

Korrigerings av vesentlige feil i tidligere årsregnskap føres mot egenkapitalen, jf.

Regnskapsloven § 4-3. Ved korrigerings av feil i tidligere årsregnskap som er ført mot egenkapitalen omarbeides sammenligningstall.

2. KJØP AV ANDELER	2016	2015
EL & IT - 1180 medlemmer	0	2 165 300
Sum kjøp av andeler	0	2 165 300

3. AVKASTNING PÅ KAPITAL	2016	2015
Renter bankinnskudd	4 002 287	6 184 435
Renter ansvarlig lån	2 976 667	3 195 030
Påløpte renter	1 897 645	1 309 841
Avkastning forvaltning	4 544 246	4 465 850
Sum avkastning på kapital	13 420 846	15 155 156

4. STIPENDKOSTNADER	2016	2015
Utbetalt stipend	18 991 895	19 057 471
Endring avsetning innvilget/ikke utbetalt stipend	2 275 900	-2 266 500
Sum stipendiekostnad	21 267 795	16 790 971

5. ANSATTE OG GODTGJØRELSE TIL REVISJON

Fondet har ingen ansatte. Landsorganisasjonen i Norge er ansvarlig for administrasjon og regnskap. Det er ikke utbetalt styrehonorar i fondet.

Lovpålagt revisjon utgjør kr 23 375, - inkludert mva.

6. OBLIGASJONER OG ANDRE FORDRINGER	2016	2015
Fondsobligasjon	34 000 000	34 000 000
Ansvarlig lån	40 000 000	40 000 000
Sum obligasjoner og andre fordringer	74 000 000	74 000 000

7. EGENKAPITAL	2016	2015
Innskutt egenkapital	317 070 792	317 070 792
Opptjent egenkapital pr 01.01.	113 394 491	114 251 343
Korreksjon av feil regnskap 2014		
Årets resultat	-9 570 506	-856 852
Opptjent egenkapital pr 31.12.	103 823 987	113 394 491
Egenkapital pr. 31.12.	420 894 779	430 465 283

Oslo, 03. april 2017

Gerd Kristiansen	Tor-Arne Solbakken	Hans-Christian Gabrielsen
Peggy Hessen Følsvik	Erna Hagensen	Jan Olav Andersen
Mette Nord	Odd Haldgeir Larsen	Jørn Eggum
Steinar Krogstad	Trine Lise Sundnes	Leif Sande
Jan-Egil Pedersen	John Leirvaag	Egil Andre` Aas

Statsautoriserte revisorer
Ernst & Young AS

Dronning Eufemias gate 6, NO-0191 Oslo
Postboks 1156 Sentrum, NO-0107 Oslo

Foretaksregisteret: NO 976 389 387 MVA
Tlf: +47 24 00 24 00
Fax: +47 24 00 24 01
www.ey.no
Medlemmer av Den norske revisorforening

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Til kongressen i Landsorganisasjonen i Norge

Uttalelse om revisjonen av enkeltstående regnskapsoppstilling

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet til LOs Utdanningsfond, for regnskapsåret som ble avsluttet 31. desember 2016, herunder viktige regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger (samlet kalt «regnskapsoppstillingen»).

Etter vår mening gir regnskapsoppstillingen i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til LOs Utdanningsfond pr 31.12. 2016 i samsvar med grunnlaget for utarbeidelsen av regnskapsoppstillingen som beskrevet i note 1

Grunnlag for konklusjon

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i avsnittet *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av regnskapsoppstillingen*. Vi er uavhengige av organisasjonen i samsvar med de relevante etiske kravene i Norge knyttet til revisjon slik det kreves i lov og forskrift. Vi har også overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Fondsstyrets ansvar for regnskapsoppstillingen

Fondsstyret er ansvarlig for utarbeidelsen av regnskapsoppstillingen som beskrevet i note 1 og for slik intern kontroll som fondsstyret finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av en regnskapsoppstilling som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Ved utarbeidelsen av regnskapsoppstillingen må fondsstyret ta standpunkt til fondets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for regnskapsoppstillingen med mindre fondsstyret enten har til hensikt å avvike fondets eller legge ned virksomheten, eller ikke har noe annet realistisk alternativ.

De som har overordnet ansvar for styring og kontroll, er ansvarlige for å føre tilsyn med fondets finansielle rapporteringsprosess.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av regnskapsoppstillingen

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at regnskapsoppstillingen som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan skyldes misligheter eller feil og er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av regnskapsoppstillingen.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapsoppstillingen, enten det skyldes misligheter eller feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll;
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontrollen som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å konkludere særskilt på fondets interne kontroll;
- vurderer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av fondsstyret er rimelige;
- konkluderer vi på om fondsstyrets bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig, og, basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape betydelig tvil om fondets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det foreligger vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i regnskapsoppstillingen. Hvis slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, må vi modifisere vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at fondets evne til fortsatt drift ikke lenger er til stede.

Vi kommuniserer med fondsstyret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen, tidspunktet for vårt revisjonsarbeid og eventuelle vesentlige funn i vår revisjon, herunder vesentlige svakheter i den interne kontrollen som vi avdekker gjennom vårt arbeid.

Oslo, 5. april 2017
ERNST & YOUNG AS

Kjetil Andersen
statsautorisert revisor

Årsberetning 2016

Virksomhetens art Fondet skal dekke kostnadene til LO's fritidsforsikring. Forsikringsordningen ble opprettet 01.01.1988. Fondet har lokaler i Oslo Kongressenter Folket Hus Torggaten 12, 0181 Oslo.

Ordningen omfatter 339 000 medlemmer, og premien er kr. 80 pr. medlem

Fortsatt drift Styret bekrefter at forutsetningen for fortsatt drift er lagt til grunn ved avleggelse av årsregnskapet.

Arbeidsmiljø Fondet har ingen ansatte. Administrative tjenester kjøpes av LO.

Likestilling LOs Sekretariat er fondets styre, og består av fem kvinner og ti menn.

Ytre miljø Fondet driver ingen produksjon som kan påvirke det ytre miljø i noen retning.

Årsregnskapet Resultatregnskap, balanse og noter gir utfyllende informasjon om fondets økonomiske situasjon ved årsskiftet.

Årsresultat kr -14 178 375 overført egenkapital

Egenkapital pr. 31.12.2016 kr 441 914 883

Det har ikke vært spesielle forhold av betydning for regnskapet etter årsavslutning.

Oslo, 03. april 2017

Gerd Kristiansen	Tor-Arne Solbakken	Hans-Christian Gabrielsen
Peggy Heesen Følsvik	Erna Hagensen	Jan Olav Andresen
Mette Nord	Odd Haldgeir Larsen	Jørn Eggum
Steinar Krogstad	Trine Lise Sundnes	Leif Sande
Jan-Egil Pedersen	John Leirvaag	Egil Andre' Aas

Resultatregnskap 2016

	Note	2016	2015
INNTEKTER			
Avkastning av kapital		12 889 486	12 326 435
Sum inntekter		<u>12 889 486</u>	<u>12 326 435</u>
DRIFTSKOSTNADER			
Fritidsforsikring	2	26 985 362	24 888 401
Annen kostnad	5/6	<u>82 499</u>	<u>57 991</u>
Sum driftskostnader		<u>27 067 861</u>	<u>24 946 392</u>
ÅRSRESULTAT		<u>-14 178 375</u>	<u>-12 619 958</u>
Overført til egenkapital		<u>-14 178 375</u>	<u>-12 619 958</u>

Balanse per 31.12.2016

EIENDELER		2016	2015
Anleggsmidler			
Obligasjoner og andre fordringer	4	<u>140 000 000</u>	<u>140 000 000</u>
Omløpsmidler			
Fordringer			
Andre kortsiktige investeringer		49 941 213	48 219 546
Andre kortsiktige fordringer	3	2 477 339	2 508 084
Bankinnskudd		<u>252 100 438</u>	<u>265 387 127</u>
Sum omløpsmidler		<u>304 518 991</u>	<u>316 114 758</u>
SUM EIENDELER		<u>444 518 991</u>	<u>456 114 758</u>
 EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital			
Innskutt egenkapital		212 613 000	212 613 000
Opptjent egenkapital		<u>229 301 883</u>	<u>243 480 258</u>
Sum egenkapital	7	<u>441 914 883</u>	<u>456 093 258</u>
Gjeld			
Annen kortsiktig gjeld			
Kreditorer			
Kortsiktig gjeld		<u>2 604 108</u>	<u>21 500</u>
Sum gjeld		<u>2 604 108</u>	<u>21 500</u>
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		<u>444 518 991</u>	<u>456 114 758</u>

Noter 2016

1 REGNSKAPSPRINSIPPER

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapslovens bestemmelser og god regnskapsskikk.

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år.

Øvrige poster er klassifisert som anleggsmidler. Omløpsmidlene vurderes til virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Obligasjoner og andre langsiktige fordringer verdsettes til kostpris.

Avkastning på bankinnskudd og obligasjoner resultatføres ved opptjening.

2 FRITIDSFORSIKRINGENS REGNSKAP

	2016	2015
Premie	27 121 737	24 752 026
Erstatninger	16 227 690	19 001 002
Administrasjonskostnader 12,5%	3 390 217	3 094 003
Årets overskudd før renter	7 503 830	2 657 021
Renter	534 036	171 920
Overskudd	8 037 866	2 828 941
Akkumulert overskudd pr. 01.01	14 049 315	11 220 374
Årets overskudd	8 037 866	2 828 941
Akkumulert overskudd pr. 31.12	22 087 181	14 049 315

3 ANDRE KORTSIKTIGE FORDRINGER

Andre kortsiktige fordringer er beregnet ikke godskrevet renter pr. 31.12.16.

4 LANGSIKTIGE FORDRINGER

	2016	2015
SpareBank1 - ansvarlig lån	140 000 000	140 000 000
	140 000 000	140 000 000

5 ANNEN KOSTNAD

	2016	2015
Regnskap og revisjon	82 500	58 000
Sum annen kostnad	82 500	58 000

Det er ikke utbetalt lønn eller styrehonorar i fondet.

6 REVISOR

Det er avsatt kr 21 500,- i revisjonshonorar i 2016

Sykelønnsordningens fond 2016

7. EGENKAPITAL	2016	2015
Innskutt egenkapital	212 613 000	212 613 000
Opptjent egenkapital 01.01.	243 480 257	256 100 215
Overført fra resultat	-14 178 375	-12 619 958
Opptjent egenkapital 31.12.	<u>229 301 883</u>	<u>243 480 257</u>
Sum egenkapital	<u>441 914 883</u>	<u>456 093 258</u>

Oslo, 03. april 2017

Gerd Kristiansen	Tor-Arne Solbakken	Hans-Christian Gabrielsen
Peggy Hessen Følsvik	Erna Hagensen	Jan Olav Andresen
Mette Nord	Odd Haldgeir Larsen	Jørn Eggum
Steinar Krogstad	Trine Lise Sundnes	Leif Sande
Jan-Egil Pedersen	Jon Leirvåg	Egil Andre' Aas

Statsautoriserte revisorer
Ernst & Young AS

Dronning Eufemias gate 6, NO-0191 Oslo
Postboks 1156 Sentrum, NO-0107 Oslo

Foretaksregisteret: NO 976 389 387 MVA
Tlf: +47 24 00 24 00
Fax: +47 24 00 24 01
www.ey.no
Medlemmer av Den norske revisorforening

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Til kongressen i Landsorganisasjonen i Norge

Uttalelse om revisjonen av enkeltstående regnskapsoppstilling

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet til Sykelønnsordningens fond, for regnskapsåret som ble avsluttet 31. desember 2016, herunder viktige regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger (samlet kalt «regnskapsoppstillingen»).

Etter vår mening gir regnskapsoppstillingen i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til Sykelønnsordningens Fond pr 31.12. 2016 i samsvar med grunnlaget for utarbeidelsen av regnskapsoppstillingen som beskrevet i note 1

Grunnlag for konklusjon

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i avsnittet *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av regnskapsoppstillingen*. Vi er uavhengige av organisasjonen i samsvar med de relevante etiske kravene i Norge knyttet til revisjon slik det kreves i lov og forskrift. Vi har også overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Fondsstyrets ansvar for regnskapsoppstillingen

Fondsstyret er ansvarlig for utarbeidelsen av regnskapsoppstillingen som beskrevet i note 1 og for slik intern kontroll som fondsstyret finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av en regnskapsoppstilling som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Ved utarbeidelsen av regnskapsoppstillingen må fondsstyret ta standpunkt til fondets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for regnskapsoppstillingen med mindre fondsstyret enten har til hensikt å avvike fondets eller legge ned virksomheten, eller ikke har noe annet realistisk alternativ.

De som har overordnet ansvar for styring og kontroll, er ansvarlige for å føre tilsyn med fondets finansielle rapporteringsprosess.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av regnskapsoppstillingen

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at regnskapsoppstillingen som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan skyldes misligheter eller feil og er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av regnskapsoppstillingen.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapsoppstillingen, enten det skyldes misligheter eller feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll;
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontrollen som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å konkludere særskilt på fondets interne kontroll;
- vurderer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av fondsstyret er rimelige;
- konkluderer vi på om fondsstyrets bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig, og, basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape betydelig tvil om fondets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det foreligger vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i regnskapsoppstillingen. Hvis slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, må vi modifisere vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at fondets evne til fortsatt drift ikke lenger er til stede.

Vi kommuniserer med fondsstyret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen, tidspunktet for vårt revisjonsarbeid og eventuelle vesentlige funn i vår revisjon, herunder vesentlige svakheter i den interne kontrollen som vi avdekker gjennom vårt arbeid.

Oslo, 5. april 2017
ERNST & YOUNG AS

Kjetil Andersen
statsautorisert revisor

Årsberetning 2016

Virksomhetens art	Virksomheten er en del av LO og forbundenes virksomhetsområde og omfatter skolering av tillitsvalgte i forbundene. Virksomheten ble etablert i 1970 og har adresse Folkets Hus, Torggata 12, 0181 Oslo. Sekretariatet i LO oppnevner fondets styre.		
Fortsatt drift	Styret bekrefter at forutsetningen for fortsatt drift er lagt til grunn ved avleggelse av årsregnskapet.		
Arbeidsmiljøet	Fondet har ingen ansatte. Administrative tjenester utføres i hovedsak av LO.		
Ytre miljø	Det er ingen virksomhet som kan påvirke det ytre miljøet.		
Likestilling	Styret består av seks personer, tre kvinner og tre menn.		
Årsregnskapet	Resultatregnskap, balanse og noter gir utfyllende informasjon om fondets økonomiske stilling ved årsskiftet. Det har ikke intrådt spesielle forhold etter årsavslutningen av betydning for vurdering av regnskapet.		
	Årsresultat 2016	Kr	5 239 263
	Egenkapital pr 31.12.16	Kr	97 904 837

Oslo, 22. mars 2017

Tor-Arne Solbakken

Anders Skattkjær

Monica Derbakk

Bjørn Mietinen

Solfrid Horne-Moe

Anita Johansen

Resultatregnskap 2016

	Noter	2016	2015
DRIFTSINNEKTER			
Premieinntekter	2	<u>140 451 930</u>	<u>144 680 738</u>
DRIFTSKOSTNADER			
Administrasjonskostnader		496 375	496 375
Tilskudd og bevilgninger	3	<u>136 025 377</u>	<u>144 618 773</u>
Sum driftskostnader		<u>136 521 752</u>	<u>145 115 148</u>
DRIFTSRESULTAT		<u>3 930 178</u>	<u>-434 409</u>
FINANSINNEKTER			
Renteinntekter		<u>1 309 085</u>	<u>2 173 261</u>
ÅRSRESULTAT		<u>5 239 263</u>	<u>1 738 852</u>
Overført til Forskningsfondet		-991 197	-1 634 094
Overført til annen egenkapital		<u>6 230 461</u>	<u>3 372 946</u>
Sum disponert		<u>5 239 263</u>	<u>1 738 852</u>

Balanse per 31.12.2016

	Noter	2016	2015
EIENDELER			
Omløpsmidler			
Kundefordringer		36 978 965	43 419 585
Påløpte renteinntekter		575 342	657 534
Bankinnskudd		<u>82 507 351</u>	<u>95 523 199</u>
Sum omløpsmidler		<u>120 061 658</u>	<u>139 600 318</u>
SUM EIENDELER		<u>120 061 658</u>	<u>139 600 318</u>
EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital			
Forskningsfondet		30 897 894	31 889 091
Annen egenkapital		<u>67 006 943</u>	<u>60 776 482</u>
Sum egenkapital	4	<u>97 904 837</u>	<u>92 665 573</u>
Gjeld			
Kortsiktig gjeld	5	<u>22 156 821</u>	<u>46 934 745</u>
Sum gjeld		<u>22 156 821</u>	<u>46 934 745</u>
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		<u>120 061 658</u>	<u>139 600 318</u>

Noter 2016

1 REGNSKAPSPRINSIPPER

Postene i regnskapet er verdsatt og periodisert i overensstemmelse med reglene som følger av regnskapsloven og god regnskapsskikk.

Premieinntekter
Inntektene resultatføres på opptjeningstidspunktet.

Tilskudd og bevilgninger
Tilskudd og bevilgninger kostnadsføres ved utbetaling. Det gjøres avsetninger for ubenyttede midler basert på årets tildeling i budsjett.

2 PREMIEINTEKTER	2016	2015
LO -NHO	103 551 714	116 524 236
Glass og Fasadeforeningen	468 725	
Norges Lastebileierforbund	1 429 165	
Sjømennenes Fellessentral	3 197 512	3 000 000
LO - Samfo	5 020 414	3 956 975
Oljeindustrien, Offshore	2 507 923	2 575 477
LO - Virke	17 498 001	14 499 061
LO og forbundene	3 441 422	1 379 881
Maskinentreprenørenes Forbund	2 125 736	1 843 809
Arbeidssamvirkenes Landsforening	1 211 318	901 300
Sum premieinntekter	140 451 930	144 680 738

3 TILSKUDD OG BEVILGNINGER	2016	2015
Forbundene	102 389 252	115 490 986
Hovedorganisasjonenes Fellestiltak	7 000 000	3 000 000
Fellestiltakene LO - Virke	3 600 000	3 600 000
Fellestiltakene LO - Samfo	1 157 625	1 157 625
Arbeiderbevegelsens Arbeidsgiverforening	1 720 711	600 000
Bevilgninger	11 970 973	11 902 031
Forskningsprosjekter	8 186 816	8 868 131
Sum tilskudd og bevilgninger	136 025 377	144 618 773

Av tildelte midler til forbundene til tillitsvalgtopplæring i 2016 gjenstod kr. 8 535 451 i ubenyttede midler ved årets slutt. Disse midlene er avsatt i regnskapet for 2016.

LOs opplysnings- og utviklingsfond 2016

4 EGENKAPITAL		2016	2015
Forskningsfondet	Pr. 01.01.2016	31 889 091	33 523 185
Forbrukt		-991 197	-1 634 094
Forskningsfondet	Pr. 31.12.2016	30 897 894	31 889 091
Opptjent egenkapital	Pr 01.01.2016	60 776 482	57 403 536
Overført fra resultat		6 230 461	3 372 946
Opptjent egenkapital	Pr. 31.12.2016	67 006 943	60 776 482
Sum egenkapital		97 904 836	92 665 573
5 KORTSIKTIG GJELD			
		2016	2015
AOF		9 501 113	22 125 209
Ubenyttede midler 2016		8 535 451	9 063 586
Annen kortsiktig gjeld		4 114 667	3 745 950
Landsorganisasjonen i Norge		5 590	12 000 000
Direkte avtaler			0
Sum kortsiktig gjeld		22 156 821	46 934 745

6 LØNN, GODTGJØRELSER

Det er ikke utbetalt lønn og styrehonorar i fondet.

7 REVISOR

Det er kostnadsført kr. 46 375,- til revisjon.

Oslo, 22. mars 2017

Tor- Arne Solbakken

Anders Skattkjær

Monica Derbakk

Bjørn Mietinen

Solfrid Horne-Moe

Anita Johansen

Statsautoriserte revisorer
Ernst & Young AS

Dronning Eufemias gate 6, NO-0191 Oslo
Postboks 1156 Sentrum, NO-0107 Oslo

Foretaksregisteret: NO 976 389 387 MVA
Tlf: +47 24 00 24 00
Fax: +47 24 00 24 01
www.ey.no
Medlemmer av Den norske revisorforening

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Til kongressen i Landsorganisasjonen i Norge

Uttalelse om revisjonen av enkeltstående regnskapsoppstilling

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet til LOs Opplysnings- og utviklingsfond, for regnskapsåret som ble avsluttet 31. desember 2016, herunder viktige regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger (samlet kalt «regnskapsoppstillingen»).

Etter vår mening gir regnskapsoppstillingen i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til LOs Opplysnings- og utviklingsfond pr 31.12. 2016 i samsvar med grunnlaget for utarbeidelsen av regnskapsoppstillingen som beskrevet i note 1

Grunnlag for konklusjon

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i avsnittet *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av regnskapsoppstillingen*. Vi er uavhengige av organisasjonen i samsvar med de relevante etiske kravene i Norge knyttet til revisjon slik det kreves i lov og forskrift. Vi har også overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Fondsstyrets ansvar for regnskapsoppstillingen

Fondsstyret er ansvarlig for utarbeidelsen av regnskapsoppstillingen som beskrevet i note 1 og for slik intern kontroll som fondsstyret finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av en regnskapsoppstilling som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Ved utarbeidelsen av regnskapsoppstillingen må fondsstyret ta standpunkt til fondets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for regnskapsoppstillingen med mindre fondsstyret enten har til hensikt å avvikle fondets eller legge ned virksomheten, eller ikke har noe annet realistisk alternativ.

De som har overordnet ansvar for styring og kontroll, er ansvarlige for å føre tilsyn med fondets finansielle rapporteringsprosess.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av regnskapsoppstillingen

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at regnskapsoppstillingen som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil, og å avgje en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan skyldes misligheter eller feil og er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av regnskapsoppstillingen.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapsoppstillingen, enten det skyldes misligheter eller feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll;
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontrollen som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å konkludere særskilt på fondets interne kontroll;
- vurderer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av fondsstyret er rimelige;
- konkluderer vi på om fondsstyrets bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig, og, basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape betydelig tvil om fondets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det foreligger vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i regnskapsoppstillingen. Hvis slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, må vi modifisere vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at fondets evne til fortsatt drift ikke lenger er til stede.

Vi kommuniserer med fondsstyret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen, tidspunktet for vårt revisjonsarbeid og eventuelle vesentlige funn i vår revisjon, herunder vesentlige svakheter i den interne kontrollen som vi avdekker gjennom vårt arbeid.

Oslo, 5. april 2017
ERNST & YOUNG AS

Kjetil Andersen
statsautorisert revisor

